

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126
Inzeratni oddelki: Ljubljana, Selen-
burgova ul. 3. — Tel. 3392, 3492.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica
št. 11. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica št.
2. — Telefon št. 190.
Računi pri pošti: Ljubljana št. 11.842, Praga št. 78.180,
Wien št. 105.241.

JUTRO

Izhaja vsak dan, razen poobedilja.
Naročnina znaša mesečno Din 25.—
Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 5. Telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor,
Gosposka ulica 11. Telefon št. 2440.
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1.
Telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo.

Borba ob Tihem oceanu

Dogodki, ki se zadnji čas odigravajo na Kitajskem in o katerih smo nedavno pisali tudi na tem mestu, so zopet obrnili pozornost vsega sveta na Daljni vzhod. Anglija je vezana v Sredozemskem morju, Rusija pa mora računati z nemškimi oboroževanjem, zato je Japonska dobila skoraj popolno svobodo na Tihem morju in njegovih bregovih. Ker pa se nikakor ne ve, koliko časa bi utegnili trajati ta ugodna konstellacija, hite Japonci na vso moč, da bi čimprej pravili čim večji kos Kitajske pod svojo oblast in bi nastopili z izvršenim dejstvom, ko bodo evropske zadeve vsaj v glavnem toliko urejene, da se bodo beli tekmeči lahko bolj zavzeli za svoje ogrožene interese.

Vse kaže, da bo Japonci na severu že izpolnili stavljeno si nalogo in da so osredotočili pritisk na srednji in južni Kitaj ter se s tem močno približali središču angleškega interese, področja Hongkongu. Na severu so ostali v defenzivi na doslej doseženih pozicijah, svojo akcijo pa so preložili na jug, kjer so priredili občutno demonstracijo z vojnimi brodovjem nasproti Formoze v Amoju, dalje v Hankovu in Sanghaju. Učinki so se takoj pokazali. V pokrajini Fukiang, ki leži nasproti Formozii, so se takoj pojavile težnje po »samostojnosti«. In ker se v to pokrajino seli mnogo japonskih podanikov s Formoze, imajo Japonci dober povod, da z orožjem »ščitijo svoje državljanke«. Z istim uspehom so Japonci igrali zaščitnika nad Korejci v Mandžuriji, ki so se tja preselili, da se odtegnejo Japoncem; toda slednji so se spomnili svoje dolžnosti in so poslali za njimi močne čete, da jih varujejo v zmešnjavah, ki jih je namenoma izzvala japonska politika.

Prvotno je kazalo, da se bodo Japonci za primer spopada z Rusijo izbrali za točko napada Vladivostok in njegovo primorje. Po zasedbi Mandžurije, Džehola, Badge in Notranje Mongolije se je izhodišče za morebitni sunek preselilo dalje za napad. Vendar do pričakovane sunka ni prišlo, ker se je izkazalo, da so meje Zunanje Mongolije dobro zavarovane, in je Moskva izjavila, da se bo z vso silo zavzela za Zunanjo Mongolijo, ako bi bila napadena. Japonci so si zgradili močno izhodišče za vse nepredvidene primere, zato so zasedli še severnokitajski pokrajini Čihar in Suijuan, da imajo v rokah železnično omrežje, ki drži proti zapadu. Zagotovili so si tudi železnico Tientsin-Peking in smatrajo, da so z zasedbo Habeja in Sauduna za sedaj izvršili svoj načrt na severu. Zasedene pokrajine nimajo pomena samo kot izhodišče in kot prehod za japonske čete, marveč so tudi izredne gospodarske važnosti.

Pet severnokitajskih pokrajin ima preko 70 milijonov prebivalcev in sama pokrajina Hebej je večja od Velike Britanije. Japonska je tedaj svoji industriji osvojila z Mandžurijo vred področje, ki ima preko 100 milijonov ljudi, kar je dovolj za prvi čas tudi za nezmerni japonski tek. Razen tega imajo severne kitajske pokrajine ležišča premočja, ki se cenijo na 140 milijard ton. Japoncem tako potrebna nafta je tudi tam, od sirovin pa so nadalje znameniti bombaz in sploh kmetijski prideški, ki jih japonsko otočje nima v dovoljni meri. Iz tega bi se dalo sklepati, da je Japonska saturirana za daljši čas, ako bi je ne priganjal k nadaljnjim osvojitvam neukrotljivi imperializem, ki se je po februarškem uporu še ojačil. Vendar pa igrajo Japonci nevarno igro, ko so segli na jug in tako prišli v neposredno nasprotstvo z Anglijo.

Japonsko brodovje obvladuje vse kitajsko obzežje in pod njegovo zaščito se je razvila živahna tihookejska trgovina. Anglija je s tem dvakrat prizadeta: na zmanjšanju carinskih dohodkov, na katerih ima svoj delež, in zaradi izpodrivljanja angleškega blaga s cenejšim japonskim. Na vsak način morajo Japonci računati z odločnim odporom Anglije, ako bodo hoteli v južnem Kitaju delati isto politiko kakor na severu. Morda je njihov poseg samo preizkušnja, kako daleč smejo iti. Vedo namreč, da bi proti Rusiji in Angliji obenem izgubili igro. Zato se bodo sporazumeli ali z Moskvo ali Londonom: verjetneje je, da se bodo pomirili z Angleži. Seveda pa v Londonu niso tako naivni, da ne bi vedeli, kaj jih čaka, če bi Japonci zasedli Vladivostok in porazili Rusijo! Zato utegne postati igra vendarle bolj zapletena, kakor morda računa Tokio.

Vročina v Ameriki

Newyork, 10. julija. AA. (DNB) število žrtev sedanje neznosne vročine v USA presega 300. Ponekod je uničena vsa vegetacija. V Newyorku je bilo včeraj 46 stopenj v senci. Vse ulice so bile prazne. V centralnem parku in na obali v Coney Islandu se je kopal nad en milijon ljudi.

PRIČETEK RAZPRAVE PROTI ARNAUTOVIČU IN TOVARIŠEM

Včeraj se je pred sodiščem za zaščito države začela razprava proti narodnim poslancem, ki so obtoženi atentata na predsednika vlade

Beograd, 10. julija. p. Pred državnim sodiščem za zaščito države se je prišel danes proces proti 7 narodnim poslancem, ki so obtoženi zaradi poskušene atentata v narodni skupščini dne 6. marca t. l. Poleg glavnega obtoženca narodnega poslanca Damjana Arnavotovića se vrši razprava tudi proti narodnim poslancem Dragiši Stojadinoviću, Vasiliji Trbiću, Dragomiru Milovanoviću, Mirku Uroševiću, Jovanu Nenadoviću in dr. Srpku Vukanoviću. V sodnem senatu so kot predsednik sodišča dr. Ivo Urović, kot sodniki pa dr. Ljubomir Arnerić, dr. Dragutin Bubanj, dr. Vladimir Margetić, Milan Božić, Jovan Urošević in Janko Jovanović. Zapisnik vodi sodnik Aleksander Knežević. Obtožnico zastopa glavni državni tožilec pri državnem sodišču za zaščito države dr. Djerdan Djardov. Obtožena Arnavotovića brani odvetnik Vojislav Vujanac, Dragišo Stojadinovića Vladimir Simić, Vasilija Trbića narodni poslanec dr. Janko Baričević, Dragomira Milovanovića Toma Milosavljević, Mirka Uroševića Sibe Zaninović, Jovana Nenadovića dr. Mladen Zujović, dr. Srpka Vukanovića pa odvetnik Vladimir Zahić.

Obtoženci so bili davi pripeljani v poslopje sodišča za zaščito države že na vse zgodaj, ker se je proces pričel že ob 8.30. Proces je izzval izredno zanimanje v političnih krogih in je bil naval k razpravi zelo velik.

Ko je predsednik sodišča dr. Urović otvoril razpravo, so bili obtoženci privedeni v dvorano. Po vrstnem redu, kakor jih navaja obtožnica, najprej Damjan Arnavotović, nato ostalih šest. Predsednik je odredil državnemu tožilcu naj prečita obtožnico, k besedi pa se je oglasil Trbićev branitelj nar. poel. dr. Baričević, ki je zahteval besedo še pred državnim tožilcem zaradi neke pripombe. Predsednik ga je opozoril, da so izpolnjeni vsi zakonski pogoji, da se obtožnica prečita, zato bo dobil besedo še le po državnem tožilcu.

Vsebina obtožnice

Državni tožilec dr. Djardov je nato prečital obtožnico, ki nosi datum 18. junija 1936 in obsega 38 na stroju pisanih strani. Obtoženi so:

1. **Damjan Arnavotović**, rojen l. 1898. v Smederevu, oženjen, brez otrok, meščanskošolski učitelj;
2. **Dragiša Stojadinović**, rojen l. 1886 v Jasenici, oženjen, z dvema otrokoma, načelnik ministrstva trgovine v p.;
3. **Vasilij Trbić**, rojen l. 1881 v Belem brdu, oženjen, oče štirih otrok, upokojenec;
4. **Dragomir Milovanović**, rojen 1903. v Čacku, oženjen, oče enega otroka, po poklicu novinar;
5. **Mirko Urošević**, rojen l. 1894 v Zabarih, upokojen državni uradnik, oženjen, oče štirih otrok;
6. **Jovan Nenadović**, rojen l. 1893 v Oreovici, oženjen, oče dveh otrok, upokojen podpolkovnik;
7. **Dr. Srpko Vukanović**, rojen 1902 v Visokem, oženjen, oče enega otroka, po poklicu zdravnik;

Vsi obtoženi so jugoslovenski državljani in narodni poslanci. Vsi so dosedaj še nezakaznani in vsi se nahajajo v preiskovalnem zaporu.

Damjan Arnavotović je obtožen, da je dne 6. marca 1936. v narodni skupščini streljal na predsednika vlade, ko je imel ta svoj ekspoz. Oddal je na njega tri strela z namenom, da bi ga ubil, vendar pa se mu njegov naklep ni posrečil, ker ga je ravno v odločilnem trenutku udaril po roki nar.

Zavržen ugovor o nepristojnosti sodišča

Čitanje obtožnice je trajalo do 9.40. Obtoženci so jo poslušali mirno. Predsednik je nato dal besedo branitelju dr. Baričeviću, ki je dokazoval, da državno sodišče za zaščito države ni pristojno za proces zaradi kazenskega dejanja, ki se pripisuje obtoženim narodnim poslancem. Obtoženi narodni poslanci se smejo zaradi inkriminiranih dejanj postaviti le pred redno sodišče. Priporočil dr. Baričevića so se pridružili tudi ostali branilci v imenu svojih varovancev. Državni tožilec dr. Djardov je nastopil proti temu predlogu in izjavil, da je narodna skupščina izročila obtožene poslance so-

posl. Stojadin Dimitrijević, tako da so strelji zgrešili cilj. S tem je zagrešil zaradi poskušene umora organa oblasti zločin po zakonu o zaščiti države, čl. 1, točka 7.

Ostalih šest obtožencev je okrivljenih, da so v začetku leta 1936. v prostorih svojega kluba in sploh v medsebojnih razgovorih in izjavah stalno govorili, da je treba na vsak način odstraniti predsednika vlade dr. Stojadinovića, pa če tudi bi ga bilo treba ubiti. Govorili so to z namenom, da bi se drugi nahujskali k takemu dejanju. Res so na ta način ustvarili razpoloženje pri Damjanu Arnavotoviću, da je poskušal izvršiti umor. Zato so tudi oni izvršili zločin po zakonu o zaščiti države.

V obširnem obrazloženju utemeljuje obtožnica svojo obtožbo in riše krivdo posameznih obtožencev. O Arnavotoviću pravi, da je v prvi preiskavi priznal svoje delo, pred preiskovalnim sodnikom pa ga zanikal. Obtožnica izjava, da je treba verovati prvi izpovedi. Podrobno opisuje obtožnica potek dogodkov v noči od 5. na 6. marec in na dan 6. marca dopoldne na seji narodne skupščine. Navaja priče, ki so izpovedale, da je Arnavotović uperil revolver naravnost proti predsedniku vlade. Obtožnica dalje reproducira izjave vseh obtožencev, ki so v glavnem identične, ker se tiče dogodkov na kritični seji skupščine in pa prejšnje noči, v kolikor so jo obtoženci prebili skupaj.

dišču zaradi kazenskih dejanj, ki jih ima po zakonu soditi sodišče za zaščito države kot edini pristojni forum.

Predsednik dr. Urović je ob 10.30 odredil prekinitev razprave, da bi se sodišče posvetovalo. Obtoženci so bili odpeljeni iz dvorane. Pavza je trajala pol ure. Ko se je sodni kolegij vrnil v dvorano, je predsednik dr. Urović izjavil, da je kolegij pro- udl ugovor dr. Baričevića in pripombo državnega tožilca glede pristojnosti sodišča in da je prišlo do zaključka, da spada proces o teh dejanjih pred sodišče za zaščito države.

Zasliševanje glavnega obtoženca

Po tej ugotovitvi je predsednik takoj prešel k zaslišanju obtožencev. Danes dopoldne je bil zaslišan le glavni obtoženec nar. posl. Damjan Arnavotović, v dvorani pa so smeeli ostati tudi vsi ostali obtoženci.

Prvi obtoženec Damjan Arnavotović je, preden je pričel podajati svojo izpoved, izjavil, da ni preštudiral zakona o zaščiti države, ker je ves čas menil, da bo postavljen pred redno sodišče. Na predsednikovo vprašanje: »Ali ste razumeli obtožnico?«, je odgovoril »Da, razumel sem jo.«

»Ali govorite krivega?«

»Ne, niti najmanj.«

»Ker bo zasliševanje trajalo očividno dalje časa, izvolite sedeti!« — Pri petomajskih volitvah ste bili izvoljeni na listi g. Bogoljuba Jevtića?«

Arnavotović o dogodkih 5. in 6. marca

Predsednik — »Ali ste govorili z nekaterimi prijatelji, da boste zvečer ob 11. odpotovali? Ali so vas čakali na železniški postaji?«

Arnavotović — »Pravil sem jim o tem pri večerji. Tisti večer okrog 6. ure sem bil še v klubu, nato pa sem dobil Kabalina. Dragišo Stojadinovića in Pančiča. Menil sem, da se bomo tisti večer še malo pozatavali.« Nato je obširneje govoril kako so odšli iz skupščine, kako so bili v »Vračarski kazini« in kako so pohajali iz lokala v lokal brez cilja in smotra. Na koncu je prišel še v Krističevo kavarno. Tam je pil sodo in črno kavo, da bi se iztržnil, ker je imel še zmerom namen odpotovati. Odpotovati se je domov, odpotoval pa ni. Zjutraj je od-

»Da!«

»Po sestavi vlade dr. Milana Stojadinovića ste zavzeli opozicijsko stališče?«

»Da, Gospod predsednik, kaj prav za prav hočete s tem vprašanjem? Ali hočete, da opišem položaj v narodni skupščini in razvoju dogodkov v njej?«

Po tem uvodnem dialogu je Arnavotović obširno govoril o razmerah v narodni skupščini po volitvah 5. maja 1935. do 6. marca 1936. Ko je končal, ga je predsednik vprašal: »Kako pa je bilo 5. marca?«

Arnavotović je začel pripovedovati, kako se je pripravljaval, da odpotuje iz Beograda v svoji domači srez, kamor ga je pozvala njegova žena, da bi se udeležil skupščine tamošnje organizacije Rdečega križa, iz katere je hotel odstraniti nekatere svoje politične nasprotnike.

šel v narodno skupščino po stvari, ki jih je tam pustil nekemu slugi pa je naročil, naj gre v njegovo stanovanje in mu prinese kovček. V narodno skupščino je prišel okrog pol 11. Odprl je kovček, preстал v njem nekaj stvari in vzel iz njega revolver tipa Steyr in ga dal v žep. Odprl je vrata v skupščinsko dvorano, a v njej svojih prijateljev ni videl. Zato je odšel v novinarsko ložo, kamor je prihajal večkrat, kakor tudi mnogi drugi poslanci.

Predsednik: Ali se novinarji temu niso protivili?

Arnavotović: »Smatral sem, da je to moj dom in da imam več pravic kakor oni. Arnavotović nato pripoveduje kaj se je

zgodilo potem, ko je bil v loži in ko je dr. Stojadinović pričel podajati svoj ekspoz.

Predsednik: »Vi ste upadali med njegovim govorom?«

»Da, vzklikal sem: Dovolj je tega! Ne zavajaj naroda in narodnih poslancev!«

»Ali ste rekli: Lažje?«

»Morda sem dejal tudi to. Ko je dr. Stojadinović dejal, da je moje mesto spodaj in naj pridem v dvorano, če hočem govoriti, sem vstal in stopil dol v dvorano ter sedel na levico, zdi se mi, da v drugo vrsto, kjer je bilo običajno naše mesto.«

»In kaj potem?«

»Nadaljnjih dogodkov se ne spominjam več dobro.«

Arnavotović je nato pripovedoval, kako so pristopili drugi k njemu, ga nagovarjali naj molči in mu polagali roke na usta. Ve še, kako je poslanec Janjić vzkliknil predsedniku naj ga vrže ven, tedaj pa mu je nenadoma prišla ideja, da bi streljal. »Hotel sem streljati v zid. Na njem pa so bile slike, ki jih nisem hotel poškodovati. Zato sem se obrnil proti prazni steni. Dobro se vem: Ko sem oddal prvi strel, predsednika vlade ni bilo več na govorniškem mestu. Da bi dokazal, da streljam samo v znak protesta, sem oddal drugi strel proti vratom. Tedaj pa sem se že boril s poslan-

Francija je odpovedala sredozemski pakt

Po mnenju francoske vlade so z ukinjenjem sankcij postali brezpredmetni tudi sporazumi o medsebojni pomoči na Sredozemskem morju

Pariz, 10. julija. AA. (Havas) Pooblašeni krogi so danes dopoldne precizirali okolnosti, v katerih je bila francoska vlada prisiljena, da uradno obvesti London in Rim, da postanejo po ukinitvi sankcij, to je s 15. julijem sedanji sporazumi o medsebojni pomoči na Sredozemskem morju, sklenjeni med francosko in angleško vlado zaradi izvedbe čl. 16 pakta Društva narodov, neveljavni. To svoje stališče so francoski ministri sporočili svojim angleškim tovarišem takoj po izjavi, ki jo je dal 18. junija v spodnji zbornik angleški zunanji minister Eden, v kateri je dejal, da naj po opustitvi mednarodnih prisilnih ukrepov ostanejo sporazumi, ki jih je sklenila Velika Britanija z gotovimi državami ob Sredozemskem morju, v veljavi tudi neko prehodno dobo. Takoj po tej izjavi je francoska vlada obvestila London, da je treba po ukinitvi sankcij ipso facto opustiti tudi sporazume, nanaša-

joče se na izvajanje sankcij. V začetku tega tedna je italijanska vlada izrazila v Parizu svoje nezadovoljstvo, ker so sredozemski sporazumi ostali v veljavi tudi po ukinitvi gospodarskih sankcij proti Italiji. Francoska vlada je nato obvestila vlado v Rimu o stališču, ki ga je zavzel Pariz in izročila angleški vladi vsebino odgovora, ki ga je dala vladi v Rimu.

Anglija vztraja na paktu?

Pariz, 10. julija. w. Kakor javlja agencija »Radio« iz Londona, izjavljajo tamkaj, da angleška vlada ne deli mnenja francoske vlade, da so z ukinitvijo sankcij proti Italiji ostale brezpredmetne tudi pogodbe glede medsebojne pomoči na Sredozemskem morju. Angleška vlada je vsaj za sedaj odločena vztrajati pri pogodbah o medsebojni pomoči, ki so bile sklenjene med Veliko Britanijo in sredozemskimi državami.

Gospodarski svet Balkanske zveze

Bled, 10. julija. p. Danes dopoldne ob 11.30 bi se imela vršiti v veli dr. Azmana svečana otvoritvena konferenca Gospodarskega sveta Balkanske zveze. Ker je imel beograjski brzovalnik veliko zamudo, je bila konferenca preložena na 5. uro popoldne. Z beograjskim brzovalnikom je namreč prišel predsednik kr. vlade dr. Milan Stojadinović, ki je osebo otvoril konferenco gospodarskega sveta. V daljšem govoru je pozdravil zbrane delegate, 30 po številu ter razvil program dela konference. V okviru konference bodo zasedali trgovinski, prometni in turistični odbor, ki bodo izdelali do 15. julija svoje referate in predloge za plenarno sejo Gospodarskega sveta Balkanske zveze. V imenu turške delegacije se je zahvalil za pozdrav predsedniku dr. Stojadinoviću pomočnik turškega zunanjega ministra Arbel. V imenu rumunske delegacije je govoril nato predsednik delegacije Tabaković, za Grke pa se je zahvalil predsednik grške delegacije Arilakis. Nato je bila svečana seja zaključena. Prihodnja seja bo jutri ob 10. uri dopoldne.

Začasna ustavev priseljavanja Židov v Palestino

London, 10. julija. AA. »Daily Herald« poroča iz Jeruzalema, da je bilo arabsko vrhovnemu odboru že sporočeno, da se bo ustavilo naseljevanje židov, dokler posebni odbor ne prouči razlogov za spor.

Konferenca o minimalnih mezdah

Beograd, 10. julija. o. Na osnovi § 87 finančnega zakona je minister za socialno politiko in narodno zdravje pripravil načrt uredbe o minimalnih delavskih mezdah. Da bi se uredba čimprej uveljavila, je minister povabil vse pristojne ministre na posebno konferenco, ki bo v ponedeljek in na kateri bodo razpravljali o končnem tekstu uredbe, ki so jo nato odobrili ministrski svet.

Uredba o trasiranju in gradnji železnice

Beograd, 10. julija. AA. Na seji vlade dne 9. t. m. je bila na predlog prometnega ministra dr. Spahja sprejeta uredba o trasiranju in gradnji novih železniških prog in o načinu njihovega finansiranja. Uredba predvideva med drugim dograditev normalne proge Koprivnica - Varaždin in St. Janž - Sevnica. Gradnja teh prog se je začela že lani. Nadalje predvideva uredba priprave za graditev normalnih prog Priboj - Prijepolje in Arandjelovac - Topola ter Skoplje - Tetovo - Gostivar, Kuršumlija - Priština, Gučevo - Štubik - Dunavski most, Štubik - Negotin, Biočevo na Limu - Podgorica, Sarajevo - Doboj, Prijepolje - Bjelopolje, Mladenovac - Topola in Beograd - Valjevo.

Kot prvenstvena se označuje zgraditev prog Črmotel - Vrbovsko, Banjaluka - Valjevo, od katere bo del do cepitve v Valjevo ozka proga, dalje Raška - Biočevo na Limu in Priština - Podujevo.

Turnir v Podjebradih

V 4. kolu je Frydman porazil Foltysa, Pelikan Fazekasa, Pirc Thomasa, Stahlberg - Zinnerja. Opočenski je podlegel Steinerju, partije Treybal - Skalička, Aljehin - Richter in Menčikova - Eliskases so bile remis. Petrov in Flohr sta prekinila.

Podjebradi, 10. julija. Danes se je odigralo 10. kolo. Flohr je porazil Treybala, Eliskases Petrova, Zinner Menčikova, Richter Stahlberga, Fazekasa Pirc, Foltys Pelikana, Steiner je podlegel Aljehinu, Thomas Opočenskemu in Skalička Frydmanu. Stanje po 5. kolu: Frydman 4 in pol, Aljehin, Foltys 4, Eliskases, Pirc, Steiner 3, Flohr 2 in pol (1), Richter, Stahlberg, Opočenski 2 in pol, Pelikan 2 (1), Menčikova, Skalička 2, Petrov 1 in pol (1), Zinner 1 in pol, Fazekas, Treybal 1, Thomas pol (1).

Beograd, 10. julija. p. V poštni službi je bila premeščena manipulantka Erna Burdijan iz Celja na Bled. Za eno položajno skupino pa je napredoval uradnik Janko Vršnar na Jesenice.

Učiteljska skupščina

Letni občni zbor ljubljanske sekcije JUU — Programatičen nagovor predsednika Dimnika — Živahno delo v odsekih

Ljubljana, 10. julija. Danes dopoldne so se sestali v dvorani Delavske zbornice učitelji iz dravske banovine k redni letni skupščini banovinske organizacije JUU. Že sredi je upravni odbor ohenem z nadzornim odborom banovinske sekcije JUU uredil vse potrebno glede tehničnega poslovanja skupščine. Danes ob 9. uri se je sestala pod vodstvom g. Kumelj iz ljubljanske verificacijske komisije, ki je pregledal polnomočni seznam delegatov. Savojimi predsedniki in delegati so bili razen treh navzoči vsi šolski sredi naše banovine. Opolnomočenih je bilo 61 delegatov, skupščini je pa prisostvovalo tudi obilo ljubljanskega in okoliškega učiteljstva.

Predsednik JUU g. Ivan Dimnik je otvoril današnjo skupščino s programatičnim nagovorom. Poudarjal je, da zahteva današnja čas močnih učiteljskih osebnosti. Poslednja vsedržavna skupščina JUU v Sarajevu je sprejela deklaracijska načela, ki jih je učiteljstvo naše banovine postavilo za vodilo: ne smer svojemu delovanju že pred leti. Ob novi uredbi glede draginskih dokladov, ki je močno zmanjšala tudi prejemke učiteljstva, je utrpela organizacija obilo škode zaradi odstopa mnogih članov, predvsem poročenih učiteljev. Ves čas smo se zavzemali za stalnost učiteljstva, kar je temeljni zahteva vseh pedagogov, ki hočejo delati za napredek svojega okraja in ljudstva. Interesi stanu in šole zahtevajo skupno stanovsko organizacijo, v kateri morajo vladati demokratski duh, svoboda vesti in mišljenja, evoboda načelne, stvarne in dobrohotne kritike. Učiteljska organizacija mora biti v tesnem stiku z življenjem in šolo, posvečati se mora vsem šolskim vprašanjem, pa tudi vsemu ostalemu, kar se tiče šole in učiteljstva. Učitelj ne sme biti brezbržen za vprašanja, ki jih zahteva vsakdanjost. Dolžnost vsakega člana JUU pa je, da brani vsikdar in povsod stanovske zadeve ter popolno državljansko svobodo.

Nad vse zanimivo je bilo poročilo g. Dimnika, ki je obenem predsednik vsedržavne organizacije, o mednarodnem učiteljskem kongresu. Kakor je našim čitateljem že znano, bi se moral v avgustu vršiti v Beogradu kongres učiteljske internacionale, ki ima svoj sedež v Parizu in ima kot svoje članice učiteljske organizacije v vseh evropskih in tudi mnogih izvenevropskih državah. Učiteljstvo naše banovine se mora pripraviti na to, da se v Beogradu izvrši le vse potrebno predpriprave in bi bil lahko v ponos naši državi, se je moral te dni odpovedati. Današnja skupščina je sprejela to poročilo z obžalovanjem na znanje.

Na predlog predsednika Dimnika so bile z navdušenjem sprejele brzojavke Nj. Vel. kralju Petru, Nj. Vis. knezu namestniku ter kraljevim namestnikom dr. Stankoviču in dr. Peroviču. Pozdravni brzojavki sta bili poslani prosvetnemu ministru in izvršnemu odboru JUU v Beogradu. Za tem je predsednik predstavil zastopnika banske uprave dr. Vidmarja ter prečital dolgo vrsto pozdravnih brzojavk in pism, ki so pripadala na skupščino. Toplo je ob pritrjevanju zbranih delegatov pozdravil tudi poročevalce ljubljanskih, zagrebških in beograjskih listov.

Banovinski tajnik JUU g. Kumelj in g. Drago Supančič sta podala nato podrobne informacije glede volitev. Tik pred skupščino je prosvetno ministrstvo potrdilo nova pravila in s tem seveda tudi volitve po novih, precej kompliciranih predpisih. Nato se je vršila načelna debata o volitvah po listah.

Vse številne predloge bodo pripravili za plenum skupščine posamezni odseki. V vsak odsek so bili izvoljeni opolnomočeni delegati in eksperti. Skupščina si je izbrala naslednje odseke: gospodarskega, stanovsko političnega, odsek za socialne učiteljske ustanove, za tisk, za javno delo, za nadaljevanje in obmejno šolstvo, za učiteljski pevski zbor, za resolucije in še nekatere druge.

Čitanje tajniškega poročila je bilo odklonjeno, saj so prejeli ves elaborat, ki obsega 37 strani, delegatje že na dom, kjer so ga proučili. Blagajnik g. Grum je podal nato nekatere informacije o računu za poslovno leto 1935-36, podrobneje pa bodo razpravljali šele jutri.

Po izvršenem dnevnem redu je bila dopolnena skupščina zaključena. Ob 14. uri so se delegatje zbrali k razpravi o posameznih odsekih. Ti so zasedali deloma v učilnicah učiteljske šole, deloma v prostorih sekcije JUU. Banovinski odbor sekcije in nadzorni odbor, ki jima poteka z jutrišnjim dnevom triletna funkcija, doba pa se je ob tej priliki tudi slikal.

Predsedniki odsekov so se ob 19. uri zbrali k posebnemu posvetu.

Ob pol 20. uri so se v Delavski zbornici sestali delegatje iz posameznih srezov zaradi podrobnejšega razgovora glede volitev in kandidacijskih list. Ob 20. uri pa je predsednik g. Dimnik otvoril plenum skupščine, ki je pričela z razpravo o sklepih posameznih odsekov. Ko to poročamo, skupščina še zaseda.

Beleške

Seja sreskega odbora JNS za mesto Ljubljano

V četrtek popoldne je bila seja sreskega odbora JNS za mesto Ljubljano. Navzoče odbornike je pozdravil poslevočedi podpredsednik dr. Pavel Pestotnik, ki je podal kratko poročilo o poteku kongresa JNS. Z velikim odobravanjem je bila sprejeta pozdravna brzojavka novemu predsedniku JNS g. Petru Živkoviču. Nato sta referirala o poteku kongresa še poslevočedi podpredsednik banovinskega odbora JNS podban g. dr. Otmar Pirkmajer in banovinski tajnik dr. Marjan Zajec. Po referatih se je razvila zanimiva razprava ter so bili sprejeti razni sklepi za ojačanje delovanja v krajevnih organizacijah JNS v Ljubljani.

Razpisane občinske volitve

Zaradi izvršenih prekomasacij občin je banska uprava razpisala za nedeljo, dne 9. avgusta, nove občinske volitve v petih občinah. Volitve bodo imele naslednje občine: Ajdovec, Ambrus in Sela-Sumberk v novomeškem srezu, Tržišče v krškem srezu in Vrhnika v ljubljanskem srezu.

„Vodja“ jugoslovenskih nacionalistov

Novosadski dnevnik »Dan« razpravlja o koncentričnem ognju raznega časopisa na jugoslovenske nacionaliste po tako sijajno uspelem kongresu JNS. »Vse te gospode, ki blujejo danes ogenj in žveplo na jugoslovenske nacionaliste, je pograbil strah. Jugoslovensko ljudstvo pa je dobro razumelo besede in hotenje onih mož, ki so se zbrali za svoj denar in ob svojem kruhu 30. junija na kongresu JNS v Beogradu. Jasne in odločne besede najboljših tolmачev jugoslovenske misli so porazno učinkovale na vse one, ki bi radi držali ljudstvo v zmoti. Na kongresu JNS so se visoko dvigali program in načela, ne pa ljudje in stranka. Jugoslovenstvo ne želi »Führerjev« ampak hoče imeti za vodjo le jugoslovenski narod kot tak in pa državno misel. Dovolj je bilo eksperimentov. Danes zahteva ljudstvo jasno in odločno politiko.«

Demanti g. Srškića

Te dni je odpotoval v Karlove Vary preko Subotice bivši predsednik vlade dr. Milan Srškić. Ostal bo v Karlovih Varih nekaj tednov na zdravljenju. S tem je dr. Srškić najbolj zgovorno demantiral vesti, ki so se širile po kongresu JNS v zvezi z njegovo osebo, češ da ustanavlja s prijatelji Bože Maksimovića in nezadovoljnimi pristaši g. Nikole Uzunovića neko novo radikalno grupacijo.

Tako padajo druga za drugo v vodo »senzacije«, ki so jih bili nekateri listi polni neposredno po kongresu JNS. Kar se posebej tiče g. Uzunovića je vse govornice in alarme postavil na pravo mesto s svojimi ponovnimi sestanki s člani novega predsedstva stranke.

Aca Stanojević konferira

Zadnje dni živahno konferirajo tudi predstavniki Glavnega odbora bivše Radikalne stranke. Konferenca se vrše v Niški banji, kamor je dospel na zdravljenje predsednik glavnega odbora g. Aca Stanojević. Prisostvujejo jim gg. Miša Trifunović, dr. Dušan Peleš in bivši minister Mirko Komnenović. Predmet razgovorov so predlogi za rešitev hrvatskega vprašanja, napram katerim so se pokazali predstavniki bivšega glavnega odbora dokaj rezervirani. Po njihovem mišljenju nimajo danes od naroda legitimacije za sklepanje tako dalekosežnih političnih obveznosti ter stoji na stališču, da je treba najprej razpisati svobodne in tajne volitve in šele potem pristopiti k sporazumevanju z Hrvati. Poleg tega razpravljajo o načinu organizacije pristašev glavnega odbora bivše Radikalne stranke.

Kopališča in politika

V prvi polovici tega tedna je bil na gornjem Primorju kongres jadranskih tujsko-prometnih organizacij. Posvetovanja so se vršila na Sušaku in v drugih znanih letovišjih severnega Primorja, ki so jih delegati obiskali. Zaključno zborovanje je bilo v četrtek zopet na Sušaku. Sprejetih je bilo več resolucij, od katerih sta za široko javnost zanimivi zlasti dve. Ena od njih poziva banske uprave, naj v dobi glavne tujsko-prometne sezone v kopališčih in letovišjih ne dovoljujejo javnih političnih shodov, druga pa obravnava znano pastirsko pismo primorskih škofov glede čuvanja morale v obmorskih kopališčih. Konferenca se je postavila na stališče, naj se povsod nastopi proti pojavom, ki bi res ne bili v skladu z javno moralo, vendar pa naj se to vrši na takten način in samo po posebnih pooblaščenih organov. Prepričani naj se vsekakor neopolekano vmešavajo. Kjer je to mogoče, naj se priredijo posebna kopališča za one ženske, ki se hočejo kopati same in ne marajo posesti rodbinskih kopališč.

Kralj Boris na poti skozi Ljubljano

Ljubljana, 10. julija. d. Na poti v Italijo je z dopoldanskim orient ekspresom potoval skozi Ljubljano bolgarski kralj Boris s svojim spremstvom.

Grozen zločin blazneža

Newyork, 10. julija. AA. Iz Indiane poročajo, da je v neki tamošnji tovarni 36-letni delavec Godoales ubil svojega tovariša, ki je etanovl pri njem. Nato je ubil še sebe. Ko je policija vdrila v samomorilniško stanovanje, je našla tamka tripla šestletni otrok, ki jih je samomorilec razmesaril. Vse kaže, da je Godoales svoje grozno dejanje izvršil v duševni zmedenosti.

in obupane žene

Berlin, 10. julija. AA. V Freiburgu so včeraj prijeli nekega delavca, ker je ponarejal denar. Ko je njegova žena zvedela za to novico, je s kuhinjskim nožem zaklala svoje tri otroke, nato pa se sama sebi prerezala vrat. Njene rane niso smrtno.

Podražitev brzojava

Od 1. avgusta dalje bo veljala beseda 70 par namesto dosedanjih 60 — Pojasnila poštne ministra

Beograd, 10. julija. AA. V zvezi s poročilom o povišanju poštinih taksa (glej včerajšnje »Jutro«) je minister za pošto, brzojav in telefon izdal tole pojasnilo:

1. soglasju z g. finančnim ministrom sem izdal sklep, s katerim se s 1. avgustom t. l. povišajo naslednje pristojbine.

1. pristojbina za navadno pismo v tujino se poviša od 3 na 4 Din,

2. pristojbina za dopisnico in razglednico v tujino se poviša od 1,75 na 2 Din,

3. pristojbina za brzojave v notranjem prometu se poviša za vsako besedo od 0,60 na 0,70 Din.

Vsa ta povišanja so v prvi vrsti potrebna zato, da se deloma nadomeste zmanjšani telefonski dohodki zaradi znižanja telefonskih pristojbin julija meseca 1934 kakor tudi zaradi znižanja pristojbin za pisma in dežele Male antante in Balkanske zveze. Vrh tega spadajo naše pristojbine za pisma in dopisnice v mednarodnem prometu med najnižje med vsemi članicami svetovne poštne zveze. Dočim je velika večina držav pri določitvi pristojbin za pisma in dopisnice povišala pristojbine čez temeljno višino, ki jo določa svetovna poštna konvencija, pa je naša država s prav majhnim številom drugih držav določila take pristojbine, da so bile nižje od osnovne pristojbine, tako da se šele sedaj s tem povišanjem približujemo temeljni normalni

pristojbini, kakor jo odreja konvencija.

Kraljevska vlada, ki pravilno ocenjuje zelo važno vlogo pošte, brzojava in telefona kot pomembnega sredstva gospodarstva, je pri izvajanju svoje gospodarske politike posvetila posebno pozornost izpolnitvi poštne in brzojavne, zlasti pa telefonskega prometa, da bi s tem čimbolj ustrezal gospodarstvu.

Meni kot resornemu ministru je omogočila potrebna sredstva v proračunu in izven proračuna, tako da bom mogel ta dela izvršiti v velikem obsegu. Že sedaj so v gradnji velika dela. Razen tega pripravljamo triletni načrt vseh novih del, ki bodo posvečena izpolnitvi telefonskega in poštne prometa, kar bo našemu gospodarstvu prineslo velike koristi. Dobrodošli povsanih taks so namenjeni zboljšanju prometnih razmer, kar bo imelo za naše gospodarstvo mnogo večje koristi, kakor pa je samo povišanje teh pristojbin. Vrh tega bodo ta dela, zlasti gradbena, dobrodošla našim brezposelnim delavcem, ki bodo na ta način dobili dela in kruha.

Poudariti moram, da sem se za povišanje pristojbin v sedanjih razmerah prav težko odločil. Razumeti pa ga je treba kot začasn ukrep, ki naj omogoči ministru, da izvrši že začeta in nameravana dela v korist vsega našega gospodarstva.

Nemčija : Jugoslavija 2 : 0

Palada je nudil von Crammu močnejši odpor, kot Punčec, ki je bila naša nada, Henklu — 6000 gledalcev

Zagreb, 10. julija. Prvi dan tekmovalja, za Davisov pokal med Nemčijo in Jugoslavijo se je končal za nas nesrečno. Oba nemška zastopnika, Cramm in Henkel sta zmaga prepričevalno in sta nudila mnogo boljše in zreljšo igro kakor Pallada in Punčec. Zlasti Punčeca ni bilo skoraj v primeri z njegovimi prejšnjimi nastopi spoznati in je igral daleč pod formo. Na drugi strani je pa tudi res, da se je z naše strani Henkla vse preveč podcenjevalo. Z današnjo igro je pokazal, da ne zaostaja mnogo za Crammom in ga je v pogledu bombnega servisa celo prekosil, četudi velja Crammov servis za nekaj edinstvenega. Edina svetla točka današnje igre je bil tretji set igre Cramm-Pallada, ki ga je zastopnik Jugoslavije odločil v svojo korist, čeprav je Cramm vodil že s 5 : 1. Bil je to obenem edini set, ki sta ga Nemca danes izgubila. Nemčija vodi torej po prvem dnevu z 2 : 0 in so nade na morebiten uspeh Jugoslavije padle na minimum.

Današnji igri je prisostvovalo okoli 6000 gledalcev. Zaradi izostanka prijavljenih Nemcev in Beograjanov je ostalo več sto mest nezasedenih. Bila je precejšnja vročina, vendar v primeri s prejšnjimi dnevi znatno milejša. Za tekmovalje je vladalo izredno zanimanje. Vsi večji jugoslovenski listi so poslali svoje posebne poročevalce, navzočih je pa bilo tudi okoli 30 inozemskih novinarjev. Borbo so prenašale ljubljanska, zagrebška, beograjska in vse nemške postaje. Med drugimi odličniki so bili navzoči kot zastopnik jugoslovenske vlade minister za telesno vzgojo dr. Josip Rogić, nemško vlado je pa zastopal nemški poslanik v Beogradu dr. von Heeren.

Igra se je pričela točno ob 14.30. Kot prvi par sta nastopila Cramm in Pallada.

Cramm — Palada

6 : 4, 6 : 2, 6 : 8, 6 : 2

Cramm je dobil prvi set po težki borbi. Pallada je sijajno začel in vodil 3 : 0. Oba igralca sta bila videti nervozna. Jugosloven je nato popustil in je Cramm izenačil. Oddal je nato le še en game in odločil set s 6 : 4 v svojo korist.

Drugi set se je pričel v znamenju popol-

ne premoči Nemca, ki je naglo vodil 4 : 0. Pallada je z naporom vseh sil popravil na 4 : 1, 5 : 1, 5 : 2 vendar je zmaga pripadla zopet Crammu s 6 : 2.

Tretji set je kazal, da bo hitro odločen. Cramm je z bombnim servisom prišel naglo v vodstvo s 5 : 1. Ko so že vsi obupali, je Pallada zaigral izvrstno, odvzel Cramu tri servise in stanje izenačil. Cramm je nato dobil svoj servis, Pallada pa svojega in stanje je bilo 6 : 6. Crammov servis je Pallada odločil zase in s svojim zmagal z 8 : 6.

Po odmoru je sledil četrti set. Do stanja 2 : 2 noben ni mogel dobiti svojega servisa. Oba nasprotnika sta igrala večinoma na osnovni črti in silno previdno. Cramm je bil bolj svež in je po težkem boju dobil 4 game in set s 6 : 2 ter s tem prvo točko za Nemčijo. Borba je trajala točno 2 uri.

Henkel — Punčec

6 : 1, 6 : 2, 6 : 4

Punčec je serviral, a se je pokazal izredno nesigurnega in izgubil game ne da bi dobil točko. Ista slika se je ponovila naslednja dva gamea. Šele v četrti igri se je Punčec nekoliko opomogel in odvzel Henklu servis. Zaradi pogostih nasprotnikovih napak je pa prvi hitro Henkel odločil set za sebe s 6 : 1.

V drugem setu se Punčec še vedno ni opomogel in je Henkel zopet beležil točke zaradi njegovih napak. Naglo je vodil 2 : 0. Punčec je sicer izenačil, toda set je vendarle pripadel Nemcu s 6 : 2.

Tretji set je kazal v začetku isto sliko — Punčec slab, Henkel siguren. Kmalu je 2 : 0 za Nemca. Nato odvzame Punčec Henklu servis brez napake, a kmalu zatem je 4 : 1, nato 4 : 2. Punčec napne vse sile in dobi svoj in Henklov servis ter zmanjša na 5 : 4. Odločilni game je prinesel nato borbo. Henkel je dvakrat spravil na 40 : 40 in končno zmagal s 6 : 4.

Borba je bila končana in je trajala komaj eno uro. Občinstvo je nezadovoljno zapustilo igrišče prepričano, da je usoda Jugoslavije bila že s prvim dnevom zapečaten.

Otvoritev novega dela južne jadranske železnice

Beograd, 10. julija. AA. Koj po osvoboditvi se je pokazala potreba, da se kraji lepe in plodne Metohije zvežejo z železnico z že obstoječo železniško mrežo čez postajo Kosovo polje. Ta načrt je bil v zadnjih mesecih uresničen. V nedeljo, dne 12. t. m. bo prvi evčani vlak z zastopniki oblasti vozil po Metohiji in oznanil tej pokrajini novo dobo življenja in napredka. S tem vlakom ne bo samo odprta nova proga Kosovo polje—Peč, marveč bo nastala tudi nova doba v gospodarskem in kulturnem življenju Metohije.

Gospodarskega pomena te proge ni treba posebej naglašati, ker je znano, da je Metohija plodna in rodna zemlja, kjer živi kakih 100.000 sposobnih prebivalcev, ki se preživljajo s kmetijstvom in živinorejo ter z vsemi vrstami obrtov. Poleg tega je nova proga velikega pomena tudi v tujsko-prometnem oziru. Metohija spada s svojimi prirodnimi krasotami med najlepše turistične predele naše države.

Proga in vsi objekti na njej, kakor potaje in druge naprave so zgrajene solidno in tudi z estetičnega vidika. Posebno lepa je nova železniška postaja v Peči. Zgrajena je v starem bizantinskem slogu po zgledu patriarhijskega poslopja v Peči. Proga je dolga 89 km in razdeljena na 12 postaj: Priština, Belačevac, Ukrsnica, Do-reševac, Drenica, Banjica, Derovik, Klina, Pogradje, Budisavci, Hvana in Peč. Na progi je šest predorov; največji je pri Banjici in meri 1080 m, drugi so krajši, najkrajši je dolg 120 m. Železni most čez reko Sitnico je dolg 80 m. Razen tega so še drugi manjši železni in betonski mostovi. Zanimljivo je, da proga nima niti enega viadukta, ki bi oviral hitrost vlakov. Proga je normalnotirna. Stala je z vsemi objekti in napravami vred približno 170 milijonov dinarjev. Proga je del namera-

vane jadranske proge, ki bo zvezala prestolnico naše države z jadranskim morjem. Progo Kosovo polje—Peč je gradilo francosko podjetje Batignolles.

Opozorilo učiteljem

Beograd, 10. julija. AA. »Službene novice« od 11. julija 1936 priobčujejo seznam izpraznjenih učiteljskih mest na področju posameznih banovin, za katera je razpisal natečaj za veliko letno učiteljsko razvrstitev. Poleg seznama priobčujejo »Službene novice« tudi navodila bankskim upravam o načinu, kako naj se prošnje vlagajo in pošiljajo po pristojni poti ministrstvu. Zadnji rok za vložitve prošnje je 20. julij 1936, banske uprave pa so dolžne predložiti te prošnje ministrstvu najdlje do 5. avgusta tega leta.

Vremenska napoved

Zemunska vremenska poročila za 10. julij: Vedro vreme po vsej državi, samo v dravski in savski banovini prevladuje oblačno vreme. V zadnjih 24 urah so bile nevihte z dežjem in točo ponekod v severnih krajih in v sredini države. Splošno stanje temperature se ni posebno izpremenilo, padla je samo tam, kjer je deževalo. Minimalna temperatura Plevlje 9, maksimalna Jasna-Tomic 38 stopenj.

Vremenska napoved: Povečanje oblačnosti in slabšja ohladitev v severozapadnih in severnih krajih, kjer bodo kratke plove. Ponekod bodo nevihte, zlasti v severni polovici države. Sonce vzhaja ob 4.02 in zahaja ob 19.24.

Zagrebška vremenska napoved za danes: Oblačno in nestalno vreme, lokalne nevihte možne, na jugu vroče, na severu hladnejše.

Dunajska vremenska napoved za soboto: Pri večini zapadnih vetrov naglo izpremembe vremena. Na zapadu samo kratko izboljšanje, na vzhodu pooblaščenje in padec temperature.

Položaj v Abesiniji

Popolna okupacija Abesinije bo zahtevala še mnogo časa in žrtev — Inozemska propaganda hujska Abesince

Rim, 10. julija. r. Čeravno so vesti o pokolu italijanskih oficirjev s strani abesinskih irregularnih čet pri Jimi izzvale v vsej javnosti zelo mučen vtis, pišejo današnji italijanski listi, da temu dogodku ni pridajati prevetlike važnosti. S takimi napadi je bilo računati že od vsega početka, ker govtovi deli Abesinije vojaško še niso popolnoma zasedeni. Predno bo mogoče govoriti o resničnem osvobojevanju Abesinije, bo treba zatreti še sporadične upore in razgneti roparske oddelke, ki se klatijo po deželi. Glede dogodka samega se omejuje tisk na objavo uradnega komunikeja, ki navaja, da so padli samo štirje italijanski oficirji. Kljub temu pa krožijo v Rimu vesti, da je bilo število žrtev na italijanski strani daleko večje. V zvezi s tem navajajo listi, da je bila poslana v dotično pokrajino kazenska ekspedicija vojnihi letal, ki imajo nalogo z bombami in strojnimi puškami pregnati abesinske upornike. Pri tem opozarjajo na to, da je to ozemlje preveč oddaljeno od italijanskih oporišč, da bi mogli izvesti redno vojaško ekspedicijo. Na drugi strani pa imajo ta letala ob enem nalogo, ugotoviti, kje se prav za prav nahaja za-

časna abesinska vlada. Istočasno naj bi ta letala ugotovila, kje leži ozemlje z bogatimi ležišči zlata, za katera je dobil italijanski inženjer Presco koncesijo že od cesarja Menelika.

Kar se tiče vesti o novih uporih Abesincev, opozarjajo na merodajnih italijanskih mestih na to, da se take vesti navadno pretiravajo. Naravno pa je, da se mora vsaka pacifikacija boriti s težavami. Gotove abesinske osebnosti se ne morejo sprijazniti z novim položajem in kaj rade podležejo proti Italiji naperjeni inozemski propagandi. Italijanski vladni krogi so prepričani, da nekateri inozemci zlorabljajo dovoljeno jim gostoljubnost v Abesiniji in hujskajo proti Italiji. Zato bo abesinski podkralj že prihodnje dni izdal zelo stroge ukrepe, da napravi takemu početju konec.

Nova abesinska himna

Rim, 10. julija. AA. (Havas) Ministrski predsednik Mussolini je sprejel skladatelja Bianchia, ki je svojčas zložil pesem fašistične mladine »Giovinezza«. Sedaj je sestavil novo himno »Etiopiac« in jo poklonil Mussoliniju.

Podkarpatska Rusija dobi avtonomijo

Praga, 10. julija. r. Guverner Podkarpatske Rusije Hrabar je končal svoja pogajanja z ministrskim predsednikom dr. Hodžo in notranjim ministrom dr. Černym glede postopne uvedbe avtonomije za Podkarpatsko Rusijo. S 15. septembrom se bo dosedanje deželno glavarstvo spremenilo v podguvernerstvo. Prvi podguverner Podkarpatske Rusije bo eedanj namestnik deželnega glavarja Meznik. Guvernerski urad bo začel poslovati s 15. septembrom. Podguverner bo imel isti de-

lokrog kakor dosedanj deželni glavar, vendar pa ne bo več podrejen notranjemu ministrstvu, marveč guvernerju, ki pa je podrejen neposredno ministrskemu predsedniku. S tem, da notranje ministrstvo ne bo več pristojno v upravnih zadevah Podkarpatske Rusije, bo storjen prvi korak k uvedbi avtonomije. V nadaljnji izgraditvi avtonomije bo uveden zakonodajni deželni zbor. Tozadevi zakon se že sestavlja in bo uveljavljen najbrže še v teku letošnjega leta.

Sanacija Feniksa na češkoslovaškem

Praga, 10. julija. r. Na svoji enočinji seji se je ministrski svet podrobno bavil s sanacijo zavarovalne družbe Feniks na češkoslovaškem. Vlada je izdelala ob sodelovanju zainteresiranih krogov načrt, po katerem se ustanovi nova zavarovalna družba, pri kateri bodo udeležene vse na češkoslovaškem poslujoče zavarovalne družbe in država. Ta družba bo prevzela vse aktivne in pasive Feniksa. Do 10.000 Kč bo

nova družba izplačevala zavarovalnino brez vsakega odteglaja, pri višjih zavarovanjih pa se bo zavarovana vsota progresivno zniževala. Nova družba bo prevzela vse uradništvo Feniksa ter primerno uredila plače in druge bonitete uradništva. Za kritje deficita Feniksa bodo zavarovalnice prispevale letno po 14. država pa letno po 6 milijonov Kč.

Ruski polet na Severni tečaj

Rim, 10. julija. AA. Stefani poroča iz Moskve, da je znani ruski pilot Molotov odletel v smeri proti severnemu tečaju. Prelatel bo še nepreiskano ozemlje med Krasnojarskom in Vranglovim otočjem.

20 ribičev utonilo

Madrid, 10. julija. AA. (DNB) Poporočili iz Santanderja je med večerajšnjim viharje utonilo na morju najmanj 20 ribičev. Boje se, da bo pravo število žrtev še večje, ker se mnoge ribiške ladje še niso vrnile.

Titulescu bo podal ostavko?

London, 10. julija. o. »News Chronicle« poroča, da je položaj rumunskega zunanjega ministra Titulescu omajan, ker se je preveč izpostavljal za angleško sankcionistično politiko. Sedaj, ko so sankcije brez uspeha ukinjene in je tmele Rumunija zaradi njih velikansko škodo, je ostal položaj Titulescu zelo kritičen. Titulescu je danes nenadoma odpotoval iz Montreuxa v Bukarešto. Sprva se je trdilo, da gre po nova navodila, naknadno pa se je izvedelo,

Naši kraji in ljudje

Železničarji zborujejo

Prvi dan kongresa nacionalnih železničarjev, naše najmočnejše strokovne organizacije, ki predstavlja najvažnejšo delovno panogo

Ljubljana, 10. julija.

Kongres združenja jugoslovenskih nacionalnih železničarjev in brodarjev, na katerem se bo v teh dneh zbralo več sto delegatov in drugih udeležencev iz vse države, se je pričel včeraj dopoldne s plenarno sejo centralnega odbora v lovski dvorani Mikličevega hotela. Namen te seje, ki jo je vodil predsednik združenja inž. Debeljevič iz Beograda, je bil predvsem, da uredi vse notranje organizacijske priprave za kongres, hkratu pa je bilo sklenjeno, da se združenje z ozirom na svojo številčno moč in z ozirom na pestro množico strok, ki so v njem organizirane, preosnuje na podlagi enotnih strokovnih odsekov za vsa država. V smislu te reorganizacije so se že danes popoldne zbrali posamezni odseki na svoje konference, ki so se vršile deloma v prostorih narodnega železničarskega glasbenega društva Sloge, deloma pa v Metropoli, na Taboru in pa v veliki šolski sobi glavnega kolodvora. Po teh odsekih bo se bodo vsaki zase združevali osebje strojne službe, poslovodje, prometni uradniki in prometniki, nameščenci ekonomske stroke, pisarniški dnevniki, rečni brodarji in uslužbeni banovinskih in zasebnih železnice postajne osebje, železniški delavci, gradbeno in progovno, vlakovno in premikalno osebje, pomorci, skladiščno osebje in upokojenci.

Ob 10. je začel v dvorani kina »Sloga« zasedati plenarni kongres, ki jo je otvoril predsednik inž. Debeljevič, nato pa je izšlo poročilo o delu preteklega leta po glavnem sekretarju Bakčiču. Z ozirom na vprašanje o odnosu UJNZB do obstoječih političnih razmer je poudaril, da se združenje ne bavi z nikakoli politiko in ne more noben politični stranki dopustiti vpliva na svoje delo, temveč stoji zmerom izven političnih strank, pač pa v vsakem primeru izpoveduje svoj brezstrupeni jugoslovenski nacionalni program. Vsi jugoslovenski železničarji in brodarji hočejo sodelovati in sodelujejo v zmagah svojega kralja, države, naroda in lastnega stanu. Obširno je nato poročal o delovanju ige slovenskih nacionalnih železničarskih organizacij, ki je pred kratkim imela v Beogradu svoj kongres. Tedaj je bilo izvoljeno novo vodstvo lige, ki pripada za tekočo poslovno dobo Jugoslaviji. O razmerju združenja do drugih železničarskih organizacij so nacionalni železničarji prepričani, da se danes ustanovljajo posamezne kategorijske organizacije samo z namenom, da se rušijo enotne vrste jugoslovenskih železničarjev. V daljših izjavah je tajnik nato razmotril vprašanje posmrtninskega fonda, ki naj bi se ustanovil pri vseh oblastnih upravah za člane. O zadružništvu zavzema državni uslužbenec, posebno pa se železničarji in brodarji povsem jasno stališče, da je samo v združnem pokretu mogoče iskati izboljšanja današnjih socialnih razmer.

Znižanje službenih prejemkov, ki se je izvršilo v preteklem letu, je bilo naknadno sicer deloma popravljeno, a vendar se od daleč niso odpravljene vse ogromne krivice, ki so bile prizadejane predvsem nižjemu osebju. Materialno stanje železničarjev in brodarjev je treba na vsak način izboljšati, predvsem pa je treba zagotoviti eksistenčni minimum železniškemu delavstvu. V skladu z zakonom bi bilo treba prevesti vse dnevnice in delavce, ki imajo dovolj službenih let in izpite, vsem delavcem pa, ki so zadostili zakonskim pogojem, je treba urediti stalnost in jim tako omogočiti starostno zavarovanje. Najtežji položaj progovnih delavcev, ki jim pravilnik sicer zagotavlja 20 delovnih dni na mesec, a se danes v praksi ne izvaja, tako da po večini zaslužijo komaj po 100 — 150 — 300 Din mesečno. Skoraj nič boljši ni položaj delavcev po delavnicih in kurilnicah. Zato naj se v celoti izvedejo zahteve zagrebške resolucije iz leta 1933, obenem pa naj železniška uprava izplača prejšnje dolgovne vsem delavcem. Zakon o državnem prometnem osebju, ki se je leta 1930 neprimerno poslabšal in ki zadeva starejše uslužbence, se mora brezopojno popraviti in izboljšati, zlasti kar se tiče napredovanj, penzij, vseh službenih let in raznih drugih pravic.

Nitje pomorsko osebje je bilo ob zadnji razvrstitvi po zakonu iz leta 1923. najhuje prizadeto, pa še do danes ni dobilo nikakih izboljšanj v razporeditvi in napredovanju. Prav tako je potrebna reorganizacija čuvajske službe, ker sistem, ki ga je uvedla železniška uprava, ko je ukinila brez številca čuvajskih mest, ne more služiti varnosti prometa. Razen tega je treba čuvaje, ki vršijo eno najtežjih in vremenjskih neprilicah najbolj izpostavljenih služb, priznati nagrado, kakršna takemu delu gre. Težko je tudi vprašanje prometnih kurzistov iz leta 1919. in 1920., ki so v najbolj razvrstjenih razmerah prevzeli nase najodgovornejšo službo, a do danes še zmerom niso dostojno nagrajeni za to. Na koncu je tajnik podrobno tolmočil še zadeve o reguliranju položaja uradnikov bivše druge in tretje kategorije, o najemninah v državnih stanovanjih, o službeni obleki, o položaju rečnih brodarjev ter banovinskih železničarjev in železničarjev na progi Usora — Pribinje.

Sledila so še poročila ostalih funkcionarjev od centralne uprave, nakar je bila po kratki razpravi sprejeta razrešnica dosedanjega vodstva.

Spored dela od soboto do ponedeljka

Danes ob 8. sprejem udeležencev kongresa na glavnem kolodvoru. Med drugimi prispeje zastopniki beograjske oblasti organizacije z zastavo in Smederevčani s svojo godbo. Poleg gostov jih bodo pozdravili predstavniki ljubljanskega oblastnega

odbora z zastavo in z godbo »Sloga«. Ob 9.30 plenarno zborovanje vseh delegatov in odsekov v veliki dvorani Sokolskega doma na Taboru. Ob 13.30 bo zasedal odbor za sestavo kongresne resolucije, da jo predloži plenumu, ki se vnovič sestane ob 18.30. Ob 20.30 skupna večerja na vrtu restavracije Zvezde ob sodelovanju godbe in moškega pevskega zbora »Sloga«. Ob 16. se prične na igrišču ZSK Hermesa v Šiški nogometne tekme za pokal prometnega ministra.

Jutrišnja nedelja bo glavni dan kongresa. Ob 8. se prične pri kolodvorski restavraciji na Masarykovi cesti zbirati kongresisti za sprejem, ki krene ob 8.30 proti Taboru. Na čelu mu bo stopala godba »Sloga«, za njo centralni odbor in predsedniki oblastnih organizacij, nato zastave s častnimi stražami, delegacije v četverstopih, železničarska godba »Smederevo« in

celotno članstvo. Sprejem pojde po Masarykovi, Miklošičevi cesti, Tavčarjevi ulici, Tyrševi cesti, Selenburgovi ulici, Kongresnem trgu, Wolfovi ulici, čez trimostje in po Stritarjevi ulici na Mestni trg, kjer položi vodstvo združenja venec pred spomenik blagopokojnega kralja Petra I. Z Mestnega trga bo sprejem nadaljeval svojo pot Pred škofijo, čez Vodnikov in Krekov trg, po Kopitarjevi ulici, Resljevi cesti, Komenskega ulici in Vidovdanski cesti v Sokolski dom na Taboru. Tu se bo glavni kongresna skupščina pričela s pozdravnim nagovorom donatčina, predsednika ljubljanskega oblastnega odbora inž. Stanislava Rogliča, zborovanje samo pa bo vodil predsednik centralnega odbora inž. Ljubiša Debeljevič. Ves dan se bodo hkratu vršile športne prireditve, ob 20.30 pa bo v kolodvorski restavraciji sledila izročitev pokala prometnega ministra prvemu in pokala ljubljanske oblasti uprave drugemu zmagovalcu.

V ponedeljek se bo kongres zaključil z izleti, na katerih povedajo naši železničarji svoje goste proti Kamniški Bistrici, v Vinjarg in na Bled, v Bohinj in k slapu Savice ter v Mojstrano, k Peričniku in v Planico.

Jutri v Ribnico!

Senator dr. PETER ZEC, zamenik kraljevega namestnika, je prevzel pokroviteljstvo nad svečanostjo odkritja spomenika kralju Aleksandru Zedinitelju, ki bo v nedeljo v Ribnici. G. pokrovitelj pride v Ribnico danes popoldne ob 5. Ribničani mu pripravljajo prisrčen sprejem.

Ribnica je najznamenitejši trg na Dolenjskem, kjer bodo jutri z velikimi slavnostmi odkrili spomenik blagopokojnemu kralju Aleksandru I. Uedinitelju. Ribnica, ta starodavni trg z 1.200 dušami slovi posebej po originalnosti prebivalcev, ki so le njim lastne značilnosti ohranili kljub vsem novotarijam, ki po navadi vse izravnaajo in posplošijo.

Ribničani, ki jih štejejo med najnaprednejše Dolenjce, se odlikujejo s svojo prožno govornico, gibčnostjo duha in značilnim humorjem, ki mu nikdar ne manjka originalnosti in satire. Poleg tega so na moč dobrodušni, zgovorni, gostoljubni in postrežljivi, lastnosti, ki jih bodo utegnili spoznati številni zunanji gostje, ki se bodo udeležili slavnostnega odkritja spomenika in proslave 30-letnice ribniškega Sokola. Železniške zveze so prav ugodne, nihče naj se ne straši, da bo moral v vročini dolgo pešati. Trg leži dobesedno tik kolodvora, do slavnostnega prostora pa je komaj pol minute. Udeleženci pa pokažemo, da znamo ceniti trud in delo za uresničenje lepe zamisli in patriotske dolžnosti naprednih Ribničanov.

Žiri — vrta straža na zapadu

Po poklonitvi na grobu pisatelja dr. Ivana Tavčarja na Visokem bodo pohiteli jutri Idrjčani na jubilejni poset k svojim dragim sosedom

Ljubljana, 10. julija.

Lepa je Poljanska dolina in leto za letom ima več letoviščarjev. Na kraju, kjer je opešala nagubana sila Polhovgrajskih Dolomitov in kjer so se pod vnožje širokoplečnega Blegaša zleknile tesne dolinice z ljubkim gričevjem, si je utrla večno žuborečo pot bistra Poljanska Sora. Gori za mejo je našla in jadranskemu porečju tik za hrbtom izgledala svoj izvir, da poganja svoje vode, okrepjene s potočki z leve in desne, v naročje Save.

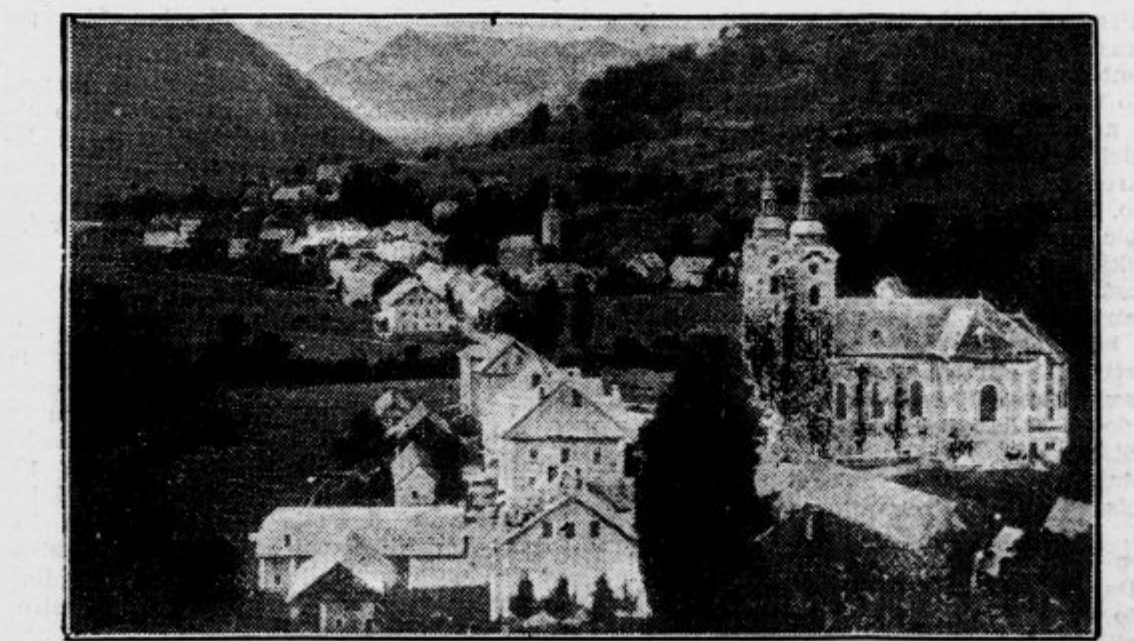
Pohlevna, poleti prijetno topla voda se ob neurju kaj rada silovito razburi. V samotnih zakotjih njenih pritokov je zakopana mnogotera, nezaceljena rana, ki so jo marljivim rokam prizadejale neukrotljive hudourniške sile.

Zibel Poljanske Sore v spodnjem delu sticer ni bogve kako prostorna, vendar pa toliko značajna, da se na razširjeni grudi razlije mnogo sonca v lepe vasi. Za starim škofjeloškim gradom se sklonijo begovi teone k Sori. Koliko več je zmanjkalo prostora ob cesti, toliko več je je poseled marljiv kmet na prisojnih rebrih. V svetlem soncu se grejejo mogočne kmetije, ki jim je son-

nik Poljanske doline, pisatelj dr. Ivan Tavčar postavil v svojih delih dragocen spomenik. Človeku se zdi, da temni bukovni gozdovi in bele cerkvice vrh gričev še zmerom prisluškujejo šepetu tihe vode, ki iz belih hiš sredi zelenja zbira vso pot besede našega človeka, nesoč jih tja na Visoko, kjer sniva veliki sin te zemlje.

Poljane, Gorenja vas. Trate so priljubljene letovišča spodnje Poljanske doline. Ko pa mine za klanec nad Fužinami vas Selo, se pod ogrankom Žirovskih vrhov odpre skoraj 500 m visoka ravan lepe zemlje. Dobrodrava, Stara in Nova vas so se razselle po plodni ravnini in prav v kotu, komaj 10 min. pred mejo, kraljuje nad vso to sončno lepoto, obdano krog in krog s prijaznim gričevjem, stara napredna straža ob meji, Žiri.

Žiri so bile že od nekdaj zelo napreden kraj. V doli, ko še ni bilo blizu njih skeleče rane, so podjetni žirovski obrtniki in kmetje vzdrževali tesne vezi z idrijsko dolino. Oddaljeni le nekaj nad dve uri od Idrije, so Žirovci bili zmerom v tesnih kulturno-političnih stikih z Idričani. Starejša generacija naših vrlih

Pod zvonom nove župne cerkve sv. Martina bde žirovci tik meje, za prvim bregom

obmejnih stražarjev se gotovo še s prijetnim občutkom spominja lepih prazničnih dni, ki so povezali dvoje sosedov v najtesnejše spono. Žirovski Sokol, ki gnezdi danes v svojem ponosnem domu, je dete Idrijskega Sokola. Vrli žirovski sinovi, ki so se z zgledno marljivostjo povzpeli do uglednih stanov, so bili priljubljeni tovariši na idrijski realci. Samonikla pridnost in vestnost žirovskih obrtnikov je znana po vsej državi. V visoke planine, peš in na smučeh se spenja armada turistov v priznanih žirovskih gozdarjih, s katerimi zalagajo Žirovci tudi našo vilo vojsko.

Gostoljubne Žiri so bile že od nekdaj polne letoviščarjev. Saj so pa tudi Žirovci korenine, da malo takih! Dovtipni kakor

so, se zmerom takoj pobratijo s tujcem. Ponosni so na tisti košček zdej še stokrat dragocenejša zemlje in v njih je vklesana krepka budna straža na zapadu. Kdor je enkrat prebil nekaj dni med Žirovci, se bo vesel zmerom znova rad vrnil med nje.

Prav zato, ker so bili Žirovci tako čvrsto in zvesto povezani z izgubljenim zaledjem, se srčno vselej jutrišnjega dne, ko bodo starim znancem segli v roke. Idričani pa bodo v izjavanju letošnjega jubilejnega programa radostni pohiteli med naše meje, saj so bili za gorami vselej s srečo in dušo zvesto ob strani življenju, ki se je dramilo v živorebrnem gnezdu, tam pod Sv. Magdaleno.

Na veselo snidenje!

Pustošenja toče in ploh

Maja in junija so toča in nalivi v Sloveniji na 11.000 ha plodne zemlje povzročili nad 19 milijonov dinarjev škode — Pregled pustošenja

Ljubljana, 10. julija.

V letošnjem letu so nevihte s točo napravile v Sloveniji že velikansko škodo, pri čemer niso prizanesle nobenemu okraju. Ponekod so zaradi neviht nastale še povodnji, ki so za dalj časa uničile polja in travnike. Tako so z nevihtami združene povodnji zadele zlasti logaški, brežiški, krški, lendavski, šmarni in murskosoboški okraj. V teh delih Slovenije je voda na nizko ležečih njivah in travnikih obstala po več dni, zaradi tega so bili uničeni poljski sadeži in posevki ter travniki. Toča je zlasti divjala v celjskem, kranskem, šmarnem, konjskem, novomeškem, logaškem, metliškem, obeh mariborskih, prevalskem, slovenjgraškem, kamniškem, litijem, radovljiškem, gornjegraškem in ljubljanskem okraju.

Nad milijonske škode je utrpelo v zadnjih dveh nesrečnih mesecih devet okrajev. V celjskem okraju je 20. junija zbila toča v Škofji vasi, Vojniku, Braslovcah in celjski okolici vsa polja in vrtove, hmeljske nasade in sadno drevje. Pri tej toči je bilo prizadetih okrog 800 ha zemlje, nizko ocenjena škoda pa znaša 1.000.000 Din. V dolnelendavskem okraju je poplavlila povodenj konec maja vrtove, travnike in polja, v občinah Beltinci, Črenšovci, Odranci, Gaberje, Lendava in Orešje. Povodenj je zasedla skoraj 2.300 ha rodovitne zemlje in napravila za 1.620.000 Din škode. V kamniškem okraju je toča 19. junija uničila v občinah Kamniška Bistrica, Nevljah, Tuhinj, Leskovec in Komenda ozimino, fižol, krompir in sadno drevje in napravila za milijon škode. V konjskem okraju je toča 11. maja uničila vse posevke v konjski okolici, 13. junija pa v občini Loče prav tako zbila polja in vinograde. Toča je opravila v tem okraju svoje delo tako strašno, da ni ostalo na polju ničesar več, kar bi moglo koristiti kmetu. Škoda znaša 1.000.000 Din. Isti dan kakor kamniškemu okraju toča ni prizanesla tudi kranskemu okraju, v katerem je v Cerkljah pri Kranju, v Javorjih, Poljanah in Železnikih napravila za nad 1.100.000 Din škode. Uničeni so bili poljski prideški in okleščeno sadno drevje. V ljutomerskem okraju je 6. maja zbila toča polja, sadovnjake in vinograde v občinah Slatina-Radenci in Kapela. 19. maja pa je prav tako uničila polja v ljutomerski okolici v občinah Strigova in Veržej. Škoda znaša skoraj 2.000.000 Din. V novomeškem okraju je toča uničila vinograde v občini St. Peter, katero je obiskala v mesecu maju kar dvakrat. 19. junija pa je v občini Smihel-Stopiče zbila vinograde in polja. Nad 560 ha obdelane zemlje je bilo prizadetih, škoda pa znaša 1.700.000 Din. Isti dan je v metliškem okraju v občinah Metlika in Radatoviči uničila toča vse pridele in napravila dvamilijonsko škodo. Najstrašnejše pa je divjala toča v okraju Šmarje pri Jelšah, kjer je razbijala kar zaporedoma, začevši z majem v dneh 12., 13., 19., 20., 21., in 22. junija. Deset občin ima popolnoma uničena polja in sadovnjake ter vinograde. Najbolj so trpele občine Šmarje z okolico Pristava, Podčetrtek, Zetale, Pištanj, Zusem, Rogatec, Kozje in Sedlarjevo ter Ponikva, v katerih je bila toča celo dvakrat. Ozemlje, ki ga je zasedla toča, meri ogromno površino 1.500 ha. Odgovarjajoče tej veliki površini je seveda tudi velikanska škoda, ki znaša nad pet milijonov dinarjev.

Seveda tudi drugim okrajem toča ni prizanesla, tako je v okraju Murska Sobota s poplavlami vred okodovala polja, ki merijo nad 1.000 ha ter uničila za 994.000 Din poljskih pridevkov. Tudi v logaškem okraju je toča s poplavlami vred napravila škode za 600.000 Din, pri čemer je bilo prizadetih 570 ha zemlje. Hudo je trpela v mariborskem okraju za levi breg Pesniška dolina, kjer je povodenj zasedla 500 ha polj in travnikov. Tudi drugi okraji so utrpeli precejšnje, čeprav manjše škode. Tako znaša škoda po toči in povodnji v brežiškem okraju 144.000 Din, v gornjegraškem 27.000 Din, v krškem 150.000 Din, v ljubljanski okolici 63.000 Din, v mariborskem okraju za desni breg 10.000 Din, v prevalskem okraju 128.000 Din, v radovljiškem okraju 116.000 Din, v slovenjgraškem okraju 14.000 Din. Razumljivo je, da je vsa ta škoda ocenjena zelo nizko in da znaša prava vrednost uničenih posevov in poljskih sadežev še precej več.

V mesecih maju in juniju je toča z viharji in poplavlami napravila v Sloveniji že nad 19 milijonov škode, pri čemer je bilo prizadetih nad 11.000 ha plodne zemlje. G. ban dr. Natlačen si je sam ogledal ponekod nastalo škodo, povsod pa so okrajni načelniki svetovali ljudstvu, kako naj rešuje uničene pridele in tako spravi pod streho vsaj to, kar se za silo še da uporabiti. V najnujnejših primerih so bile določene tudi denarne podpore. Denar se bo porabil v glavnem za nabavo najnujnejših živil in semen. Poskrbljeno je tudi, da bodo prizadeti dobili potrebna semena za jesensko in prihodnjo pomladansko setev na račun banovinskega semenskega sklada. Žal, banovina nima dovolj sredstev, da bi povsod priskočila s podporami na pomoč.

Da se pa kljub temu omogoči tako nujno potrebna pomoč našemu kmečkemu prebivalstvu, je poslala banska uprava elaborat o ogledu in oceni vse škode, povzročene po toči, v mesecih maju in juniju pristojnemu ministru v Beogradu. Hkrati je naprosila kmetijsko ministrstvo in ministvo za socialno politiko in narodno zdrav-

je, naj izposlujeta vsaj 2.000.000 Din, kot podporo za nabavo kornuže in moke prizadetim kmetovalcem. Prometno ministrstvo pa je banska uprava naprosila, naj dovoli brezplačen prevoz nabavljenih živil za Slovenijo. Da bo omogočena okodovanim kmetom jesenska in pomladanska setev, prosi banska uprava kmetijsko ministrstvo, naj dodeli 1.000.000 Din iz kmetijskega sklada za nabavo semen. Ker bodo mnogi okodovanci ostali brez sredstev, da bi skropili sadovnjake in vinograde proti raznim boleznim in škodljivcem, je prosila banska uprava tudi za podporo 400.000 Din, s katerimi se bodo krili stroški, ki bodo nastali s skropljenjem sadovnjakov in vinogradov v po toči prizadetih krajih. Te podpore so nujno potrebne zlasti zaradi tega, ker je sicer mogoče, da kmečko prebivalstvo ne bo imelo sredstev, da bi obdelala uničena polja in zavarovala vinograde ter sadovnjake pred propadom. V tem primeru bi nastala velika škoda za naše narodno gospodarstvo, ki bi jo bilo mogoče v prihodnjih letih popraviti le z mnogo večjimi izdatki. Upajmo, da v naslednjih dveh mesecih nevihte ne bodo več divjale in da bo prošnja banske uprave pri prizadetih ministrstvih sprejeta z razumevanjem.

Gornji grad odkrije spomenik velikemu kralju

Gornji grad, 9. julija.

Prebivalstvo gornjegraškega sreza se pripravlja na veliko svečanost, ki bo v nedeljo 19. t. m. z začetkom ob pol 15. v gornjegraškem parku. Odkril se bo ta dan spomenik blagopokojnemu viteškemu kralju Aleksandru I. Uedinitelju. Podstavek iz kraskega marmorja je delo kamnoseka Veturca Franca iz Stahovice pri Kamniku, bronasti doprsni kip velikega kralja v nadnaravnih velikosti pa je umetvor akademskega kiparja Sajevica Ivana iz Ljubljane. Vivanje v bron je izvršila tврdka na Galjevici.

Akcijo za spomenik je vodila Narodna odbrana v Gornjem gradu s sodelovanjem vseh kulturnih organizacij brez razlike in s pomočjo prebivalstva gornjegraškega sreza. S prispevki so se izkazali tudi nekateri prijatelji izven gornjegraškega sreza.

Po odkritju v nedeljo se zberejo gostje in domačini v graščinskem orehovem drevoredu k narodnemu slavlju. Pričakovati je, da se udeležijo odkritja tudi opozilaneč Nj. Vel. kralja Petra II. Sodelovalta bo pri slavnosti gornjegraška godba. Odkritja se udeležijo vse organizacije in občine gornjegraškega sreza, sokolske edince in gasilske čete v slavnostnih krogih in s praporci. Mesto Gornji grad se bo odelo na ta velik dan v praznično oblačilo, da dostojno sprejme goste in domačine. Za izletnike je prilika, da na ta dan organizirajo s posebnimi avtobusi izlete v naše lepe kraje in obenem s prisotnostjo pri odkritju z domačini vred počastijo spomin velikega kralja.

Ker je pričakovati obilne udeležbe nele iz sreza samega, temveč tudi iz krajev izven sreza, bo prireditveni odbor poskrbel za zadostna okrepčila v posebnih šotorih. Ljubljancane se opozarja še posebej na izredno ugodno zvezo z avtobusom ob 5.33 iz Ljubljane (Tavčarjeva ulica) in s vrnitvijo ob 20.26 iz Gornjega grada.

22 vrst vonjev

KOLINSKE VODE

1/4 litra samo Din 12

Drgerija KANC IVAN, Nebočičnik tel. št. 35-20

Vavpetičevo truplo najdeno

Kamnik, 10. julija.

Naporno, napeto poizvedovanje, s katerim so naši planinci iskali sledi za simpatičnim nesrečnim maturantom Srečkom Vavpetičem iz Kamnika, je danes doseglo svoj tragični uspeh. Lovca dvornega lovišča Kemperle in Uršič sta davi v tako zvani Kurji dolini pod Kalisko goru našla njegovo truplo, razume se, da že v povsem razpadlem stanju. V to smer je iskalce navajala tudi najdba pokojni-kovih copat, na katere je ostrbnik Cj-zove koče Erjavšek pred tednjim nalotem na Kalški gori. Kakor kažejo vse okoliščine, je Vavpetič zdrsnil visoko v steno Kalške gore in zdrvel v globočino, kjer je takoj oblašal mrtev.

Na vest o najdbi njegovega trupla se je takoj odpravila proti Kalški gori ekspedici-ja pod vodstvom g. Koširja, ki se ob času, ko to poročamo, še ni vrnila.

Domače vesti

* Priprave za kongres mednarodne ženske zveze. V Dubrovnik je prišla ga. Ana Krističeva, tajnica mednarodne ženske zveze. Obiskala je predsednika mestne občine zaradi priprave za kongres ženske internacionale, ki se bo vršil letos konec septembra v Dubrovniku. Kongresa se bo udeležilo okrog 500 delegatov mednarodne ženske zveze, iz naše države in inozemstva pa bo prišlo tudi mnogo članic raznih ženskih organizacij, tako da računajo na obisk kakih 900 žena. Tajnica ga. Krističeva bo poskrbela s pomočjo mestne občine za prenočišča udeležencev kongresa.

* Rudarski upokojenci, ki so bili iz političnih razlogov izgnani iz Nemčije in so jim zato nemške batovske skladnice (Knappschaft) ustavile izplačevanje pokojnine, naj sponore Glavni bratovski skladnici v Ljubljani. Vrtača 4. l. pismo ali ustmeno naslednje podatke: 1. ime, priimek in sedanje bivališče, 2. rojstni dan in leto, 3. ime Knappschaft, od katere so prejeli pokojnino, 4. iznos pokojnine v RM, 5. datum ustavitve izplačevanja pokojnine, 6. prejšnje bivališče v Nemčiji, 7. dan in vzrok izгона iz Nemčije.

Res je!

INDANTREN CEFIR DIN 10.—
INDANTREN CREPE DIN 14.—

MANUFAKTURA

Souvan

1.—11. JUL. IZREDNO NIZKE CENE.

* Sprememba voznega reda na Dolenjsko. Potujoče občinstvo in zlasti izletniki, namenjene v dolenjske kraje, opozarjamo na izjemno železniško voznega reda za nedeljo in ponedeljek, ki je stopila v veljavo dne 28. junija t. l. Na nedeljo in ponedeljek vozita iz Ljubljane na Dolenjsko jutraj dva vlaka: prvi (izletniški) odhaja ob 5.25 iz Ljubljane in vozi do Karlova (brez zveze na Kočevje), drugi pa ob 7.24 iz Ljubljane do Novega mesta, oz. do Kočevja. V nasprotni smeri vozita zvečer tudi dva vlaka, prvi odhaja iz Novega mesta ob 18.13 (iz Kočevja ob 18.00), in pride v Ljubljano ob 20.39. Drugi vlak (izletniški) odhaja iz Karlova ob 16.42, iz Novega mesta pa ob 19.11, in pride v Ljubljano ob 21.52. — Za te vlake veljajo ob nedeljah izletniški oz. nedeljski vozniki listki.

* Izostanek izletniških vlakov na progi Zagreb — Rogaska Slatina. Pričeni od jutri izostaneta od nedeljah in ponedeljk na progi Zagreb gl. kol. — Rog. Slatina izletniški vlak št. 2126 z odhodom iz Zagreba gl. kol. ob 12.29 in prihodom v Rog. Slatino ob 14.56 ter v obratni smeri izletniški vlak št. 2127 z odhodom iz Rog. Slatine ob 20.37 in prihodom v Zagreb gl. kol. ob 23.10.

* Fotografiranje po ulicah je v Zagrebu prepovedano. Prepoved se utemeljuje z navodili, da so po ulicah fotografirali vsiljivi, da delajo konkurenco fotografom-obrtnikom. Proti prepovedi po vseh večjih mestih občinskega fotografiranja po ulicah so se zdaj oglašili nekateri listi, češ da motivacije prepovedi ne drže. Vsiljevanje fotografij je sploh neizvedljivo, mnogim pa so take fotografije dobrodošle kot spomin na bivanje v mestu. Kdor pa želi imeti dovršeno fotografijo, se itak zateče v fotografski atelje in tako tudi o konkurenci ne more biti govora. Poučnim fotografom naj bi se delo spet dovolilo, ker ne kaže, da bi se Zagreb razlikoval od drugih mest.

DANES

KONCERT vojaške godbe na rtu hotela UNION

JUTRI V NEDELJO

KONCERT vojaške godbe na rtu hotela BELLEVUE

* Sinj je ostal brez šole. Upravo primorske banovine je obiskala večinska deputacija iz Sinja, ki je prosila, naj bi se čim prej našla sredstva za zgradbo osnovne šole v Sinju. Lastnik poslopja, v katerem je bila šola, doslej, je prostoro odgovoril in nad 350 otrok je ostalo brez pouka. V Sinju se je vršilo veliko zborovanje staršev, da bi se rešilo pereče šolsko vprašanje. Sinjska občina da za šolo na razpolago stavbišče, ostalo pa naj bi prispevala banovina.

* Italijanski ribiči kradе ribe v naših vodah. Upravitelj pristaniške kapetanije na Visu in neki delavec sta pripela v Split z veliko količino rib, zaplenjenih na neki italijanski motorni ladji, ki se jo zajeli pri prevozu ribolovu blizu Visa. Naše oblasti so zaplenile tudi jadrnico, ki je imela osemčlansko posadko. Riba se prodaja v Splitu in bo izkupiček izročen fondu za podpiranje revnih ribičev. Po briselski konvenciji, ki je bila sklenjena med Italijo in Jugoslavijo, je italijanskim ribičem prepovedano ribolov v naših teritorialnih vodah. Lastnik zajete jadrnice bo moral plačati globo, ali pa bo njegova jadrnica prodana na dražbo. V zadnjem času se množijo primeri, da italijanski ribiči lovijo v naših vodah.

Vsi, ki trpite na kurjih očesih

pridite, da Vam jih a koreninico in brez bolečin odstranimo. Takoj Vam bo odleglo. Zopet boste prijetno razpoloženi za vsako delo. Sprejemne ure ob delavnikih od 7.30 do 18.30, ob nedeljah od 7.30 do 12. ure, v kopalnici hotela Slon — Francišanska ulica 3.

* Obsodba zaradi tatvine denarnih nakazil iz Amerike. Na pošti v Jastrebarskem so pri kontroli letos spomladu ugotovili, da je izginila poštna vreča, v kateri je bilo 78 priporočilnih pism. Mnogo takih pism z denarnimi nakazili in tudi z dolarskimi bankovci je bilo iz Amerike. Tatvine dolgo niso mogli razkrinkati, toda upravitelj pošte, stari vestni uradnik, je bila naložena odškodnina z znesku 60.000 Din. Zaradi tolikoga bremena in sumničanja je poštarica obupala in si vzela življenje. Nekaj mesecev pozneje pa je precej premožna in ima tudi lastno hišo v Jaski, kjer je Severinac stanoval. Ko se je odpovedal službi, so mislili, da se je naveličal napornega dela. Kmalu pa se je doznalo, da je zapustil ženo in otroke ter da v Zagrebu z neko svojo prijateljico odvarja mlekarino. Ko je zaradi ureditve mlekarne potrošil precej denarja, je postal sumljiv in hišna preiskava pri njem in njegovi prijateljici je spravila na dan, da je on dolgo zasledovan tat priporočilnih in denarnih pism. Njegov zločin je tem hujši, ker je pogljal v smrt nesrečno poštno upraviteljico. Obsojen je bil na 3 in pol leta robije, njegova ljubica, ki mu je pomagala vnovčevati ukradene ameriške denarje, pa na poldrugo leto robije. Oba morata plačati tudi odškodnino v znesku 14.850 Din. Severinac je na razpravi zatrjeval, da je vrečo s priporočilnimi pismi našel blizu železniške postaje.

* Za umor tekmece 20 let ječe. Jovan Stojanović, kmetijski sin iz Zvana v prilepškem okrožju, je dobil pismo od svoje zaročenke Slavke Blažovičeve, da naj pride k njej, ker je obolela. Jovan je prišel v Radovo in se je zelo začudil, ko je našel Slavko popolnoma zdravo, in izvedel, da mu Slavka in njeni niso pisali tistega pisma. Vsi so bili prepričani, da se je nekdo hotel pošaliti z njim. Ko pa se je Jovan vračal domov, je iz grma ob poti počil strel, ki ga je zadel v hrbtenico pa udaril skozi trebuh in mu raztrgal čreva. Dasi smrtno ranjen, je mogel Ivan še videti, da je bil zahtbitni napadalec kmečki sin Spira Josifovič iz Radeva, za katerega je vedel, da zalezuje njegovo zaročenko. Jovana so prepejali v prilepško bolnico, ali naslednjega dne je izdihnil. Prilepško okrožno sodišče je sedaj obsojilo Spira na 20 let ječe, trajno izgubo častnih pravic ter na plačilo 10 tisoč Din odškodnine Jovanovi rodbini in vseh sodnih stroškov.

Senzacija za kopalce!

TIBIN

novo sredstvo brez masti in olja zanesljivo ščiti pred sončarico in naravnim potom kožo hitro porjavi.

Mala steklenica 100 gr Din 12.—
Velika steklenica 200 gr Din 20.—
DROGERIJA K A N C
LJUBLJANA — MARIBOR.

* Izpopolnjevalni tečaj za učiteljice narodnih šol priredi banaka uprava od 24. do 29. avgusta t. l. Tečaj se bo vršil v telovadnici državne učiteljske šole v Ljubljani in sicer le v tem primeru, ako se prijavijo vsaj 20 učiteljic. Tečajnice se vzdržujejo same. Prijave naj se pošljejo neposredno banški upravi, prosvetni oddelek najkasneje do 10. avgusta. Prijavitelkam se bodo pravočasno dostavila nadaljnja navodila o tečaju.

* Svečana otvoritev turističnega doma v Krušovu bo v nedeljo 12. t. m. Za udeležence te svečanosti je dovoljena polovična voznina od 9. do 14. t. m. v I., II. in III. razredu potniških vlakov.

* Brezplačne karte za eno potovanje. Generalna direkcija državnih železnic je opazila, da postopa revizorsko osebo neenako s potniki, ki potujejo z brezplačnimi kartami za eno potovanje, pri katerih ni označen prevozni pot. Zveza za tujski promet v Sloveniji sporoča, da veljajo brezplačne karte za posamezna potovanja, na katerih ni označen prevozni pot, samo za najkrajšo pot.

* Avtomobilski izleti 18. do 20. t. m. na Grossglockner, 25. do 30. t. m. Dolomiti in Milano, 3. do 7. avgusta na Dunaj. Informacije in prijave: Izletna pisarna Okorn, hotel Slon, Ljubljana.

PRI HEMOROIDIH, BOLEČINAH V KRIŽU, ZASTOJU KRVO TOKA V JETRIH IN NEZADOSTNEM IZLOČEVANJU IZ 20LČA, nastale zaradi zapeke, se dosežejo z naravno

FRANZ - JOSEFOVO vodo odlični uspehi. Bolniki radi uživajo preskušeno

FRANZ - JOSEFOVO grenčico, ki se tudi pri pogostejši uporabi dobro obnese.

Ogl. reg. 3. br. 16485/35

* Opozorja se na letno kopalnišče Neptun v Kamniku z vedno čisto vodo, temperaturo okoli 25 stopinj. Na razpolago prostor za sončenje; kopalnišče ima razne vesele atrakcije.

* Praznovanje sv. Ane pri Ruški koži bo v nedeljo 12. t. m. Sv. maša se bo darovala ob 10.

* Opozorilo. Jutri dopoldan priredi Mo Hermes ocenjevalno vožnjo motornih koles na progi Ljubljana-Skofja Loka-Ziri-Logatec-Vrhnika-Ljubljana. Opozarjamo občinstvo na tej progi, da se na ta dan drži strogo predpisane desne strani.

* Opozorjamo na zadnjo številko ženskega sveta (julij-avgust), ki prinaša zahteve naših ženo o izpremembi obtega državnih zakonov, izražene v dveh posebnih referatih in sicer A. Vodecove pod naslovom »Živ-

ljenje zahteva nove zakone« in V. Kraigherjeve: »Gospodinja in izprememba rodbinskega prava«. Resolucija, kjer so te izpremembe precizirane, je podana pri poročilu o obnem zboru ženske zveze, ki je priredila zborovanje, posvečeno zgolj temu vprašanju.

* Tovarna JOS. REICH sprejema mehko in skrobiljeno perilo v najlepšo izdelavo.

Iz Ljubljane

u— Obletnica smrti univ. prof. dr. Jesenka. Pišejo nam: Pred 4 leti ee je na Komarči smrtno ponesrečil univ. prof. dr. Jesenko, ko je nosil težak nahrbtnik akademikom, ki so bili v dolini sedmerih jezer na ekskurziji. 14. julija je umrl. Takrat so časopisi povečevali njegove zaslugе, med drugim je bilo objavljeno, da je mestna občina ljubljanska uredila v Tivolskem gozdu za brezami kotiček s spominsko ploščo v priznanje zaslug velikega učenjaka, ki je skupno s prof. Plečnikom pomagal dati našemu mestu lepšo zunanost. Kotiček je dobil preprosto ograjo, takrat je bil malo zaraščel, potem pa je občutl z ob časa, kakor vse, za kar se nihče več ne zmeni. Danes je ta kotiček tipičen dokaz naše mentalitete, kako hitro pozabimo to, kar smo še včeraj povečevali. Za našega največjega botanika prof. Jesenka je ironija usode, da je ravno njegov kotiček v tistem tivolskem parku, ki ga je on pomagal krasiti z izbiro nasadov, tako zapuščen in tako obupno zanemarjen, da bi človek najraje zagrebel in pogreznil tisti kamen, ki je namesto spomina velikemu učenjaku dr. Jesenku danes dokaz naše erarotne in nepotrebnе nevhaležnosti. Morda se najde kdo, ki bi se vsaj ob četrti obletnici spomnil, kaj je prav.

u— Še o Komiteju tehničnega dela. V naše včerajšnje poročilo o obnem zboru Komiteja tehničnega dela se je vrnilo dve precej nerodnih pomol. Tako naj ee imenioria slovenskih inženjerjev, ki je podpravl zborovalce, pravilno glasi inž. Mišhor, a za predsednika je bil med živahnim odobravanjem vnovič izvoljen univ. prof. inž. Gostiša, medtem ko so univ. prof. inž. dr. Kral, inž. Dimnik in tehnik Brilli podpredsedniki.

u— 12 dolgih ur je zdaj 6 prijetnih ur. če se namesto z vlakom peljete z novim avtobusom na Sušak. Ob res mirni in prijetni vožnji boste občudovali lepoto naše Dolenjske in hrvaškega Primorja, dokler Vas ne bo zgrabil divna lepota ob pogledu z visokih bregov na naše morje. Za 125 Din iz Ljubljane na Sušak in zopet nazaj Vas pripelje ta res moderni, nadvse udobni avtobus. Ob pol 7. uri jutraj odpelje izpred hotela Miklič ob 12. pa je že na Sušaku. Celotni z najobčutljivejšimi železodci trdijo, da v tem avtobusu nimajo nikakih težav, saj je voz izvrstno konstruiran in vozi zelo mirno ter brez treslajev. Prodaja voznih listov in vse informacije dobite v Ljubljani pri bilietarici Putnika in hotelu Metropol (Miklič), telefon 3384, na Sušaku pa pri »Aeroput«.

u— Za rezerviranje olimpijskih vstopnic je zadnji čas. Dobe se le še vstopnice za telete prireditve: svečanosti pri otvoritvi in zaključku olimpijade, lahko atletiko, nogomet, plavanje, boksanje, rokoborbo. Prijave sprejema »Putnik« le še do vključno 12. t. m.

u— Na Kurešček vozi poselni avtobus jutri točno ob 7. jutraj. Tavčarjeva ulica. Vstop četrt na 8. Dolenjski most, Povratek po dogovoru izletnikov. Prijave telefon 30 — 70.

u— Razburiljv karambol na križišču Jegličeve in Šmartinske ceste. Pri tramvajskem postajališču na vogalu Prisojne ulice je včeraj popoldne prišlo do nerodne razburiljeve kolesarske nesreče, ki nudi nazoren primer reda in morale, kakršna vladata v našem cestnem pometu. Po Prisojni ulici navzdol je privozila mlada kolesarka, žena nekoga železniškega službenika. Po Jegličevi cesti je v istem hipu pribrazil tramvaj, ki se mu je kolesarka v previdnem loku in v počasnem tempu po desni umikala preko ceste. Zaradi tramvaja pa ni mogla opaziti, da je tako rekoč vzporedno z njim isti mah pridrvel po Šmartinski cesti tovrni avto. Avtomobilist je z učenim sunkom zavozil vanjo, jo vrgel na tla in izkvečl ves prednji del njenega kolesa, a ko je opazil, da se je žena kljub krvavim praskam in kljub prestrašenemu vzkliku vendarle pobrala, je samo z rahlim nasmeškom odpeljal dalje. Usoda menda res ni naklonjena naši sicer vrli policiji, zakaj Ljubljancem skoraj redno opazamo, da se skoraj vsi resnejsi, policijske pozornosti vredni dogodki odigravajo na cestah brez stražnikov navzočnosti, med tem ko etražniki vestno intervencirajo povsod, kjer gre samo za kakšen dovip.

u— Prošnja tatu. Brezposelni zasebni nameščenec I. B. nas prosi za objavo naslednjega poziva: Gospoda, ki je v četrtletju okrog 17. v kopalnici na Ljubljanski vzel iz zaklenjen omarice 21 malo listično iz hlačenke žepa, vljudno prosim, naj mi oprosti, da ni dobil v nji denarja, kar pa ni moja krivda. Listine in recepti so zanj brez vrednosti, zato naj mi jih vrne, ker je po videzu dobro znan.

Banovinsko šahovsko prvenstvo

Predzadnje kolo je prineslo senzacijo s porazom Sorlija. Kot črni je igral damski gambit proti Singerju in igral otvoritev zelo tvegano. Beli je dobil močan napad in ga z vseskozi močno igro zmagovito privedel do kraja. Sorli se je v 34. potezi udal. Marek je nadigral Bertiča in dobil kvaliteto, kar je zadostovalo za zmago. Partiji Cibic — Šiška in Vidmar — Preinfalk sta bili prekinjeni v nejasni poziciji. Lešnjak je bil prost in dobil točko proti Kranjcu. Partija Klanjšček — Weiss bo najbrž preložena in se bodo namesto nje odigrale prekinjene partije. V partiji iz 9. kola je Preinfalk dosegel proti Weissu še boljšo pozicijo, a ni dobil nadaljeval in izgubil.

Stanje po 10. kolu: Sorli 8, Šiška 6½ (2), Lešnjak 6½, Marek 6, Cibic, Vidmar 5½ (1), Weiss 4½ (3), Preinfalk 4½ (1), Singer 4½, Bertič 3 (1), Klanjšček ½ (1), Kranjec 0.

Danes je prost dan. Jutri se igra zadnje kolo. Odločitev za prvo mesto bo padla med Sorlijem in Šiško, več izgledov pa ima Sorli, ker bo Šiška obe prekinjeni partiji najbrž remiziral. Za 2. in 3. mesto ima Weiss dobre izgledе.

Iz Celja

e— Celjska reševalna služba. V Celju se često dogajajo primeri, da se kdo zaradi onemoglosti ali izčrpanosti zgrudi na cesti. Po večini so to revni ljudje. Če stražnik obvesti celjsko reševalno postajo, naj prepelje takega reveža v bolnico, najprej vprašajo, kdo bo plačal prevoz. Ker celjska reševalna postaja ni samo za ljudi, ki lahko plačajo prevoz v bolnico, marveč mora biti namenjena seveda tudi revežem, a postaja nima kritja za take brezplačne prevoze, apeliramo na mestno občino, da uredi zadevo s tem, da votira reševalni postaji vsako leto primern znesek za brezplačne prevoze revežev, ki jim je tudi treba človeško in socialno pomagati.

e— Delo in dobave samo gotovim obrtnikom in trgovcem! Zanimivo novost nam razkriva »Slovenec«, ki pravi, da so bili doslej raznih dobav za mestno občino in raznih del deložni samo gotovi obrtniki in trgovci. Mestno poglavarstvo, ki strogo čuva, da se dolobila in predpisi zakona spoštujejo enako za vse, bo nedvomno moglo dati tudi pojasnila, ako so se predpisi zakona pod prejšnjo občinsko upravo in prejšnjim županom in tem pogledu kršili. Vsekakor pa bi bilo prav zanimivo še slišati od celjskega modrijana v »Slovenec«, v katero rubriko teh »gotovih« obrtnikov in podjetnikov pristiha graditelja novega doma pod Tovstom g. mestnega svetnika Konrada Glogoranca in mestnega svetnika g. Dorna, ki je dobavitelj gramoza za občinske ceste. Ako treba, bomo našli še več takih »gotovih« imen, kar bo služilo v tolažbo raznim druge vrste občinskim odbornikom in županom po deželi, ki so bili razrešeni kot dobavitelji po istem zakonu.

e— Ob kresovanju v Celju sta nabrali moška in ženska podružnica CMD v Celju za slovenske obmejne šole in za one brate in sestre za mejami, ki so brez slovenskega pouka in brez slovenskih šol, 3072 Din in jih pošlali glavnemu vodstvu v Ljubljano. To je naš letošnji kresni dar domu na oltar.

e— Strokovni uradniški izpit je napravila pri banski upravi gđc. Minka Petričkova iz Zalca, uradniška pripravnica v javni bolnišnici v Celju. Čestitamo!

e— Spet dve žrtvi napadalcev Na cesti v Šmartnem v Rožni dolini je posestnikov ejn Franc Gorican iz Otane v torek napadel 28-letnega posestnikovega sina Jerneja Trobiša z Rožnega vrha pri Šmartnem ter ga z udarci z motiko hudo poškodoval po glavi in levi roki. Okrog polnoči od nedelje na ponedeljek je skupina fantov iz Križevca pri Konjicah napadla 26-letnega brezposelnega tesarja Leopolda Fijavža iz Stranice a kolj in kamenjem ter ga močno poškodovala po glavi in desni roki. Poškodovanca se zdravita v celjski bolnišnici.

Iz Maribora

e— Gvajčeve slike na razstavi. O priliki letošnjega Mariborskega tedna se bo pridedala posmrtna razstava okoli 90 zbranih slik pokojnega prof. Antona Gvajca. Slike bodo razstavljene v prostornih deklishe meščanske šole v Cankarjevi ulici in bo med razstavljenimi slikami precej takšnih, ki se niso bile razstavljene. Med najzanimivejšimi slikami bo golovo slika Simona Gregorčiča na mrtvaškem odru, ki jo je bil naskal Gvajc ob smrti S. Gregorčiča leta 1906. v Gorici.

e— Naše izganjanje iz Avstrije. Včeraj jutraj so avstrijska oblastva izgnala pri Št. Liju na našo stran 6 oseb, 4 moške in 2 ženske, ki so celo vrsto let živeli v Avstriji in ki niti prav ne obvladajo našega jezika. Brezdomci so bili odpremljeni v njihove domovinske občine.

e— Meljski »Vezuv« terja svoje žrtve. Ruševce se plazovje z Meljskega hriba je povzročilo že marsikatero nevarnost in prometno oviro. Človeških žrtev pa doslej ni bilo. Včeraj jutraj pa je zgrmel kamenje proti cesti ravno v trenutku, ko je šel mimo 88-letni Franc Vohel iz Selnice ob Dravi, ki se zaradi starosti ni mogel izogniti preteči nevarnosti. Obležal je v nezavesti in krvi na cesti. Z ozirom na njegovo visoko starost je stanje zelo resno.

e— Pregled in žigosanje meril. V smislu razglasa mestnega poglavarstva se bo vršil v tekočem letu ponovni pregled in žigosanje meril in menilnih priprav za stranke, ki bivajo na področju mesta Maribora v času od 6. junija do 30. sept. 1936. Stranke so dolžne, da prinesejo vsa merila v čistem stanju k oddelku kontrole mer, Francišanska 11 na dan, ki jim je določen v posebnem pozivu.

e— Status quo. Poročali smo, da so predvčerajšnjem podpisali takozvani ljubljanski sporazum tudi vsi manjši mariborski in okoliški stavbeniki razen treh. Sporazuma doslej še nista podpisala dva mariborska in eden okoliški stavbenik, pri katerih še stavlka okoli 40 stavbinskih delavcev.

e— Pregled motornih plinov, in sicer za vozila, ki so registrirana pri predtojništvu mestne policije v Mariboru ter pri srezih Maribor levi in desni breg.

e— Z motiko vsega potoklenežca so prepeljali v mariborsko splošno bolnišnico 50. letnega delavca Antona Metličanja iz Jakobskega dola. Pomoči sta ga napadla neki čevljar in njegov hlapec ter mu z motiko prizadela številne poškodbe na levi roki, desni nogi in prsih.

Iz Ptuja

j— Mladina na morju. V nedeljo je odpolovala prva skupina podmladkarjev JS (gimnazija) pod vodstvom profesorja Veselka v Bakar. Ostanje 10 dni na morju in je dal mariborski oblastni odbor Jadranske straže svoj dom v Bakru na razpolago. 12. t. m. pojde druga skupina (meščanska šola) v Dalmacijo, a tretja (osnovna deška šola) 20. t. m. Krajevni odbor Jadranske straže je letos poklonil za letovanje mladine na morju približno 5000 Din. Za štiri otroke iz srednjih Haloz je krajevni odbor pripeljal polne zneske.

j— Vlom v meščansko šolo. V četrtek jutraj, ko je hišnik odprl glavna vrata meščanske šole in začel čistiti hodnike, je opa-

KINO UNION, tel. 22-21

PREMIERA! Burka z najboljšim nemskim komikom »evropskim Chaplinom« Paulom Kemp-om v gl. vlogi

SRAMEŽLJIVI CASANOVA

Danes ob 16., 19.15 in 21.15 uri. Kot dopolnilo najnovejši Foxov zvočni tednik.

zil, da so pisarniška vrata upraviteljice ga. Segulove na široko odprla. Pogledal je v sobo in je opazil, da je vse razmelano, zaradi česar je takoj vedel, da je bilo vlomljeno. Obvestil je o tem policijo, ki je potem doglala, da je neznanec v prvi pisarni odnesel vse ključe učnih sob in je bil, kakor se je videlo, v risalnici in tudi v prirotopisnem kabinetu. Odprl je tudi pisarno šolskega ravnatelja g. Kvedra in vlomil v pisalno mizo. Tam je našel v kuverti 3.420 Din in denar pobasal. Nato je šel v telovadnico v priličju, kjer si je odprl okno in zlezal na cesto. Sodijo, da je prišel vlomilec že zvečer v poslopje in se skril, da je potem izvršil vlom.

Iz Laškega

1— Pretp na veselici. Pretaklo nedeljo je trboveljska gasilska župa imela svojo letno prireditev v Hudi jami, kjer je tamnojšna gasilska četa razvila svoj novi prapor. Prireditve je bila zelo dobro obiskana ter je zlasti tombola (ki jih imamo letno v našem srezu kar 12) privabila obilo občinstva. Veselica sama se je zavlekla pozno v noč, pa je končala prav žalostno. Med bratoma Goršek Konradom in Jurjem je prišlo do prepira, tekom katerega je Konrad zabodel mlajšega Jurja z nožem v prsa ter ga smrtno nevarno poškodoval. Prvo pomoč je nudil g. dr. Čede, ki je odredil prevoz ranjenega v celjsko bolnišnico. Poškodovanec leži še vedno v nezavesti in je njegovo stanje zelo kritično.

LIPINSKAJA

velika umetnica gostuje v soboto 11. t. m.

v „CASINO“ — BLEDE

Kot zaključek elitna plesna zabava.

RADOVLJICA. Krajevni odbor Jadranske straže v Radovljici je pripravil za 12. t. m. vrtno prireditev na grajskem vrtu v Radovljici. Zabelek je ob 16. Na sporedu so koncertne točke orkestra pod vodstvom g. Puntarja, petje mladinskega zbora, pod vodstvom šolskega upravitelja g. Grundnerja, petje solistov gg. Franja Rusa in Toneta Orla ob spremljavi klavirja — gđc. Koblerjeva, ter končno deklamacije šolske mladine. Nato je prosta zabava. Prireditve namenjen za letovanje zdravia potrebne mladine na morju. Zato je računati na daber obisk.

Stavka na cesti Kandrše—Moravče

Moravče, 10. julija. Pri gradnji nove ceste Kandrše—Moravče se vedno stavka 70 delavcev. Stavkočiji prihajajo redno ob 6. jutraj na kraj dela in se vračajo ob 14. Delavci so dobivali doslej na uro 2.50 Din, tako da so zaslužili za šurno delo 20 Din, a nadur kljub temu, da bi vsi radi delali, niso smeli izvrševati.

Ker so vsi delavci prepotrebni in morajo s tako malenkostno plačo vzdrževati mnogi tudi družine, je splošna želja vsega prebivalstva, da oblastva čimprej ugodno upravičnim zahtevam delavcev. Mnogi delavci hodijo 10 do 13 km daleč peš na delo le zato, da imajo pri prehrani manjše izdatke.

Žrtev

tragične pomote

Ljubljana, 10. julija. Na Studencu pri Devci Mariji v Polju je snoti blizu polnoči prišlo do tragičnega nesporazuma, ki ga bo morala trgovska potnica Justina Lukekova iz Tovaršnice ulice v Mostah bržkone poplačati s življenjem. Ves dan se je v Polju in po okolici mudila po opravkih, pozno zvečer pa se je vračala proti domu. Ko je prispejala do Studenca, se je izznada vllila silna ploha. Lukekova se je zatekla na vdo-rišče znane Grumove gostilne, da bi poiskala streho in zavetja. Nesreča je hotela, da je v izbi pri odprtem oknu spal gospodar, gostilničar Janez Grum, ki je v hipu, ko se je zidamila in začutil korake okrog vogla, pomislil, da so prišli vlomilci. Komaj kakih 14 dni je namreč minilo, kar se je pripetila neznana tatinska družba do njegove hiše in skozi goetlino skušala vdreti v lokal. Takrat mu je uspelo, da je že s samo besedo tatove pregnal, a od takrat je družina vendarle vsak večer legala v strahu pred novim vlomilskim obiskom.

Ko je gospodar snoti začutil človeka na dvorišču, je skozi okno z povprašal, kdo je. Lukekova pa se iz neznanega razloga — tako je gostilničar izpovedal oročnikoma — ni odzvala, temveč se je skušala skriti pod pristrežje, nakar je Grum segel po revolver in sprožil. Nesrečna trgovska potnica je kričnila in zbežala, a v trebuhu je začutila skelečo bolečino. Hitela je proti umobilnici, kjer jo je blizu vhoda pobral stražaj, jo spravil pod streho in teletifoniral po reševalni avto, s katerim so ranjenko prepeljali na kirurški oddelek. Njeno stanje je prav resno. Kroglja ji je obšla v trebuhu, in čeprav so jo takoj operirali in ji kroglo odstranili, se v bolnišnici vendar boje komplikacij, zlasti ker je ranjenka izgubila mnogo krvi.

Gospodarstvo

Nujna reforma železniške tarife za les

Na zasedanju tarifnega odbora v Sarajevu dne 2. t. m. je prišlo v razpravo nujno vprašanje znižanja tarif za naš les. Na ljubljani ugotovili, da železniška uprava v zadnjih letih ni ugodila še nobenemu tako utemeljenemu predlogu po znižanju tarife za važne lesne izdelke v lokalnem in izvoznem prometu, čeprav je te predloge tarifni odbor soglasno priporočal. Tudi v Sarajevu je zastopnik železniške uprave zahteval po znižanju tarife za lesne izdelke ponovno zavrniti kot nezadostno utemeljeno. Tarifni odbor je zaradi tega sklenil, da se bo o tarifah za lesne izdelke razpravljalo na prihodnjem sestanku tarifnega odbora, ki bo ob koncu julija v Zagrebu. Železniška uprava zahteva dokaz, da je znižanje tarife odločilne važnosti za konkurenčno sposobnost našega lesa na svetovnem trgu. V tej zvezi bo treba tudi upoštevati ugodnosti, ki jih nudijo druge države svojem izvozu lesa v obliki visokih premij ugodnega obračuna deviz in v obliki popusta na tarifi. Posebno pazljivo je treba posvetiti tudi okolnosti, da je Italija uvedla dirigirano gospodarstvo v uvozu in bo v bodoče v trgovini z Italijo inicijativa posameznika zelo omejena. Italija bo les uvažala prvenstveno iz držav, ki se niso udeležile sankcij. Naš izvoz lesa bo v okviru italijanske uvozne organizacije le tedaj zavzemal primerno mesto, ako nam uspešno izvozno trgovino racionalno organizirati. V kratkem bo v Beogradu ali Zagrebu plenarna seja lesnega odbora kraljevine Jugoslavije, ki bo zavzel stališče v vseh vprašanjih, ki se tičejo bodočega izvoza lesa v Italijo. Zato bo lesni odbor pri Zvezi industrijev razpravljati tudi o organizaciji izvoza našega lesa v Italijo.

Lesni odtok zveze industrijev je skilcal zaradi važnosti tega vprašanja za soboto dopolnje sejo odbora, na katero je povabil tudi druge interese, ki imajo ve-

like izkušnje v lesni izvozni trgovini. Seji bodo seveda prisostvovali tudi člani tarifnega odbora iz Slovenije. Na zagrebški seji tarifnega odbora bo treba predložiti točne kalkulacije v dokaz, da so prevozni stroški odločilne važnosti za konkurenčno sposobnost našega lesa na svetovnem trgu. V tej zvezi bo treba tudi upoštevati ugodnosti, ki jih nudijo druge države svojem izvozu lesa v obliki visokih premij ugodnega obračuna deviz in v obliki popusta na tarifi. Posebno pazljivo je treba posvetiti tudi okolnosti, da je Italija uvedla dirigirano gospodarstvo v uvozu in bo v bodoče v trgovini z Italijo inicijativa posameznika zelo omejena. Italija bo les uvažala prvenstveno iz držav, ki se niso udeležile sankcij. Naš izvoz lesa bo v okviru italijanske uvozne organizacije le tedaj zavzemal primerno mesto, ako nam uspešno izvozno trgovino racionalno organizirati. V kratkem bo v Beogradu ali Zagrebu plenarna seja lesnega odbora kraljevine Jugoslavije, ki bo zavzel stališče v vseh vprašanjih, ki se tičejo bodočega izvoza lesa v Italijo. Zato bo lesni odbor pri Zvezi industrijev razpravljati tudi o organizaciji izvoza našega lesa v Italijo.

Letošnji izvoz jabolk v Nemčijo

Privilegirana izvozna družba (Prizad) je te dni obvestila vse interese, da je do nadaljnjega mogoče izvažati v Nemčijo jabolke v originalnih zabojih, in sicer s carino 7 mark na 100 kg. Prepovedan pa je v Nemčiji uvoz jabolk v razsutem stanju (za taka jabolka znaša po pogodbi uvozna carina 4.50 marke do 24. septembra in 2 marki od 25. septembra do konca leta). Naši državni je izjemno priznan kontingent za nepakirana jabolka. Prva kvota za kritje najnujnejše potrebe zgodnjih jabolk, ki nam jo je Nemčija priznala, znaša 40.000 meterskih stotov v razsutem stanju. Ta kontingent se lahko izkoristi do 24. septembra t. l. s carino 4.50 marke, in sicer preko obmejnih postaj Bodenbach, Passau, Oderberg, Libau, Mittenwalde, Reichenheim in Salzburg na osnovi pismenega pooblastila Prizada. Vsaka pošiljka mora biti brezpogojno opremljena z jugoslovenskim fitopatološkim overenjem, ki ga izda pristojna državna ogledna postaja.

Prizad stavlja zainteresiranim izvoznikom na razpolago potrebna izvozna pooblastila in tiskovine za nemško carinsko potrdilo. Nemški uvoznik si mora seveda sam pribaviti potrebno devizno dovoljenje. Ne bodo pa več potrebna posebna uvozna dovoljenja (Berechtigungsschein). Zaradi olajšanja izvoza nepakiranih jabolk v Nemčijo razpisuje Prizad izvozno premijo v višini 25 Din pri 100 kg. To premijo bo Prizad izplačal na podlagi verificiranih carinskih potrdil, za katera daje izvoznikom na razpolago formulare. Premije se bodo izplačale z zakasnitvijo klirinških plačil iz Nemčije, ali pa prej, kakor bo to odredil Prizad.

Uvozna pooblastila, ki jih bo izdajal Prizad, se bodo glasila na določene nemške obmejne postaje, kar je treba točno označiti, da bo pooblastilo poslano oni obmejni postaji, ki bo za določeno pošiljko pristojna.

IZVOZ GROZDJA

Prizad obenem sporoča, da je do nadaljnjega mogoče izvoz svežega grozdja v Nemčijo s carino 7 mark za 100 kg. Zaradi olajšanja tega izvoza razpisuje izvozno premijo v višini 30 Din za 100 kg. Zaenkrat je določen kontingent 10.000 meterskih stotov grozdja v posodah do 15 kg brutto, in sicer za izvoz v času od 1. avgusta do konca leta. Prizad bo delil letos ta kontingent preko centralnih združenj in izvoznih organizacij.

Nakup železniškega materiala v Nemčiji. Kakor je znano, bo naša država nabavila v Nemčiji za 400 milijonov Din železniškega materiala. Prvotno je bilo rečeno, da bo razpisala licitacijo, pri kateri bodo lahko sodelovale tudi tveške iz drugih držav. Sedaj poročajo iz Beograda, da ne bo take licitacije, ki bi itak imela le informativni značaj, temveč bo posebna komisija s predstavniki finančnega ministrstva te dni odločevala v Nemčiji zaradi neposrednih pogajanj za nakup tega materiala.

Pomirjenje zaradi francoskega franka

Francoska banka je v četrtek ponovno znižala svoj diskont od 4 na 3%, obrestno mero za lombard vrednostnih papirjev od 5 na 4%. To je že tretje znižanje diskonta od 23. junija, ko je znašal diskont 6%. Ponovno znižanje diskonta v Franciji je v zvezi s politiko nove vlade, ki hoče z nizko obrestno mero doseči ozivljenje gospodarstva. V tej zvezi pripravlja vlada tudi razširjenje kreditov gospodarstvu. Predvsem pa hoče s pritiskom na obrestno mero ustvariti pogoje za emisijo notranjega posojila, ki bo predloženo na vpis v prihodnjih dneh. Občutno znižanje diskonta v Franciji, ki je bilo izvršeno v najkrajšem času od 6 na 3% dokazuje, da v času, ko je stabilnost valute odvisna zgolj od zaupanja javnosti, ni mogoče več operirati s klasičnim sredstvom dvigovanja diskonta, kadar se pojavi slabost domače valute. Zato tudi znižanje diskonta ni neugodno vplivalo na intervalutarni položaj franka, ki je v zadnjem času precej čvrst. To je razvidno tudi iz najnovejšega izkaza Francoske narodne banke, ki zaznamuje prvokrat večji dotok zlat v višini 342 milijonov frankov, tako da so se zlate rezerve dvignile za gornji znesek na 54.340 milijonov frankov. Tudi poslednji izkaz Nizozemske banke zaznamuje povečanje zlatih rezerv za 17.0 na 611.2 milijona goldinarjev.

GIBANJE ZLATIH REZERV

Kakor se zdi, je dva meseca trajajoča borba za francoski frank in za ostale zlate valute zaenkrat končana. Rezultati treh kriz francoskega franka, ki smo jih doživeli v zadnjih dveh letih, so imeli v končnem rezultatu za posledico, da se je zlati zaklad Zedinjenih držav povzpela na višino, kakršne ni Amerika še nikoli zabeležila. Ko so Zedinjene države v januarju 1934. izvedle stabilizacijo dolarja na sedanji pariteti, so znašale ameriške zlate rezerve 6835 milijonov dolarjev (skoro prav toliko, kakor ob koncu leta 1932.). sredi letošnjega leta pa so dosegle ogromno višino 10.612 milijonov dolarjev. To povečanje, ki znaša

3 in trideset milijarde dolarjev, gre predvsem na račun držav zlatega bloka. Tako je Francija samo od konca l. 1932. izgubila za 2 milijardi dolarjev zlata in se je njen zlati zaklad skrčil do srede letošnjega leta od 5.603 na 3.580 milijonov dolarjev. Zlate rezerve Nizozemske so se zmanjšale od 725 na 404 milijone dolarjev, švicarske zlate rezerve pa od 826 na 460 milijonov dolarjev, Belgija, ki je že lani izvedla devalvacijo, beleži v letošnjem letu povečanje zlatih rezerv od 586 na 638 milijonov dolarjev. Precej so se v zadnjih letih povečale tudi zlate rezerve Anglije. Točne številke o tem niso znane, ker ima poleg Angleške banke zlato rezervno tudi valutni izravnalni fond. Pri Angleški banki so se zlate rezerve od konca l. 1932. povečale od 1069 na 1822 milijonov dolarjev. Temu pa je treba še prišteti zlate rezerve, ki si jih je v teh letih nabral valutni izravnalni fond in se cenijo na 1 in enčetrdeset milijarde dolarjev, tako da ima Anglija danes najmanj za 3 milijarde dolarjev zlata.

Gospodarske vesti

Narodna banka ustanavlja kovnico denarja. Kakor poročajo iz Beograda, bo Narodna banka ustanovila lastno kovnico za kovani denar. Prevzela bo najbrž vse instalacije, ki so bile doslej last družbe Kovnica d. d. v Beogradu, ki je, kakor znano, v zvezi z afero ravnanja Boškovića, ki je na lastni račun koval srebrnike. Gospodarsko finančni odbor ministrov je te dni sprejel med drugim načrt uredbe o kovanju denarja, ki se nanaša na nameravano ustanovitev kovnice pri Narodni banki.

Uredba o omejitvah pri ustanavljanju tvornic za čevlje. V trgovinskem ministstvu se pripravljajo načrt uredbe o omejitvah pri ustanavljanju tvornic za čevlje in čevljarških obratov. Predlog te je uredbe je rezultat znane ankete o delovanju tvrdke Bala, ki se je na poziv trgovinskega ministarstva vršila 26. in 27. februarja t. l. v Beogradu. Po tem načrtu uredbe ne bo mogoče svobodno ustanovljati čevljarških obratov, temveč bodo za to veljavni strogi pogoji. Ustanavljanje tvornic je že sedaj vezano na koncesijo od strani trgovinskega ministarstva, v bodoče pa bodo veljali za ustanovitev takih tvornic še posebni predpisi in pogoji. V kotiko vsebuje načrt uredbe tudi omejitve glede razširjenja obstoječih obratov, zaenkrat ni znano.

Načrt uredbe o prepovedi ustanavljanja industrijskih prodajalnic je bil te dni na seji gospodarskega finančnega odbora ministrov odločen.

Državne finance. V prvih dveh mesecih proračunskega leta 1936/1937 (april-maj) so bili državni dohodki od splošnih neposrednih davkov večji nego lani in so znašali 191 milijonov Din (lani 176). Dohodki od posebnih davkov (davek na poslovni promet) so se dvignili na 107.8 milijona Din (lani 87.9). Carinski dohodki so zaradi večjega uvoza narasli na 129.5 milijona Din (lani 122.6), taksi pa na 164.3 milijona Din (lani 105.2). Le trošarinski dohodki so se zmanjšali na 123.9 milijona Din (lani 127.0).

Računanje vozne za različne tarifrano blago. Na sarajevskem zasedanju tarifnega odbora je bilo med drugim sklenjeno predlagati spremembe pri računanju vozne za pošiljke, ki obstajajo iz predmetov raznih carinskih razredov. V bodoče naj se računa vozina za vsako posamezno blago v dotični vagonski pošiljki, kakor da bi šlo za 10 tonsko pošiljko.

Poštna hranilnica v juniju. Hranilnice vloge pri Poštni hranilnici so se v juniju povečale za 8.4 milijona Din in so prvokrat prekoračile vsoto 900 milijonov, kajti ob koncu junija so znašale 904.7 milijona Din (lani 792.7). Vloge na čekovnih računih pa so znašale ob koncu junija 1070 milijona Din (lani 1118). Čekovni promet je v juniju znašal 5316 milijonov Din nasproti 5135 milijonov v lanskem juniju.

Trgovinska pogajanja s Turčijo. Turčija je nedavno odpovedala trgovinsko pogodbo. Sedaj poročajo iz Beograda, da je turški minister za narodno gospodarstvo odredil višjega uradnika tega ministarstva, da takoj odputuje v Beograd, kjer se bodo v najkrajšem času pričela pogajanja za trgovinsko pogodbo.

Objava. Dne 1. avgusta 1936 se vrši pri direkciji državnih železnic v Ljubljani prva ofertna licitacija za napravo enonadstropne garaže prizidka k staničnemu posloju v Kranju. Načrti, proračuni in drugi podatki se dobijo od 20. t. m. dalje pri direkciji državnih železnic v Ljubljani, Ljubljanski dvor II. nadstropje, soba št. 115 za ceno 150 Din.

Borze

10. julija

Na ljubljanski borzi so oficialni tečaj deviz ostali danes v glavnem nespremenjeni. V privatnem kliringu so se trgovali avstrijski šilingi po 8.81 in angleški funti po 238. V zagrebškem privatnem kliringu je bil promet v avstrijskih šilingih po 8.8050, v grških bonih po 27.50, in v španskih pezetah po 6.60. Nemški klirinški čeki so se v Ljubljani trgovali po 13.75, v Beogradu po 13.65 in v Zagrebu po 13.6350, odnosno

za konec avgusta po 13.53.

Na zagrebškem efektivnem tržišču je bilo za Vojno škodo povpraševanje po 365 (v Beogradu promet po 363.50). Do zaključka je prišlo v 7% investicijskem posojilu po 84.50 in v 7% Blairu posojilu po 74.50 (v Beogradu po 74.50).

Devize

Ljubljana. Amsterdam 2962.79 — 2977.39, Berlin 1752.05 — 1765.93, Bruselj 734.46 — 739.58, Curih 1424.22 — 1431.29, London 217.80 — 219.86, New York 4313.60 — 4349.91, Pariz 288.43 — 289.87, Praga 180.76 — 181.86.

Curih. Beograd 7, Pariz, 20.2525, London 15.33, New York 305.375, Bruselj 51.65, Milan 24.10, Madrid 41.9750, Amsterdam 208.05, Berlin 123.20, Dunaj 57.90, Stockholm 79.05, Oslo 77, København 68.40, Praga 12.70, Varšava 57.70, Budimpešta 60.50, Atene 2.30, Bukarešta 2.50.

Elektri

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda 365 den., 4% agrarne 48 den., 6% begluške 68 den., 7% invest. 84 — 85, 7% stabiliz. 82 — 83.25, 7% Drž. hip. banka 85.75 — 87, 7% Blair 74.50 — 75, 8% Blair 83.50 — 84; delnice: PAB 232 den., Triloveljska 130 den., Sečerača Osijek 135 bl. Beograd. Vojna škoda — 363.50 — 364.50 (363.50), za sept. 363.50 — 364, 6% begluške 68.50 — 69.50 (69.25), 7% stabiliz. 82.50 den., 7% Blair 74.25 — 75 (74.50), 8% Blair 83 — 84, Narodna banka 62.50 den., PAB 233 — 234 (233).

Blagovna tržišča

ZITO

+ Chicago, 10. julija. Začetni tečaji: Pšenica: za sept. 106, za dec. 108; koruza: za sept. 81.25, za dec. 75.

+ Winnipeg 10. julija. Začetni tečaji: pšenica: za julij 91.625, za okt. 91.50, za dec. 91.25.

+ Novosadska blagovna borza. (10. t. m.) Tendence prijazna. Pšenica (stara): baška, sremška in banatska 120 — 122; baška, okolica Sombor 119 — 121; ladja Tisa 123 — 125; ladja Begej 122 — 124; slavonska 121 — 123. Ječmen: baški in sremški novi, 64 kg 78 — 80. Oveš: baški, sremški in slavonski 100 — 102. Koruza: baška in banatska 99 — 101. Moka: baška, sremška, slavonska in banatska »00« in »00g« 197 — 207.50; »2« 177.50 — 187.50; »5« 157.50 — 167.50; »6« 137.50 — 147.50; »7« 117.50 — 127.50; »8« 105 — 107.50. Otrobi baški, sremški in banatski 85 — 90.

+ Budimpeštanska terminska borza (10. t. m.). Tendence slaba. Koruza: za avg. 12.05 — 12.08, za sept. 11.95 — 11.98.

BOMBAZ

+ Liverpool 9. julija. Tendence komaj vztrajna. Zaključni tečaji: za julij 7.5 (prejšnji dan 7.01) za dec. 6.52 (6.49).

+ New York 9. julija. Tendence čvrsta. Zaključni tečaji: za julij 13.18 (13.13), za dec. 12.47 (12.45).

Ugledna rojaka v Clevelandu

Cleveland konec junija.

Prvič v zgodovini ameriških Slovencev se bo zgodilo, da bo v Jugoslaviji rojeni Slovenec sodeloval pri predsedniški konvenciji v Ameriki. Te časti tudi še ni dosegel nobeden v Ameriki rojeni Slovenec. Iz Clevelanda je John Mihelich 22. junija odpotoval na demokratsko predsedniško konvencijo v Philadelphijo. John Mihelich je bil izvoljen pri zadnjih primarnih volitvah z ogromno večino kot zastopnik demokratov v Clevelandu na predsedniški konvenciji.

Veliko zaupanje pa je bilo izkazano tudi clevelandskemu mestnemu sodniku Franku Laušetu. Letos novembra bodo namreč volili sodnike višje stopnje in prijatelji hočejo, da bi on to mesto zasedel. Pri volitvah za mestnega sodnika v Clevelandu je bil splošno priljubljen slovenski rojak Lauše prvi kandidat. Mestne sodnike volijo samo državljani v Clevelandu, višjega sodnika pa državljani vsega okraja in bo pri teh volitvah kakih 150.000 volilcev več. Frank Lauše ima zveste prijatelje tudi izven jugoslovanskih in slovanskih kolonij in domneva se, da bodo zbrali za njegovo kandidacijo najmanj 100.000 podpisov. Toliko jih še nikdar ni bilo zbranih za kakakega kandidata v Clevelandu. Podpisi zanj se zbirajo med volilci jugoslovanske, poljske, češke in rusinske narodnosti in če bodo te narodnosti složne, bo Laušetova kandidatura dobila s prijatelji drugih narodnosti najmanj 200.000 glasov. Prihodnje leto pa bodo v Clevelandu spet volitve župana in če bo v svojem zaupanju vztrajala množica, ki hoče zdej slovenskemu rojaku Laušetu priboriti čast višjega sodnika, bo Frank Lauše kot prvi Slovenec zasedel župansko mesto milijonskega Clevelanda.

Ameriški tempo

25letni Frank Devito je stopil zvečer ob 8. v neki newyorški restorani. Pet minut pozneje mu je servirala mlada, mična natakara Juanita Arlingtonova. Malo sta se razgovarjala med seboj, ob 8.30 jo je vprašal Frank za roko, ob 8.31 je ona pristala.

Opolnoči so restorani zaprli. Mlada cloveka sta sedla v taksi in se odpeljala v predmestje, kjer ju je mirovni sodnik poročil. Ob 1. jutraj je Frank prosil svojo mlado ženo, naj mu posodi denar, da bi plačal taksi. To je odklonila, prišlo je med njima do prepira in kmalu potem je ona poklicala stražnika ter mu razkačeno pokazala podplutbo nad desnim očesom. Ob 2. jutraj so Franka aretirali.

Juanita pa je bila tedaj že vložila zahtevo, da se nje zakon razveljavi. Franka so za pet dni zašili.

Nov tropski sadež

Če se poskusi, ki jih vršijo ta čas na Havajih s papajo ali drevesno melono, dobro obnesejo, tedaj se bo jedilni Met Amerike in Evrope pomnožil za nov, slašen sadež. Papaje v zmernem pasu doseže niso poznali, ker ni prenesla prevoza, na havajskih in drugih tihomorskih otokih pa je ena izmed najbolj priljubljenih jedi. Sedaj jo ekusajo napraviti neobčutljivo za prevoz in za nje muho, ki jo rada napada in uničuje. Kakor vse kaže, se bo ta poskus obnesel.

Zrcalo dobe v številkah kriminala

Tatvine, sleparstva, poverebe cveto — Sezona samomorov — Moralna razrvanost in zločin

Ljubljana, 10. julija

Policijska uprava je pravkar končala statistični izkaz kaznivih dejanj, izvršenih na njenem področju v prvi polovici leta 1936. Številke, ki jih prinaša ta statistika, so kriče dokument časa, v katerem živimo, saj ne moremo dvomiti, da je v njih brez primere več stroge, neizprosne resnice kakor v kateremkoli drugem uradnem poročilu, kakršna prihajajo od časa do časa do objave. Brez širokobesednih komentarjev opozarjajo te številke na socialne in moralne osnove slednjega zločinskega pojava in nudijo najvernejšo podobo vse socialne in moralne razrvanosti naših dni.

Po lestvici je na prvem mestu zabeleženo število tatvin (811). V glavnem gre tu za primere manjše kraje, ki jih zagrešujejo mali brezposelni izgubljeni, izkoreninjeni iz družbe. To so ljudje, ki so se privadili živeti od trkanja po tujih vratih in od majhnih tatinskih priložnostih. Le redki so med njimi, ki so sposobni tudi večjih drzno in zvijačno zasnovanih podvigov. Velik del teh klatežev po navadi prestežajo policijski organi na številnih racijah in jih potem odpravijo čez mestno mejo. Tako je druga največja številka v seznamu številka odgonov (762). 77 nezaželenih gostov p a je bilo za daljšo dobo izgnanih iz mesta in deloma iz države. Tatvini najsorodnejša vrsta kriminala so pač prevare in poverebe, le da predstavljajo zlasti slednje po navadi neko višjo, bolj rafinirano kategorijo. Prevar je kriminalni oddelek obravnaval v tem času 95. poverebe pa 77. K tej skupini moramo prišteti še ponarejevalce in razpečevalce lažnega denarja,

Jutri prispe v Peč prvi vlak

Jutri v nedeljo bo za vso Metohijo velik praznik in velike množice se bodo zbrale v starodavni Peči k sprejemu prvega vlaka. Drugi del nove železniške proge Pristina-Peč bo slovesno odprt. Ta proga je zelo važna, ker veže Kosovo z rodovito Metohijo in ker otvarja ta prelepi svet tujim gostom. Nova železniška proga, o kateri je »Jutro« že večkrat poročalo, je dolga 89 km. Del proge od Pristine do Kosovega polja, ki je dolg 7 km, že obratuje, jutri v nedeljo pa bo slovesno odprt ostali, 82 km dolgi del proge od Kosovega polja do Peči.

Proga od Kosovega polja do Peči ima 9 železniških postaj. Postajna poslopja so

katerih posel je prišel v zadnjih letih kar v nekakšno zločinsko modo. Z njimi je imela policija opravka nič manj kakor v 26 primerih. Zaradi prikrižanja in potube zločincem je bilo preganjanih 15 oseb.

Zaskrbljivo visoke številke so dosegli tudi zločini težjega in najtežjega kalibra. Tako sta zabeležena 2 (poizkušena) umora, 14 težkih telesnih poškodb in po 1 roparski napad in poiz. Med delikti zoper spolno moralno je imela policija opravka s 6 primeri posilstva in 9 spolne nečistosti, a zaradi odprave telesnega plodu je bilo izvršenih 10 aretacij. Med nesrečnimi je zabeleženih 6 smrtnih in 33 nezgod s smrtnim izidom. Zaradi težke socialne in splošne življenjske depresije, ki je z gospodarsko krizo zajela zlasti spodnje plasti vse družbe, v nemajhnih meri pa tudi zaradi abnormalnih vremenskih razmer, ki jih preživljamo letos, je v presenetljivem obsegu poskočilo število samomorov. Nič manj kakor 20 ljudi je v teh šestih mesecih v Ljubljani in okolici poiskalo smrt, a 21 jih je poizkusilo poslednj jikorak, pa so jih okolišine in dobri ljudje še o pravem času vrnili v življenje.

Med manjšimi delikti je policija obravnavala še 300 prestopkov cestno-policijskega reda, 119 prekrškov avtoprevoznikiških predpisov in 198 primerov kaljenja nočnega miru. Pogostokrat je dajalo policiji opravka tudi nespoštovanje krošnjarstva (52) in obrtnega zakona (29). Za sodbene razmere značilno je vsekakor dejstvo, da je zaradi omalovaževanja zglednih predpisov imelo sitnosti 52 oseb, a zaradi nedovoljenja prekrščenja meje je bilo izvršenih 21 aretacij.

Iz Julijske Krajine

Fašistični list o dekadenci

Italijanski časopisi so že mnogo poročali o velikanskem kipu, visokem 100 m, ki naj bi predstavljal ženski ali moški lik in ki naj bi ga postavili nekje v Rimu v spomin na ustanovitev italijanskega imperija. Fašistična javnost se je za to zamisel ko zelo navdušila, ker bi moral kip predstavljati ali ministrskega predsednika Mussolinija ali pa simbolizirati zmagovalno Italijo. Govorilo se je o 10 m visoki glavi, o prav tako dolgem stopalu in drugih podrobnostih. Kip pa naj bi se postavil ali na Marijevem griču ali pa na ravni pri Faresini, kjer je bil zgrajen tudi veliki športni stadion.

Sedaj pa se je nenadno oglasilo fašistično glasilo za pokrajino Brescia v severni Italiji »Popolo di Brescia«, ki je o vsej zadevi objavilo kratko beležko, v kateri dobesedno pravi:

»Sedaj spregovorimo še mi in zaradi resnosti prosimo, naj se pusti vse skupaj lepo v miru. Poznamo vso zgodbo in zvedeti jo morajo vsi: Pred 3 leti se je neki smeli tvrditi posrečilo pridobiti resne kroge za svoj načrt, po katerem naj bi se duceju postavil 96 m visok bronast kip. Sijajna kupčija, kajpada! Ker se je zdelo, da je bil predlog z zadovoljstvom sprejet, so kar začeli vlivati posamezne kose spomenika in neki ljudje zagotavljajo, da so že videli stopala, dolga 9 m. Neki angleški list je celo objavil sliko modela (z navedbo kiparjevega imena: Bellini), ki vpodablja duceja v tako neresnični in retorici pozni, da je ne bomo opisovali. Predstavljajte si, kar hočete, vse je pač dovoljeno: tudi nagota, ki jo komaj zakriva levja koža, na hrbtu tulec, na glavi čelada, v roki kij in pišce okoli vratu. Kaj takega vzbuja naravnost grozo! Morda se je le zato vse odložilo. Tvrdka se je že jokala zaradi izgube tega svojega kolosa. Sedaj pa se ji nepričakovano ponudi neprecenljiva prilika, da iznova izkoristi svojo zamisel: imperij!

Ce oni dve nogi (dolgi po 9 m) nista bili dobri za duceja, bosta služili Italiji, ki jo bo simbolizirala lepa debelushka, visoka 98 m, z glavjo v roki (?) in Scipijonovo čelado na glavi.

Ali je treba poudariti, da takih komedij imperij ni vreden?

Naj vedo vsi: Dekadence se prične tedaj, ko začnemo zamenjavati veličino z velikim formatom.

V zadnjem trenutku smo zvedeli, da kolos na Marijskem griču vedelce ne bo ženska, nego ostane — če ne bo spet novih sprememb — mož (duce — na žalost).«

Drobne novice

O aretaciji Andreja Manfreda iz Kobrida smo kratko že poročali. Kakor znano, je bil 1930 kot visokošolec obsojen na 10 let težke ječe in je bil nedavno amnestiran in izpuščen iz kaznilnice. Te dni so ga nadomoma vnovič aretirali in ga odvedli v goriške zapore, kjer se vrši proti njemu stroga preiskava. Vendar nihče ne ve, česa ga sedaj obtožujejo.

Stečaj v goriški pokrajini. Meseca maja in junija je bilo po podatkih, ki so bili te dni objavljeni, v goriški pokrajini, ki šteje okrog 200.000 prebivalcev, 8 stečajev. Med drugimi so napovedali konkurz Gospodarskega združenja v Šmarju pri Rihaemkeru in je bil za upravitelja njene konkurzne mase imenovan odvetnik Peter Pinausi, dalje Josipina Rupnik-Podobnik v Idriji, lesni trgovec F. Slokar v Lokavcu pri Ajdovščini ter Ana Kos v Gorici. Med tem sta bili li-

kvidirani podjetji Antona Poberaja v Solkanu in Antona Sokola v Gorici, ki sta napovedala stečaj v letošnjem marcu odnosno že lanskem decembru.

Sindikalni prispevki obrtnikov. Korporacijsko ministrstvo je določilo za osebe, nameščeno v obrtnih delavnicah in lokalih, novo tarifo za njih sindikalne prispevke v tekočem letu. Obrtniški nameščenci v mestih, ki štejejo do 15.000 prebivalcev, bodo morali plačevati po 7, v mestih s preko 15.000 prebivalci pa po 10 lir. Brivski pomočniki bodo morali plačevati po 12, odnosno 8 lir, glede na to, ali je v brivnicah nameščenih več ali le eden pomočnik.

Prispevke bodo plačevali delodajalci, ki jih bodo nato svojim nameščencem zaračunali v razmerju, kakor je določeno po zakonu.

Francosko poljski odnosi

Julij Łukasiewicz, dosedani poljski poslanik v Moskvi, je imenovan za poslanika v Parizu. Slika kaže njegov prihod na lyonski kolodvor.

Našli so živega boga

Dveletno romanje modrecev Tibeta širom gorovja iz kraja v kraj
— Kako so spoznali in izbrali novega lamo

Kakor so te dni poročali iz Tibeta, so tam pravkar našli in ustoličili novega dalai-lamo. Dveletni kmetski sin Srongdetsan je postal novi »živi bog« Tibeta.

Dve leti je romalo »sedem modrecev Tibeta« od mesta do mesta, od gorske naselbine do gorske naselbine, vrteli so svoje molilne mlinčke in so prosili nebo, naj jim pokaže naslednika zadnjega dalai-lame. Obiskali so 300 hiš po vsem Tibetu, v katerih so se ob smrti zadnjega dalai-lame rodili otroci, ki bi utegnili biti po tibetskem veš njegovo novo učlovečenje, učlovečenje boga Budhe, ki je učlovečen v telesih dalai-lam. V Lhaso so se po tem dolgem potovanju vrnili s šestimi kandidati, v pravilni palači, ki se dviga nad tibetsko prestolnico, naj bi svet velikih lam izbral pravega boga. Srongdetsan, sinček preprostega kmeta, je bil, kakor rečeno izbran, vsa moč dežele je danes v njegovih drobnih ročicah in milijoni klečijo pred njegovim prestolom. Bili sta to dve leti nemira, ki ju je do-

živel Tibet, »streha sveta«, v tem času, preden je uspelo odkriti »živo učlovečenje Budhe«. Ko je l. 1934. umrl zadnji dalai-lama, se je njegova nesmrtna, božanska duša preselila v istem trenutku v telo pravkar rojenega otroka. Toda videti je bilo, kakor da se ne bo hudeje nad Tibetom, kajti nobenega znamenja ni bilo, nobene napovedi, ki bi pokazala, kje se je rodil ta otrok. Lame sicer vedo za nezmotljive znake, po katerih je spoznat novega vrhovnega lamo. Koža njegove leve noge mora biti lisasta kakor koža tigra, obrvi se mu bočijo v nenavadno visokem loku, na desni roki izstopa posebna mišica, razen tega opiše tudi zadnji dalai-lama v svoji oporoki hišo, v kateri se bo znova rodil. Toda svet velikih lam tega opisa ni mogel odgonetiti in sveto jezero v Lhasi, na katerega gladini je isto tako mogoče zagledati rojstni kraj božanskega otroka, tokrat ni dalo nobenega odgovora. Tako so izbrali sedem starcev iz sveta velikih lam, ki naj bi šli po deželi in poiskali dalai-lamo.

Ko je umrl zadnji dalai-lama, je sporočilo nič manj nego 300 družin iz vseh delov Tibeta, da se je pri njih rodil otrok. Ker drugih oporišč ni bilo, ni bilo druge rešitve, nego da so obiskali modrece vseh teh 300 otrok. Sedem med njimi ki so še najbolj ustrezali določbam, so privedli v Lhaso. Pred svojim odhodom iz vladarske palače, so sedem otrok odvedli v zakladnico, ki skriva neznansko bogastvo zlata, srebra in draguljev, in so si smeli žepi napolniti s temi dragocenostmi. To pa ni odškodnina za njih odgovornost polno delo, temveč samo jamstvo za objektivno izbero, ki bo kljubovala vsakemu poskusu podkupovanja. Modreci so smeli potovati samo ponoči, podnevi so se morali po starem običaju skrivati, da bi ne prišli kakšni zunanji vplivi do njih. Zato pa je tudi trajalo izbiranje celi dve leti. Preiskati je bilo treba vsakega posameznega otroka zavoljo predpisanih

znamenj, dalje je bilo treba primerjati ure rojstev z uro smrti zadnjega dalai-lame.

Lahko si mislimo, kakšno razburjenje je vladalo v vaseh, kjer se je rodil kakšen otrok, ki bi ustrezal zunanjim pogojem izbire. Lahko si tudi mislimo, da so častihlepni starši božje znake, ki jih ni bilo, otrokom skušali napraviti na — umeten način. Pred petimi tedni so modreci končno prispeli v Lhaso v svečani procesiji s šestimi okrašenimi nosilnicami, v katerih so ležali kandidati. Potem je sedelo šest dvehletnih otrok na zlatih prestolih v najlepši dvorane palače, da bi prestali še zadnje preizkušnje velikih lam. Toda tokrat se lame niso mogli dobro sporazumeti. Kandidati so si bili namreč popolnoma enakopravni glede obnašanja in glede svetih predmetov, ki so jih položili pred nje, da jih primejo s svojimi ročicami. Vsi so zagrabil z dragulji okrašeni zvonček in vsi so imeli enako število zagovornikov. Končno so dali v zlato žaro listke vsak izmed dečkov je segel z roko vanjo in ko so izvlekli listke, je visoki svet vedel, kateri je pravi živi Budha. Srongdetsan kmečki sinček iz gora, je potegnil pravi listek.

Pred tem izrekom usode se ukloni ves Tibet. Sedem mater je v sosedni sobi trepetajoč čakalo na odločitev. Pet med njimi je nastopilo potem žalostno pot domov. Srongdetsanova mati je smela še ostati, da se poslovijo od svojega sinčka. Novega dalai-lamo so na svečan način blagoslovili s svetlo vodo iz Inda in ga postavili na visoki prestol. Veliki lame so stopili s sklonjeno glavo mimo njega in mu predali svoje darove. Potem so poklicali mater. Svojega sinčka je obšla poslednjikrat, nikoli več ga ne bo smela videti, ker ji je to prepovedano. In tudi Srongdetsan ne bo nikoli zvedel, kdo je bila njegova mati. Za to pa so jo odvedli z zavezanimi očmi v zakladnico, kjer je smela vzeti toliko zlata in draguljev, kolikor jih je mogla nositi — v plačilo za to, da je deželi rodila »živega boga«.

Knjižnica v stari Grčiji

Pred kratkim so izkopali na trgu v Atenah ploščo z napisom: »Nobene knjige ne smem vzeti s seboj, ker sem tako prisegel. Knjižnica je odprta od prve do šeste ure.«

Kakor domnevajo, je visela ta tabla v Trajanovi knjižnici, ki so jo osnovali okrog leta 100 po našem štetju. Po našem časovnem štetju pomeni dostavke, da je bila knjižnica odprta od prve do šeste ure čas od 7 zjutraj do 12. Iz table je tudi razvidno, da so imeli mnogi obiskovalci Trajanove knjižnice navado, da so odnašali iz nje knjige, ki so jim posebno ugajale. Zato so obiskovalce z napisom opozorili, da so se s prisego odpovedali tej navadi.

Računalni stroj

Francoski inženir Louis Couffignal je zgradil stroj, ki je sposoben popolnoma pravično reševati algebrske naloge. Couffignal je profesor na mornariški akademiji v Brestu in je pripravil svoj izum mnogo let. Sedaj ga je predaval v akademiji znanosti, kjer so se zbrali učenci izrekli zelo navdušeno o njem.

Novo računalno ne rešuje samo lažjih, temveč tudi težke naloge iz višje matematike. Računarij pravi o tem stroju, da je pravo tehnično čudo. Njegov nedostatek je le ta, da stane dosti denarja, tako da za šolsko mladino, ki bi ga najbolj potrebovala, ne prihaja v poštev. Morala se bo še nadalje ubijati z matematičnimi formulami.

Nov letalski rekord

Iz mesta Newporta v Virginiji poročajo, da sta vojaška letalca, majorja Frank Andrews in Frank Mac Coy vložila vlogo za priznanje novega svetovnega rekorda z amfibijskim letalom. S tremi drugimi častniki in tremi moškimi posadke sta dva pilota startala v San Juanu proti Portoricu in sta pristala po nepretrganem poletu na letališču Langleyfield v Virginiji. Dolžina te proge znaša 1425 milj.

Lasulje v Hollywoodu

Statistike v Hollywoodu hočejo stopiti v stavko, ker jim ne dovolijo, da bi nosile lasulje. Filmski podjetniki postavljajo prevelike zahteve na barvo njih las, tako da jim statistike z vsemi pripomočki kozmetike ne morejo ustreči. Zdaj je rjava barva velika moda, potem svetlo plava, potem bi morale statistike imeti pričeke spet po načinu male Shirley Temple, a čez nekoliko dni podjetniki spet zahtevajo, naj bi nosile gladko počesane lase kakor prve študentke. Temu je brez lasulj res težko ustreči.

Tudi umetnega zlata bi se Italija ne branila

Mussolini je naročil profesorju kemije na milanskem vseučilišču dr. M. Giovanniju, naj zasieduje in preizkusi poskuse proučevanja alkimistike Dunikowskega, ki deluje ta čas v San Remu. Prof. Giovanni si je dal za te poskuse poslati v svoj laboratorij kepo zemlje, ki jo je Dunikowski odjedal po svojem postopku. Učenjak meni, da bo lahko že v nekoliko dneh poročal vladnemu predsedniku o uspehih svojih poskusov.

Gostinski obrati proti vremenskim napovedim

Kakor poročajo brnški listi, so tamošnji hotelirji, gostilničarji in drugi zainteresirani tujkega prometa zaprosili svojo organizacijo, naj bi intervenirala proti objavi vremenskih napovedi v listih in po radiu. Neugodne vremenske napovedi uategajo baje tujskemu prometu zelo škodovati.

9000 km peš

Pet mladih delavskih sportnikov nekega obrata pri Moskvi se je odpravilo na letošnji novoletni dan na pot proti Komsomolsku ob Amuru. Kakor poročajo so sedaj v izvršni formi prispeli tja. Vso pot, ki je dolga okrog 9000 km, so napravili v 163 dneh in sicer samo peš, oziroma na smučeh, dokler je ležal še sneg. Veak dan, včasih dneve počitka so prehodili povprečno 55 km.

A NEKDOTA

V svojih »Idealih človeštva« je Masaryk zapisal med drugim naslednje: »Da bi ljudi navezali drugače na drugega in utrdili medsebojno ljubezen so saint-simonisti (predhodniki marksistov) uvedli navado, da so se gumbi na suknjah nosili zadaj. Tako so si lahko bratje, kekor so se imenovali med seboj, medsebojno pomagali pri zapenjanju. Tudi mi imamo mnogo takšnih moralčnih iger in prišije-mo svojemu bratu marsikakšen gumb zadaj, pa po možnosti tako, da ga ni mogoče zapeti...«

VSAK DAN ENA

Poročilo iz Afrike

Običaji domačinov so že zelo civilizirani. Njih gostoljubnost prekaša že evropske navade...

Izdane vojaške skrivnosti

Prispevek k francosko-ruski vojaški zvezi

Henry de Kerillis, poslanec in notranje-politični glavni urednik lista »Echo de Paris«, je objavil v svojem listu, da se je minister za zračno plovbo Cot izjavil pripravljenega, spregovoriti k interpelaciji, ki jo je vložil ta poslanec zavoljo »izdaje vojaških skrivnosti Sovjetski Rusiji«.

Kerillis je v tej interpelaciji trdil, da je minister sovjetskim vojskam oblastem izročil stolp za strojnico in letalski top najnovejše konstrukcije.

Drugi pariški listi pišejo, da je ta interpelacija povzročila veliko razburjenje v poslanski zbornici. Cot dejstva, ki mu ga je očital de Kerillis, ni zavrnil, pritožil se je samo nad tem, da bo utegnila objava te dobave povzročiti v Nemčiji vtis, da je

sovjetsko-francoska zveza v vojaškem področju napredovala veliko bolj, nego je svet mislil doslej.

Številni poslanci pa pravijo, da tehta nevarnost, ki jo poudarja minister za zračno plovbo dosti manj nego dejstvo, da je Sovjetska Rusija dobila orožje, ki bi Franciji zajamčilo premoč njenega zračnega brodograja. Nekateri poslanci so tudi trdili, da je bila francoska vlada zavrnila prošnjo Anglije in Češkoslovaške, naj bi jima prodala ta model letalskega topa. Prodaja Sovjetski Rusiji pa sili Francijo do tega, da bo te topove izročila tudi vsem svojim prijateljskim državam, torej skoraj vsej Evropi. Odgovornost, ki jo je prevzel minister nase s svojim postopanjem, je izredno težka.

Kraljeva telesna straža

Angleški gardisti bodo smeli spet nastopati obriti

Kralj Edvard VIII. je ponovno prelomil staro angleško tradicijo. Tokrat so bile brade, ki jim je pokazal svojo moč. Ze 451 let so morali slikoviti, stari vojaki, ki skrbijo teoretično za kraljevo varnost pri vseh državnih funkcijah, nositi polne brade kot bistveno dopolnilo svojih razkošnih uniform. Sedaj lahko služijo brez brad, če jih je volja.

Odredba Edvarda VIII. je v diametralni opreki s stališčem njegovega starega očeta Edvarda VII., ki je sam nosil polno brado in je bil nedostopen za novotarske tendence svojih yemenov, telesnih stražnikov, ki bi bili še tedaj radi odložili svoje brade.

Sedaj so se ti spet pritožili pri modernem, gladko obritem kralju, da jim poine brade delajo ovire pri stranskih poklicih v civilnem življenju. Ne morejo kar tako dobiti stranskih služb, kadar ne služijo v kraljevi palači. Dva dni potem, ko je kralj nadzoroval svojo telesno stražo na vrtu Bucking-

hamske palače, je dovolil naj nosi ta polno brado ali pa se naj gladko obrije, kakor ji bo všeč.

Zbor Yeomenov so ustanovili leta 1485. in se hvali, da je ta čas najstarejša formacija na svetu. Pri vseh večjih državnih ceremonijah je videti te vojaške v neposredni vladar. jevi bližini in lahko jih občuduješ v njih pestri uniformi, ki obsega rdeč opleček, širok bel in škrlaten ovratnik, ploški, obrobljen klobuk, črne čevlje na zaponko in rdeče nogavice. Večina teh stražarjev šteje okrog 60 let in ima za seboj dolgo podčastniško kariero v britski vojski. Telesna straža šteje sto mož, ki so razdeljeni v štiri oddelke. Veak oddelke ima izmenoma po 14 dni službe pri državnih funkcijah. Kadar možje niso v službi, lahko opravljajo kakšno civilno službo. Večinoma so za zapirake vrat v gledališčih, klubih, bankah, ali pa opravljajo kakršnokoli drugo delo, za katero iščejo može s stasitimi postavami.

Angleška kopalna moda

V angleških morskimi kopališčih je letos zavladala živa, originalna in šarmantna moda

Potujoči »kralj vseh kraljev«

Na povratku iz Zeneve v London se je ustavil neguš za kratek čas v Parizu. Slika ga kaže na lyonskem kolodvoru »v spremstvu« uniformirane in civilne policije, ki je skrbela za njegovo varnost

Negusova preproga

Kako so premeteni goljufi opeharili lastnike londonskih vil

Londonska policija je aretirala tri goljufe, ki so Londončane v nekoliko tednih opeharili za 6000 funtov sterlingov. Može so delali z dobro idejo.

V predmestno vilo je stopil možak, ki je lastnika ponudil preprogo v nakup. Ta preproga je izvirala baje iz negusove palače v Adis Abebi. Cena je znašala okrog 70 tisoč Din, preprogo pa je prodajalec puščal interesentu za nekoliko dni doma, da si jo dobro ogleda in stvar premisli. Naslednji dan je prišel v vilo drug mož, ki je povedal, da je o preprogi nekaj slišal, pa bi jo rad vsaj videl. Komaj so mu preprogo pokazali, je postal ves navdušen in je zanjo ponudil na mestu 100.000 Din, če bi mu jo prepustili. Lastnik vile, ki preproge sploh

še ni bil kupil, se je dal tu pa tam zavesti, da je zgrabil za priliko za lep dobiček brez vsakega truda. Zaslužiti 30.000 Din kar tako, ni malenkost. Torej je tujcu izjavil, da mu preprogo prav rad prepusti za 100.000 Din. Tujec je izpisal ček za ta znesek in je dejal, da pride po preprogo naslednji dan. Zvečer je prišel prodajalec preproge pozvedovat, ali jo bo lastnik vile kupil. Seveda jo je ta »kupil«, na mestu mu je izplačal 70.000 Din.

Pozneje, ko ni bilo za slepariji nobenega sledu več, so ociganjeni ljudje zvedeli, da ni za čeke, ki so jih dobivali, nobenega kritja. In tudi preproga ni bila vredna niti četrtnine tega, kar so bili zanjo »plačali«.

Draga čarovnica

Neki bretonski kmet, ki so ga obsodili zavoljo krščenja mleka, se je čutil nedolžnega in prisegel, da bo podal dokaz svoje nedolžnosti. V ta namen se je obrnil do znane »čarovnice« v Vannesu, ki se imenuje »madame Normand«. Ta je kmetu dejala, da ve za njegovo nedolžnost in da bo tega in tega dne ob treh zjutraj začela pravemu krivcu teči kri. Ta napoved se sicer ni izpolnila, toda v ljudskih očeh je vedeževalka samo zrasla, ko se je nekaj sprla z orožniki in so jo obsodili na precejšnjo globo.

Madame Normand je razpošiljala vsem kmetom v Normandiji prave prospekte, v katerih je hvalila čudežne praške, ki ozdravijo vsako živalsko bolezen. Ti praški niso bili baš poceni. Kmet Gicquel je plačal na primer za kakšnih sto gramov — krede 6 tisoč frankov in ko njegove krave navzle temu čudežnemu sredstvu niso dobile mleka, je za drag denar na čarovniški nasvet kupil loterijsko srečko, s katero naj bi zagotovo dobil 100.000 frankov — pa jih ni zadel.

Vedeževalka šteje danes komaj 21 let in bo njena kariera gotovo še velika, kajti svoje posle razume dobro. Pred nekaj časa ji je neka klijentka zaupala 70.000 frankov tako rekoč kot zastavo, da ne bo od te klijentke nobena druga dobila nekih »dragoce-nih« nasvetov. In nekoliko mesecev pozneje je morala ta brihtna klijentka ugotoviti, da ne bo nikoli več videla teh svojih 70 tisoč frankov. Bili so proč. Skoraj bi človek imel voljo poudariti, da se takšne stvari dogajajo v današnji prekulturni Franciji, če bi ne bilo med nami dovolj tepcev in slaslaboumnic, ki jih za nos potegne vsaka umazana ciganka...

Zveza balkanskih dijakov

Kakor poročajo iz Carigrada, pripravljajo dijaki posameznih držav balkanske zveze ustanovitev velikega združenja balkanskih dijakov. V ta namen bodo osnovali najprvo v Romuniji poletno dijaško taborišče, v katerem bo bivalo po petdeset dijakov iz vsake države balkanske zveze. Prihodnje leto se bo takšno taborišče osnovalo v Turčiji.

ZANE GREY:

BETTY ZANE

Zgodovinski roman iz ameriške revolucije

»Ne, Lew, nikar se ne izgovarjajte. Odložite puško. Tu sem jaz, Betty; povabim vas na ples, in vem, da drugi moški kar umirajo od kopnenja, da bi plesali z menoj.« Dobrikavo in poredno je zvenel Betkin glas.

In Wetzel, ki ni bil Betki odbil še nikoli nobene prošnje, je odložil orožje in v začudenje vseh gledalcev zaplesal z njo. Polkovnik Zane je plesnil z rokami in strmé opazoval neviden prizor. Wetzelovo plesanje ni bilo brez ljubkosti. Za čudo lahkih nog je bil. Njegova nenavadna postava, dolgi črni lasje in s fantastičnim vezenjem okrašena obleka, vse to je čudno odražalo od Betkine vitke, nežne postave in njene zale sive obleke.

»Ho, Lew, da misim na svoje oči videl, pa ne bi verjel,« je smejó se rekel polkovnik Zane, ko sta se mu Betty in Wetzel približala.

»Če bi znali vsi moški tako dobro plesati kakor Lew, bi bila dekleta hvaležna, lahko mi verjameš,« je Betty odvrnila.

Tisti mah se je tik zraven Betke nekdo oglasil: »Miss Zane, ali bi hoteli zaplesati z menoj?« Spoznala je glas, in mahoma jo je obšla plahost,

17

ki je sama ni mogla razumeti. Trdno se je bila namnila, da potrebuje Mr. Clarku, ako jo povabi na ples, da je utrujena ali oddana, kar koli, samo da se odtegne njegovi prošnji. Zdaj pa, ko je trenutek prišel, je bodi se pozabila svoj sklep, ali ji je pa zamrkalo poguma, da bi ga izvršila, zakaj jo je Sam vnovič zagodel, se je obrnila in — ne da bi rekla besedico in ne da bi ga pogledala — položila Clarku roko na komolce. Potegnil jo je v vrvečo kolo. Groznica jo je izpreletavala; njegov korak, ki ji je bil izza tiste pustolovščine v gozdu toli dobro znan, jo je navdajal s čudno vznemirjenostjo, in kmalu je vsa utonila v zanosu plesa. Sloneč na njegovi močni roki, je kakor v sanjah plavala po dvorani. Ples, ki sta ga plesala, je bil mladim ljudem v trdnjavi še nov — način, ki je na vzvodu pravkar prihajal v modo — in vse ju je z velikim zanimanjem in veliko radovednostjo opazovalo. A le prezgodaj je godba utihnila, in preden se je utegnula Betty zbrati, je videla, da jo je bil plesalec privedel v osamljen kotiček na spodnjem koncu dvorane. Klop je bila drugim plesalcem na pol skrita za gosto zaveso pisane jesenskega listja.

Nekaj časa sta molče in v zadregi sedela drug zraven drugega. Nato je Betty z obotavljajočim se glasom izpregovorila:

»Nu, Mr. Clarke — kako — kako vam ugaja življenje v naši trdnjavi?«

Zdrnil se je kakor iz globoke zamišljenosti.

»Lepo življenje je, Miss Zane, in vzbujam ga — njegovo prostost in njegovo divjost. Da, mislim, da sem ustvarjen za grančarja. In ljudje, kako po-

šten; so to, kako hlastrji in preprosti! Po nekaj letih sem prvič pozabil, da sem bil potnik brez miru.«

»Prav tako; to me veseli.«

»Miss Zane,« je Alfred nadaljeval, »gotovo so vam pripovedovali, da sem le zato prišel na zahod, ker sem moral zapustiti domačo krajo. A prosim vas, ne verjemite vsega, kar slišite o meni. Prej ali slej vam nemara povem svojo zgodbo — če vam je kaj do nje. Za zdaj rečem samo toliko: dom sem zapustil iz svoje volje in se lahko že jutri vrnem, če hočem.«

»Saj nisem hotela namigniti —« je začela Betty in zardela.

»Vem, da ne,« je hlastno dejal. »A pustiva to. Povejte mi kaj o sebi. Ali se vam ne zdi tu nekoliko samotno in dolgočasno?«

Betty je hvaležno poprijela priliko, da speli razgovor na svobodnejši tir.

»Da, zadnjo zimo; letošnje poletje sem bila pa zadovoljna in srečna. Seveda tu ni tako kakor v Filadelfiji, in veselosti in vrvenja, ki sta vladala v stricem; hiši, ni res da manjka. A vedela sem, da spadam k svojim bratom. Teta me je zelo prosila, naj останem pri njej in naj ne hodim v divjino. Tam sem imela vse, česar koli sem mogla poželeti — razkošje, družbo, ples, prijateljice, kar le miče deklško srce, a vendar sem se rajši odločila za to malo graničarsko naselbino. Čudno, kaj ne?«

»Da — nenavadna izbira,« je resno odvrnil Alfred. »In vprašujem se, kakšni nagibi so vas pripravili, da živite v Fortu Henry-ju. Jaz sem prišel iskati sreče. Vi ste prišli, da prinesete solnce v bra-

tovo hišo, in sreče in bogastva vam ni bilo mar. Nu, vaš nagib ima plemenito jedro; mogoče je sama sebičnost. Rad bi pogledal v prihodnost in videl, kaj še bo.«

»To je nesmiselna, nevarna želja. Kaj bi nam pomagalo, če bi videli v prihodnost? Odločila sem se in bom veselo vztrajala v svojem sklepu. Oh, zavidam vam, da ste mož. Ves svet imate pred seboj, da izvajate zmago za zmago. Zena, pa — kaj more? Mesiti testo, sukat, preslico in sedeti za ograjo in čakati.«

»Te ožotne misli prepustiva prihodnosti. Niti z besedico se nisem omenil tega, kar sem prav za prav hotel povedati. Hotel sem vam povedati, kako žal mi je, da sem se tisti večer, ko se vam je vrnil brat, tako telebanasto vedel. Sam ne vem, kaj me je gnalo; vem pa, da me od tistih dob že ves čas muči kesanje. Ali mi odpustite? Ali ne bi mogla postati prijateljica?«

»Ne — ne vem,« je rekla Betty, presenečena in čudno zmedena od resnega pogleda njegovih oči.

»Zakaj? Zakaj? Gotovo boste odpustili človeku, ki je po naravi nekoliko prenapet. Saj veste, da ste — da ste tudi vi —«

»Da, dobro se spominjam, da sem bila prenapetjena in neprijetna. A jaz sem svoj pregrešek popravila ali sem ga vsaj poizkusila popraviti.«

»Torej poizkusite še pozabiti mojo nerodnost. Ne odneham, dokler mi ne odpustite. Pomislite, koliko kesanja in žalosti mi prihranite s svojim velikodušjem.«

Kulturni pregled

Monografija o Ivanu Groharju

V decembru izide obširna, izčrpna monografija o Ivanu Groharju, ki jo je na podlagi obsežnega biografskega gradiva in izvirnih dokumentov spisal Anton Podbevšek. V zvezi s to knjigo nam je prvak slovenskih slikarjev in najbližji prijatelj velikega pokojnika, Rihard Jakopič, prispeval naslednje vrstice:

Knjiga bo opisovala kakor pove naslov, njen skromni naslov »Ivan Grohar«, v glavnem življenje Ivana Groharja, ki ei ga je bog izvolil za neki našim oem prikriti namen in mu ukazal, naj se odpravi na trnjevo pot, ki jo morajo prehoditi skoraj vsi slovenski umetniki. Opirajo se na dokumente iz raznih arhivov in na izjave še živelih prič, opisuje avtor njegovo življenje in stremjenje od njegovih mladostnih let do njegove od naporov in trpljenja povzročene prezgodnje smrti. Marsikdo bo rekel: »Kaj me vse to briga — saj taka je pač usoda vseh naših umetnikov — mora žetako biti!« Res, usoda vseh naših umetnikov od Prešerna dalje, oziroma od tedaj, ko se je začel slovenski narod zavedati, je taka in črna senca se vleče dalje do današnjih dni. Iz večnosti vstajajo v strašilo in v opomin neke prizkazi iz preteklosti: Wolf, Levstik, Kette, Murn, Grohar, Cankar, Berneker, Gangl, Zmizek in še mnogi drugi pozabljeni ali zavrnjeni, ki so tudi imeli v sebi dobro voljo, prispevati delež vsak po svojih močeh, pa so opešali pod nezasišano težo in so brez sponuma in hvaležnosti od svojega naroda, kateremu so hoteli služiti, zapustili ta svet. Res je, taka je pač usoda vseh trpinov, to drži. Ampak besede: »Mora žetako biti!« ne drže. Nihče nam ne zapoveduje, kako naj si uredimo svoje življenje. Mi sami smo odgovorni za vse kar delamo. Po naši svobodni volji gre tok našega življenja.

Saj morda ni tako zelo pogrešno, če se človek včasih nekoliko poigra in ponorčuje s svojo in narodovo usodo. Mogoče v dobrih časih — saj to je radost življenja — ampak nekdo pride čas — in zdi se mi z avtorjem vred, da je žetu — ko se mi prikaže obraz življenja v svoji najstrožji resnosti. In takrat veli vprašanje: Kaj storiti? Ali hočemo živeti ali hočemo umreti? Spominjam se besed, ki sem jih bral menda v »Slavisches Tagblatt« v opisu Groharjevega pogreba. Glase se približno takole: »Videl sem žalostni pogreb slovenskega umetnika in zardelo se mi je, da slovenski narod pokopava samega sebe.« Zdaj pa pazimo — edino od nas je odvisno — da nekdo ne pride kdo in ne napiše še strašnejših besed: »Zdelo se mi je, da pokopavamo žalostne ostanke slovenske umetnosti. Pa oči so se mi odprle in spoznal sem, da slovenski narod pokopava samega sebe!« Saj Groharjeva usoda ni osamljena. Njegovo življenje in njegovo umetniško stremljenje

je od leta 1898. v tesni zvezi z njegovimi ožjimi tovariši: Jakopičem, Jamo in Sternom, takozvanimi slovenskimi impresionisti, po domače »koločarji«, kakor so jih z različnim poudarkom imenovali tedanji prijatelji slovenske umetnosti.

Marsikaj pozabljenega o njih in o drugih slovenskih umetnikih boste izvedeli iz te knjige. Vzbudilo in pokazalo se bo celotno življenje slovenske upodabljajoče umetnosti ob koncu 19. in začetka 20. stoletja. A ker slovenski umetniki ne više v zraku in ne letajo samo po zvezdah, kakor se je nekdo izrazil neki ugleden hrvaški kritik in umetnik, ampak hodijo tudi največji samotari med nami trdno po zemlji, po svoji slovenski zemlji, trdnje kakor hodijo marsikateri drugi umetniki po svoji, zaradi tega so tudi ozko zvezani s svojim narodom. Prav zaradi tega pa začne rasti in se razvijati v Podbevškovi knjigi naravno kakor samo iz sebe vse tedanje kulturno in politično življenje našega naroda. Nastopajo visokochašeni in zaslužni politični voditelji našega naroda: Hribar, dr. Tavtar, Šuklje, dr. Sušteršič, dr. Krek in mnogi drugi. Jasno se nam odpira pogled v vsa početja in vse zabode tedanje časa, ki se vlečejo kakor prokletstvo skozi vse naše življenje do danes in še naprej v bodočnost, dokler nas — če se ob dvanaesti uri ne vzdramimo — ne pobije usoda in nas ne požre požrešnost tujih narodov. Saj vendar imate oči in vidite, kaj se okoli nas godi!

Knjiga o Groharju je potrebna stehernemu slovenskemu človeku, ki hoče veljati za izobraženca. Berite knjigo vsi, da boste izvedeli za žalostne zgodbe ubogega slovenskega umetnika, o katerem je zapisal Ivan Cankar tele besede: »Mučenec, največji med vsemi, kar jih je kdaj trpelo in umrlo zaradi lepote svojega srca, Ivan Grohar, ti spiš dolgo spanje. Dal bi skrinjo cekinov, ako bi ti mogel reči le še eno samo zvesto besedo!« A ne stokajmo jokavo! On je opravič svoje dolžnosti na svetu v večji meri, kakor so jih opraviili njemu nasproti oni, ki jim je žrtvoval velik kos svojega življenja. Dobro njemu! Kaj pa mi ubogi grešniki, ki tavamo skozi življenje zmešnjave in gošče kakor revne duše v vičah? Kaj naj storimo? Zamislimo se v vse prečudne dogodke te bogate knjige, učimo se iz nje, kako ne smemo delati, če hočemo živeti in ne umreti! Vsek človek ima svoje dolžnosti sebi in drugim nasproti, zlasti pa tisti, ki so po svoji svobodni volji vzeli nase odgovornost za življenje svojega naroda. Zagledmo se vase, spoznajmo svoje grehe in očistimo se jih, dokler je še čas. Okoli nas se temni. Obrnimo svoje korake v jasnejše smeri! Bdimó, da' nas usoda, ne zaloti speh!

Rihard Jakopič

Zapiski

»Življenje in svete prirese v prihodnji številki, ki izide kot priloga ponedeljskega »Jutra«, nadaljevanje medičinskega članka dr. Maksa Kremžarja »Malarija«, konec članka Miroslava Adlešiča o Nikoli Tesli, Franca Škodlarja nekrolog Svetoslavu Peruzzi-ju, članek o čudežnih otrokih, nadaljevanje Dumasovih »Treh mušketirjev« z Nörre-landersovimi ilustracijami, dr. Milana Šijanica poltopis »Po bolgarskih planinah in dolinah«, dr. VI. Travnerja beležko o Erazmu Rotterdamskem in več drugih zapiskov, v posameznih rubrikah pa razne zanimivosti poučnega in zabavnega značaja. Vmes so tudi številne ilustracije, med njimi zlasti slike iz bolgarske prestolnice Sofije. Opozarjamo čitatelje na novo pestro številko priljubljenega »Zieca«.

Iz francoske književnosti. Nagrada Renaissance je bila podeljena Jeanu Cassou za njegovo knjigo »Les Massacres de Paris«. — »Hia Landanu je spisala obsežno studijo o Camillu Lemonnieru. — Robert Lariou prikazuje v knjižnici »Tableau de la Poésie Espagnole au XXe siècle« malo znano špansko pesništvo sodobnosti, zlasti pomen Manuela Machade, J. R. Jimeneza,

Unamuna in drugih predstavitev današnje španskega Parnasa. — Nagrada Osiris, ki jo podeljuje Institut de France, sta pravkar dobila Antoine Meillet in gospa Gérard d'Houville. Nagrada znaša 100.000 frankov. — Jules Romains, eden izmed vodilnih pisateljev unaministične smeri, je pravkar izdal dva nova zvezka svoje velike moderne epopeje »Les Hommes de bonne volonté«, ki je z obema novima knjigama (Recours a l'Abime« in »Les Créateurs«) dosegla dvajset zvezkov. Delo, ki v tej dobi preseneča že po obsegu. — Dva nova zanimiva romana: Franca Toussainta »La petite fille a l'Accord« in Pierre Villetarda »Le jeu du mariage«. — Znani popolist Jean Giono je izdal novo, tudi po obliki originalno knjigo »Les vraies richesses« (s 112 fotografijami). — »La Nouvelle Revue Française« je najnovejši (julijski) zvezek posvetila spominu kritika in slovstvenega zgodovinarja Alberta Thibaudeta, ki je pred tedni umrl blizu Zeneve. O pokojniku pišejo med drugim Valéry, Bergson, Alain, Curtius, Maurois i. t. d. — Znani pisatelj André Maurois namerava izdati v kratkem zgodovino Anglije — delo, ki bo zaradi pisčevih stilističnih vrlin nedvomno vzbudilo široko pozornost.

vsem klubom, bo tudi to pot hotel zopet pokazati svojo znanje. Pokal dobi klub, ki ga osvoji dvakrat zaporedoma. Dosedaj st ga je priboril Amater. Zalostno je dejstvo, da za ta pokal ne igrajo vsi klubi. Odpovedali so Rudar, Hrastnik in Svoboda. Pokal je razstavljen v izloženem oknu g. Rovšnika.

Odbor saveznih sodnikov JLASa. Za lahkoatletsko prvenstvo Jugoslavije za moštva danes ob 17. in jutri ob 16. na igrišču Primorja se odloča naslednja jurija: vrhovni sodnik Slamič, vodja tekmovalca Hvala, starter za teke Luin, starter za skoke Cerar, starter za mete Megušar, sodniki na cilju Kos, Bradač, geom. Černe, Trtnik, časomerilci Slamič, Poljnar, Gnidovec, Gorjanc, Windisch, Pevalek, Cimperman, Sanočnik S., sodniki za skoke Stepišnik, Vidle, Megušar, Trtnik, sodniki za mete Kermavner, Grünfeld, Cuderman, Keter, dr. Alujevič, zapiskarji Cek, Stropnik, Camernik, oglaševalci Sondag in Vrhovnik, reditelja starta Saunig in Rač Dunan. Vsi sodniki imajo biti na igrišču danes najpozneje ob 16.15, jutri ob 15.15 in se javiti vrh. sodniku, da se lahko pravočasno in definitivno konstituirajo sodniški zbor. Vsi savezni sodniki naj preskrbijo čim več ur časomerik.

ASK Primorje (lahkoatletska sekcija). Za nastop na lahkoatletskem prvenstvu Jugoslavije za moštva na klubovem igrišču danes ob 17. in jutri ob 16. so določeni Cerar, Drago, Kovačič, Sodnik, Šter, Skušek, Martini, Marek Evgen, Slanina, Serše, Zorja A., Goršek, Krevs, Srakar Ivan in Franc, Kranjec, Putinja, Slapar Boleslav, Korček, Slamič, Kajfež, Goršek, Sket, Pletersček, Zelen, Gašperšič, Krpan, Perc, Ambrožič, Iglič, Slapar Franc, Sušteršič, Zgur, Bertonec, Selj Stanko, Grgič, Nabernik, Čurda, Kulakov, Jug, Ogrin Franci, Bežalj, Cerar Vlado, Zadravec, Maharič, Weibl, Gvardijančič, Koeec, Djakovič, Pogelšek, Malič, Poganič, Štok, Polič, Stefan, Grad, Hlebec, Svetina, Djinovski, Korčar, Srakar Drago, Urbančič, Vahtar, Marek Ivan, Skoberne, Srpan, Baloh, Polak, Simonišek, Oblak, Pavčević, Miklavčič, Požar, Teršar, Rač Milivoj. — Poleg imenovanih naj se vodi sekcije javijo najpozneje eno uro pred tekmovalcem, nato pa sobotna zmagovalca. Na igrišču bo igrala v nedeljo godba iz Sarajeva ali pa iz Niša. V nedeljo dopoldne bo tudi motoekstistična dirka. Cilj bo približno ob 12. pred Narodnim domom.

S P O R T

Proslava naših železničarjev sportnikov

Danes bo na igrišču Hermesa odigran prvi del nogometnega turnirja naših železničarjev. Na tem turnirju sodelujejo: mariborski, sarajevski in niški železničarji ter ljubljanski Hermes.

Mariborski železničar je ljubljanskemu občinstvu dobro znan. Njegovo moštvo je disciplinirano, igra fair in tehnično prav dobro. Sedaj je moštvo v izvrstni formi, zaradi tega je tudi favorit tega turnirja. Sarajevčani so trd oreh v I. razredu Sarajeva. Proti znanj Slaviži in Sašku so dosegli v prvenstvenih tekmah prav lepe in tudi zmagovite rezultate.

Najzanimivejši gost na turnirju pa so Nišljje. Tudi oni igrajo prvo violino v I. razredu Niša. Znani so po svoji energiji in

disciplini. Ni izključeno, da nam bodo baš oni priredili kako presenečenje.

Hermes je domačin. Prednost ima, ker igra na domačem terenu. Ako bodo igrali pošteno in v ambicijo, jim dobro mesto ne bo ušlo.

Današnji program je naslednji: Ob 16. železničar, Maribor — železničar, Sarajevo; ob 17.45 Hermes — železničar, Niš.

V nedeljo pa bosta najprej nastopila premagalca, nato pa sobotna zmagovalca. Na igrišču bo igrala v nedeljo godba iz Sarajeva ali pa iz Niša.

V nedeljo dopoldne bo tudi motoekstistična dirka. Cilj bo približno ob 12. pred Narodnim domom.

Lahkoatletsko prvenstvo Jugoslavije

Danes ob 17., jutri ob 16. na igrišču Primorja

Danes in jutri bo na igrišču Primorja lahkoatletsko prvenstvo Jugoslavije za moštva, ki obeta prav zanimive borbe, zaradi česar pozivljamo sportno občinstvo, naj z velikim posetom pokaže svoje simpatije do naše lahke atletike. Prireditev bo posetil tudi minister za telesno vzgojo dr. Rogić.

Vrstni red tekmovalcev je v soboto: IV. razred 100 m, II. razred 100 m, I. razred 200 m, I. II. in IV. razred skok v višino, I. II. in IV. razred met krogla, IV. razred 800 m, I. in II. razred 1500 m, IV. razred met diska, I. in IV. razred 5000 m, I. II. in IV. razred skok v daljavo, I. razred met kladiva, I. razr. 400 m, I. in II. razred 110 m zapreke, IV. razred stafeta 4 x 100 m.

V nedeljo: I. in II. razred skok ob palici, I. in III. razred 100 m, III. razred met krogla, III. razred skok v višino, II. in III. razred 400 m, I. II. in III. razred met diska, I. razred 400 m zapreke, II. in III. razred 5000 m, I. razred 10.000 m, III. razred skok v daljavo, I. II. in III. razred met koplja, III. razred 1500 m, I. razred 800 m, I. razred troskok, I. II. in III. razred stafeta 4 x 100 m.

Vstopnina je minimalna.

Viktorija : Triestina 67 : 58

Predsedničnim se je na Sušaku vršila re- vanžna pavalna tekma med Viktorio in Triestino. Pri prvem srečanju v Trstu so kakor znano, zmagali Tržačani s 60:59. Ilirijanu Cerarju se je to pot posrečilo premagati Bertettija v prav dobrem času. Rezultati so bili: 100 m prosto gospodje: 1. Grkinič (V) 1:04,2. 2. Bežalj (V) 1:05,8. 3. Bruneti (T) 1:09,2 — 100 m hrbtno dame: 1. Bruneti (V) 1:30. 2. Smolič (V) 1:32,8. 3. Škerlj (T) 1:34,8 — 200 m prsno gospodje: 1. Cerar (V) 2:56. 2. Bertetti (T) 2:56,4. 3. Carbonieri (T) 3:10,6. — 400 m prosto gospodje: 1. Perentini (T) 5:27,6. 2. Špehar (V) 5:45. 3. Scheiner (T) — 100 m prosto dame: 1. Lokar (T) 1:17,4. 2. Radmanović (V) 1:18,5. 3. Foscati (T) 1:19,1 — 100 m hrbtno gospodje: 1. Bruneti (T) 1:18,4. 2. Vidmar (V) 1:21. 3. Marčeta (V) 1:21,2 — 200 m prsno dame: 1. Wimmer (V) 3:25,8. 2. Prekop H. (T) 3:34. 3. Prekop M. (T) 3:39,3. — 4X200 m prosto gospodje: 1.

Viktorija 10:12,4. 2. Triestina 10:40,6 — 4X100 m prosto dame: 1. Triestina 5:28,2. 2. Viktorija 5:40 — 5X50 m prosto gospodje: 1. Viktorija 2:24,2. 2. Triestina 2:30,6. — Watpolo Viktorija—Triestina 4:1 (1:1).

Amater (Trbovlje) : Slovan

Danes ob 10.30 bo na igrišču Slovana v Moshal kvalifikacijska tekma za vstop v podsavezno ligo.

Amater, prvak Zasavja igra že dolgo let veliko vlogo v zasavskem športu. Njegova zaosluga je, da ima Zasavje nogomet na taklo visoki stopnji. Amater bo skušal upravičiti sloves, ki ga uživa, in bo napel vse sile, da izide iz tega tekmovalca kot zmagovalac, kajti s tem mu je odprta pot v podsavezno ligo.

Slovan novopečeni prvak II. razreda ljubljanskega okrožja, ki je z raznimi zvezdniki ojačil svoje moštvo, igra danes skrajna prvorazredni nogomet in je na svojem igrišču favorit.

Predtekma se prične ob 9. dopoldne med juniorji Marsa in Slovana.

Vsem sportnim savezom, podsavezom, organizacijam in klubom v Ljubljani, Danes obišče minister za telesno vzgojo naroda g. dr. Josip Rogić Ljutljano. Izrazil je željo priti v stike z zastopniki vseh sportnih organizacij v Ljubljani. Po njegovem nalogu eklicijem konferenco za danes v salonu restavracije Slamič. Naprosam Jug. zimskosportni savez, podsavez: ljubljanski zimskosportni, nogometni, pavalni, kolesarski, ženskih sportov, odbor za izvedbo lahkoatletskih dvobojev, Turistično-sportni odbor, Table tenis podsavez, Zbor atletskih podsavezov, kakor tudi vse ostale sportne organizacije in klube, da se udeležijo konference z dvema pooblaščenima delegatoma. G. minister pride s spremstvom v soboto ob 16.30 z brzim iz Zagreba in odpotuje že ponoči v Zagreb. Naprosam zastopnike vseh ljubljanskih sportnih organizacij kakor tudi vse ljubljanske sportnike, da prisostvujejo sprejemu na postaji, Savo Sanočnik.

Pokalne tekme v Trbovljah. V nedeljo, se pričnejo pokalne tekme za pokal DNSP. Kot prva para nastopita Dask in Retje na igrišču Amaterja. Tekma bo vsekakor zanimiva z ozirom, da nastopita obe moštvi z novimi močmi. Obeh moštev že dolgo nismo videli na igrišču in je zanimanje veliko. Retje, ki je izgubilo nekaj dobrih igralcev, jih bo skušal nadomestiti z mlajšimi talentiranimi igralci. Dask ki je bil v vseh pokalnih tekmah močan nasprotnik

Sokol

Ljubljanski Sokol obvešča, da se bo vršila redna telovadba oddelkov na letnem telovadišču v tem - le času: Člani in moški naraščaj v torkih in petkih od 18.30 do 19.30; članice v ponedeljkih in četrkih od 19.30 do 20.30; ženski naraščaj pa ob istih dnevih kot članice od 18.30 do 19.30. V primeru slabega vremena je redna telovadba na iste dneve in ob istem času v telovadnici.

Ob priliki proslave 30letnice Sokola v Ribnici, kjer bodo odkrili v nedeljo 12. t. m. spomenik blagopojnemu vitezskemu kralju Aleksandru I. Ureditelju je odobren poseben vlak št. 9377 z odhodom iz Ribnice proti Ljubljani ob 20.30.

MORAVSKI SOKOL je letos prav marljiv. Z velikim uspehom je sodeloval na okrožnem prosvetnem dnevu v Radomljah in na okrožnem tekmovalstvu v Kamniku, kjer je moravska šfeta odnesla 1. a na župnem v Ljubljani 2. mesto. Za oddaljene Moravčane so ti rezultati nad vse častni. Da so Sokoli v telovadnici pridni, je pokazala letošnja vidovdanska proslava, na kateri so sodelovali vsi oddelki s telovadnimi točkami. Na sporedu so bile tudi deklaracije in petje mladinskega zhora. Vsa proslava je bila posrečena in je bila zato tudi deležna obilo pohvale. Zeleli bi da bi nas Sokol še večkrat presenetil s takimi akademijami.

Točno plačaj »Jutra« naročnino Varuj svojem zavarovalnino

Slovenska literatura v čeških revijah

Po prizadevanju nekaterih kulturnih delavcev, ki se sicer za ljubljanski literarni omizij ne širokoustijo o potrebi slovenske kulturne propagande, zato pa s tam večjo vneto skrbjo, da tudi drugi predvsem slovenski narod spoznajo naše kulturno življenje, so se literarni etiki med Čehi in Slovenci v zadnjih letih dokaj razširili in pogljobili. Nekateri prageri dnevniki, zlasti »České slovo« in »Prager Presse«, skoraj že redno poročajo o važnejših slovenskih publikacijah; referate pišeata urednik A.Š. Mágr in dr. Oton Berkopec. Slovenica se razširja tudi na revije in literarne časopise, upoštevajo jo v enciklopedičnih delih (na pr. v dopolnilni izdaji Ottovega naučnega slovarja), nahajamo jo celo v izdajah, kjer je ne bi pričakovali (na pr. v monumentalni Mazáčevski češki izdaji zgodovinskih biografij »Vtřřrové dějiny, kjer je dr. O. Berkopec objavil študiji o Prerstu in Franu Levstiku, o čemer nameravamo še pisati na tem mestu).

V zadnjem času so pridobile tri češke revije članke iz slovenske literature. Slovenico v najnovšem zvezku »Československo-jihoslovanské revue« smo v naših zapiskih že omenili, danes opozarjamo na revijo »Lumir« in »Saturn«.

»Lumir« je najstarejša češka literarna revija, ki ima v češkem slovestvu približno tako mesto kot pri nas »Ljubljanski Zvon«. Izhaja že 62. leto, izdaja pa jo Literarni odbor Umelécké besede. Uredniki so: Hanuš Jolinek, Zdeněk Kalista in Rudolf Medek. V pravkar izšlem 8-9.zvezku je ta odlična revija pridobila izbor iz moderne slovenske poezije v prevodu Jana Čarka. Čarek je priznan češki pesnik, avtor zbirke »Chudý rodina z Heřmaně«, »Smutný život«, »Temno v chalupě« in »Hvězdy na nebi«; slednji je bila pred dvema letoma priznana nagrada »Melantrichac. S svojo sočno, po grudi domačega kraja vonjavajo, resno kontemplativno liriko ei je Čarek pridobil lepo ime v sodobni češki poeziji. Slovenske pesnike

mora samo veseliti, da se je tak virtuos češkega pesniškega jezika lotil prevajanja njihovih pesmi. V ciklu, ki ga priobčuje »Lumir«, so zastopani Mile Klopčič (Dele ne mara epati), Srečko Kosovel (Starka za vaje), Joža Poganič (Golgota), Tone Seiškar (Sedmorjenci), France Vodnik (Na beli cesti), Anton Vodnik (Hteti zvoki), Edvard Kocbek (Angeli). Ti prevodi so bili 17. maja t. l. recitirani na matineji slovenske lirike v praškem radiu, o čemer je »Jutro« priobčilo podrobnejše poročilo. Prevodi so odlično uspeli in lahko samo želimo, da bi g. Čarek nadaljeval s prevajanjem sodobne slovenske poezije. V štem zvezku »Lumir« je tudi objavljen Ané Urbanove prevod pesmi Vladimíra Nazora »Rac. Takoj za njim (str. 461—468) je izšel članek B. Borka »Pohled na literární slovenskou současnost. Pisee označuje sedanjí položaj slovenske literature in nje zvezo z obim narodnim življenjem, ugotavlja in utemeljuje kot njen najznačilnejši znak konkretizem in vidi v nji enega izmed življenjskih organov malega naroda. Nato na kratko označuje nekatera imena iz treh generacij, ki se dandanes uveljavljajo v slovenskem slovestvu.

Novi literarni časopis »Saturn«, ki je prišel izhajati v redakciji dr. Miroslava Zieha je ponatisnil v 2. številki interview, ki ga je imel na že omenjeni matineji slovenske lirike v praškem radiu pisatelj A. C. Nor z dr. Otonom Berkopecem. Razgovor češkega pisatelja s slovenskim kritikom obravnava v glavnih obrih razvoj in položaj slovenske pojevo poezije. Oblika razgovora daje temu orisu neposrednost in živahnost. Interview se zaključí v prihodnji številki.

Prevodi iz slovenske literature in članki o nji v čeških revijah pričajo z ene strani o koristnosti osebnih stikov, z druge pa o večjem zanimanju čeških literarnih krogov za slovensko kulturo. Vse to je v veliki razdalji rodoljubarskega hejlovanstva in navnega vseslovanstva; je to docela konkretno delo za zblizevanje narodov, ki so si sorodni po preteklosti in ki imajo podobne skrbi glede bodoče usode.

Radijska patrulja — Roman o slikah.

26.

Copyright »Pantheon« & »Jutro«

Oba policijska stražnika sta našla vojvodo v njegovem stanovanju ter ga pričela zasliševati radi stanovanja v sosedstvu Zavarovalne banke.

»Vojvoda« je ogorčeno dokazoval svojo nedolžnost.

CENE MALIM OGLASOM

Po 50 par za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 3.— za šifro ali dajanje naslova plačajo ori, ki iščejo služb. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 12.—. Dopisi in živitve se zaračunajo po Din 2.— za vsako besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.—. Vsi ostali oglasi se zaračunajo po Din 1.— za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 17.—.

Mali oglasi

Ponudbam na šifro ne prilagajte znamk! Le, če zahtevate od Oglasnega oddelka »Jutra« odgovor, priložite **Din 3.— v znamkah**

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vpisati v pismu obenem z naročilom, ali pa po poštni položnici na čekovni račun, Ljubljana št. 11.842, sicer se zaračuna k zgoraj navedenim pristojbinam še manipulacijska pristojbina Din 5.—.

Vsa naročila in vprašanja, tičoč se malih oglasov, je naslavljati na: Oglasni oddelak »Jutra«, Ljubljana.

Letovišča

Beseda 1 Din, davka 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Dom na Polzevem (600 m) nad Višjo gorco, idealno letovišče, krasni sprehodi, moderen komfort (elektrika, telefon, kopalnica), zel. postaja in posla. Višnja gora. Celotni penz. Din 30 in 35. Prospekt: SK Polž, Ljubljana Beethovnova 2. 15804-38

Službo dobi

Beseda 1 Din, davka 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Dekle ki zna kuhati in opravljati gospodinjstva dela, dobi takoj mesto pri družini dveh oseb v irven mestu. Mora biti priprava in poštena. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Slovenija in znanost«. 15801-1

Soferja mehanika

neozmožen sprejem takoj v službo. Prešern Kranj 15733-1

Frizerko

dobro odnelerko, sprejme frizerski salon Florjanska 6, Ljubljana. 15802-1

Pridno dekle

sprejem za gostilno in pomoč pri gospodinjstvu. — Gostilna Ogric, Vič, Ljubljana. 15837-1

Brivskega pomočnika

z mojstrskim izpitom, dohoda delavca, sprejem takoj. Plača dobra. Nikola Praždič, Jesenice. 15844-1

Maldo dekle

sprejem na donosna plačila. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 15800-1

Novo kuharico

mla 35. letja, oziroma postaja Sv. Jurij ob juž. žel. Plača po dogovoru. 15857-1

Boljša dekle

za gostilno in kuhinjo ter vsa hišna dela ter z znanjem močnega krav. z dobrimi spretnostmi, sprejem takoj. — Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Kuharice«. 15802-1

Tekstilna industrija

v Sloveniji, išče za takojšen nastop, perfektno strojno in v korektni strojni, ki je perfektna v vrstnem in nemišnem dopisovanju. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Perfektnost«. 15805-1

Sofer mehanik

zanesljiv vozač, dobi takoj mesto. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Trenzen in kavije zmožen«. 15870-1

Mizarskega pomočnika

prvovrstno moč, sprejme Liden, Celovška 308. 15872-1

Prodajalko

z vsledno prakso, z 30.000 gotovine, sprejem za vodstvo podružnice v večjem mestu (ali kot tih družabnik). Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Samostojna agila«. 15845-1

Čašenc (le)

— is 1 Din, davka 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Učenko

pridno, pošten staršev, sprejme takoj veltrovinna. — Andrašič veltrovinna Kranj. 15732-44

Učenko

pošteno, pridno in zdravo, sprejme trgovina z mešanim blagom I. Lekner, — Ljubno, Savinjska dolina. 15808-41

Pouk

Inštruktorja

isšem za gradbeno delovodsko stroko. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 15796-4

Inštruktorja

za francosčino energičnega, sprejem. — Rožina dolina X/8. 15875-4

Prodajam

Beseda 1 Din, davka 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Pozor frizerji!

Apartate za trajno kodranje najnoviške maške razporedajem proti tedenskem odplačilu Din 100.—. Straus Kranj, Blejska c. 17. 15754-6

Wertheim blagajno

štev. 3, dobro ohranjeno, prodajam takoj po ugodni ceni. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Blagajna«. 15808-6

Okazija

Zlata zapetna moška ura Omega za Din 800 in dva krasna briljantna vrstna, napredaj. Na ogled pri O. Kiffmann, Mesni trg 8. 15805-6

Prehrana

Beseda 1 Din, davka 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Teletina

prsa, karmenitelj 8 Din pleče 10 Din, nudi žajc. (velika stojnica, vodnikov trg. 15805-33

Auto, moto

Beseda 1 Din, davka 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

BMW avto

v odličnem stanju, napredaj. Pismene ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Poceni voznja«. 15801-10

Motorno kolo

s priklopi, Indian Scout, 600 ccm, poceni prodam ali zamenjam za solo. — Na ogled v mehaniki delavnic c. Kraljič, Gosposvetska cesta. 15806-10

Kolesa

Beseda 1 Din, davka 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Kolesa

kromirana in ponikljana, najboljši nemški fabrikat, po najnižjih cenah, dobiš samo v NOVI TRGOVINI, Trnava 36. 15801-41

Radio

Beseda 1 Din, davka 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Radio zvočnik

elektrodinamičen, malo rabljen, prodam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 15809-9

Živali

Beseda 1 Din, davka 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Pes volčje pasme

služi na ime Lux, številka zneške 631, se je izgubil. Naslov lastnika Sokolska 3 (Prule). Najditelj dobi nagrado. 15871-27

Kupim

Beseda 1 Din, davka 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Otroški voziček

šivalni stroj in omaro za obleko kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Placim«. 15832-7

Les

Beseda 1 Din, davka 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Kupim

dva vagona kranjskih in jamajskih, en vagon koloborjev in bukovnega oziroma. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Cena«. 15806-15

Kapital

Beseda 1 Din, davka 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Bančno kom. zavod

Maribor, Aleksandrova 40, izvršuje najboljše nakup in prodajo HRANILNIH KNJIZIC vseh denarnih zavodov za odzovor Din 3 znamk 191.16

Kupim knjižico

Mešne hranilnice ljubljanske proti rednemu mesečnemu odplačevanju po dogovoru. Ponudbe na ogl. oddelku Jutra pod znakom »Točnost«. 15808-16

INSERIRAJ V »JUTRO«

Posest

Beseda 1 Din, davka 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Posestvo

treh orolov z vinogradom prodam za 35.000 Din blizu postaje Šmerje, Stojan Karl Poljane. 15808-30

V centru

Savinjske doline blizu postaje napredaj nova komfortna vila s 1000 kv. m vrta, po zelo ugodni ceni. Ponudbe na Jager, gostilna »Na-Na«, Celje. 15801-20

Stanovanja

Beseda 1 Din, davka 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Stanovanje

primerno za inteligentno družino dveh oseb, isčem za 1. november ob tramvajski progi Zgoranja Siska, St. Vid. Ponudbe z navedbo neplačnine pod »Mirna stranica dveh oseb« na ogl. odd. Jutra. 15810-31a

Stanovanje

Beseda 1 Din, davka 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Dvosob. stanovanje

oddam v vili maloštevilni boljši staniki za avgust. Cesta v Rožno dolino 24. 15800-31

Sobo odda

Beseda 1 Din, davka 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Kot sostanovalec

sprejem gospoda v lepo solčno sobo. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 15840-23

Opremljeno sobo

solčno, pripravno tudi za 2 oseb, oddam. Sv. Petra nasip 43. Na željo z izj. jutrom. 15808-23

2 separirani sobi

z 1 in 2 posteljama, oddam takoj. Sv. Petra cesta 62/1. nad. 15804-23

Prazno sobo

veliko, parketirano, lepo na ulico, pripravno za vsako obrt ali stanovanje, oddam takoj ali avgusta. — Mesni trg 11/1. 15812-23

Solčno sobo

oddam gospodu, Poljanski nasip 14, stopnišče VII — vrata 10. 15861-33

Dopisi

Vaša beseda 3 Din; levka 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din; najmanjši znesek 30 Din

Carmen

dvigajte takoj pismo v ogl. odd. Jutra! 15830-34

Iz življenja na deželi

Z Jesenic

— Zvočni kino Radio predvaja danes in jutri nedeljo ob pol 9. uri zv. (v nedeljo ob slabem vremenu tudi ob 3. uri pop.) vefilm »Arenia strasti«. Dodatki poleg Paramountovega zvočnega tehnika domač Zora zvočni tehnik in film »Slovenski plešic«. — Sledi vefilm »Ljubimca«.

★

BLEJ. Kino Bled predvaja danes ob 9. zvečer film »Črne rože«. Jutri ob 4. pop. in 9. zvečer vefilm »Carski sel«.

BOROVNICA. Prijazni izlet nudi nedeljskim izletnikom dobro uro od koldvora oddaljeni Pekel pri Borovnici s svojimi znamenitimi slapovi. Jutri v nedeljo bo Borovnica posebno mikavna, ker bo Sokol slavil svoj srebrni jubilej. Člani in prijatelji društva bodo gotovo sodelovali pri lepem slavlju. Ob 8. zjutraj bo imel odbor slavnostno sejo, potem bo na pokopališču počastil spomin pokojnih članov, sprejem zunanjih gostov pa bo ob prihodu vlaka, ki odhaja iz Ljubljane ob 13.45. Potem bo sprejeto z godbo na telovadni prostor.

Radio

Nedelja, 12. julija

Ljubljana 8: Plošče. — 8.15: Cas, poročila, spored. — 8.30: Preno iz Skofje Loke: Otvoritve razstave in koncert godbe »Lob-nika«. — 9.30: Preno cerkvene glaste iz stolnice. — 11.15: Radio orkester. — 12: Cas, vreme, poročila, spored. — 12.20: Radio orkester igra po željah. — 13: »Nir« pevski jazz kvartet iz Trbovelj vmes plošče. — 16.30: Preno končne teniške tekme iz Zagreba. — 18.20: Otroška ura: Miki miška, Mikec mož. — 19: Cas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19.30: Nac. ura. — 19.50: Harmoniko igra g. Stanko Avgust. — 20.30: Operni spevi in napevi, poje g. A. Drmota s spremljevanjem Radio orkestra. — 22: Cas, poročila, spored. — 22.20: Preno iz Park-hotela na Bledu: plesni orkester Erich Herse.

Beograd 17: Narodne melodije. — 17.30: Vojaška godba. — 19.50: Srbski narodni večer. — 22: Orkester. — 23: Lahka glasba in ples. — Zagreb 16.45: Orkester. — 20: Tamburaški zbor. — 20.45: Slagerji. — 22.15: Lahka glasba. — Praga 19.20: Orkester in solisti. — 20.20: Finska glasba. — 21.30: Zvočna igra. — 22.35: Plesna glasba. — Varšava 21: Mešan glasbeni program. — 22.20: Orkester. — 23: Plošče. — Dunaj 11.45: Orkestralni koncert. — 13: Lahka glasba. — 15.40: Kvartet Anile Ast. — 16.45: Glasba primitivnih ljudsev. — 17.50: Du-

RAJONSKE ZASTOPNIKE

za Dravsko in Savsko banovino išče tekstilna tovarna. Samo gospodje od stroke pridejo v pošte in ki obiskujejo vse kraje najmanj 4-krat na leto. Prednost imajo gospodje, ki potujejo z avtom, svoje ponudbe naj pošljejo samo proti proviziji na Propaganda d. d., Zagreb, Jelacicev trg 5, pod »Rayonski zastupniki«.

IŠČEMO

3 mešalnike za beton in tri stavbinska dvigala

za višino do 20 metrov. Stroji morejo biti tudi rabljeni, toda v dobrem stanju. Cenj. pismene ponudbe izvolite poslati pod šifro »Gradjevinstvo« na Publicitas d. d., Zagreb, Illica 9.

najske pesmi. — 19.10: Nadaljevanje koncerta. — 20.05: Arije in pesmi. — 20.45: Humor. — 21: Španske narodne pesmi. — 22.20: Plesna muzika. — 24: Ciganska kapela iz Budimpešte. — Berlin 18.40: Mali koncert. — 20: Pester program. — 22.20: Preno iz Münchena. — 24: Plesni orkester. — München 20: Pevski koncert. — 22.30: Lahka in plesna muzika. — Stuttgart 18: Koncert orkestra in solistov. — 20: Preno iz Heidelberga. Ljudstvo oddaja za ljudstvo. — 22.45: Lepe pesmi. — 23: Poziv na ples. — 24: Nočni koncert.

Razno

Beseda 1 Din, davka 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Lahka LETNA OBLAČILA

buret, kaša lister i. t. d. v odlični izdelavi si nabavite najceneje pri PRESKERJU. SV. PETRA C. 14.

SATOR

za 3 osebe Din 630.— dobavi

Kolb & Predalič

Ljubljana, Kongresni trg 4.

KLIŠEJE

ENO VEČBARVNE JUGOGRAFIKA SV. PETRA NASIP 23

Brez posebnega obvestila

V globoki žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretužno vest, da je naš nad vse ljubljani soprog, zlati pači, brat, stric, zet in svak, gospod

JOSIP J. UDİR,

int. podpolkovnik kr. mornarice,

v vestnem izvrševanju svoje naporne službe po težki živčni bolezni preminul.

Truplo blagopokojnega položimo k večnemu počitku v soboto, dne 11. julija 1936., ob 5. uri pop. na tuk. pokopališče.

KRANJ, dne 10. julija 1936.

Globoko žalujoča soproga MARA, hčerka MARJA in sin ZORAN ter rodbina UDİR, LIKOZAR in ŠEVČU

SREČKO VAVPETIČ,

abiturijent klas. gimnazije

v Kamniških planinah smrtno ponesrečil.

Zemske ostanke dragega pokojnika spremimo na zadnji poti v soboto, dne 11. julija 1936, ob 17. uri iz hiše žalosti, Prešernova ul. 87, na pokopališče Zale v Kamniku.

KAMNIK, dne 10. julija 1936.

ZALUJOČI OSTALI.

KATARINA KRAVOS,

roj. MIHELIC.

Pogreb dragih zemskih ostankov bo v soboto, dne 11. julija 1936, ob 4. uri popoldne, iz hiše žalosti v Stožicah št. 123, na pokopališče K. Sv. Križu.

Večnaja ji pamjat!

Ljubljana, Trst, Benetke, dne 10. julija 1936.

FRANJO — soprog;

VLADIMIR, LJUBO — sinova; ELVIKA, OLGA, MILA, NADA — hčerke. — Rodbine: MIHELIC, LUZNAR, LOMBAR, IVANCIC, KRESEVIC, BERGINC, DR. BOZIC — in ostalo sorodstvo.

80